

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Klaudija Koražija

Članstvo v OECD – koristi in priložnosti za Slovenijo

Magistrsko delo

Ljubljana, 2016

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Klaudija Koražija

Mentor: doc. dr. Boštjan Udovič

Somentor: doc. dr. Milan Brglez

Članstvo v OECD – koristi in priložnosti za Slovenijo

Magistrsko delo

Ljubljana, 2016

ZAHVALA

*Iskrena hvala mentorju doc. dr. Boštjanu Udoviču in somentorju doc. dr. Milanu Brglezu
za strokovno pomoč, potrpežljivost in spodbujanje h kreativnemu razmišljanju.*

Članstvo v OECD – koristi in priložnosti za Slovenijo

Pričujoče magistrsko delo obravnava koristi in pomanjkljivosti ter priložnosti članstva Slovenije v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). OECD je mednarodna medvladna organizacija, ki združuje 34 gospodarsko najrazvitejših držav sveta ter določa standarde in trende na številnih področjih globalnega razvoja in kot visokokakovostni raziskovalni, svetovalni in analitični center prinaša svetu dodano vrednost. Država s članstvom v OECD pridobi številne prednosti, kot so: sprejetje visokih standardov na področju gospodarskih in razvojnih politik, ki so lahko zahtevnejši od standardov EU, saj vključujejo merila najrazvitejših svetovnih držav; izmenjava izkušenj in dobrih praks med državami in vladami, še posebej pri pripravi in izvedbi strukturnih reform; boljše možnosti za mednarodno gospodarsko sodelovanje, na političnem področju pa spodbude in zgledi za reformne procese; vključitev v statistične in podatkovne zbirke ter priznana analitsko gradivo OECD, kar omogoča številne mednarodne primerjave in umestitve. Slovenija je od leta 2010 članica OECD, kar ji omogoča, da lahko tudi sama enakopravno sodeluje pri razvoju dobrega upravljanja na številnih področjih. Kot članica pa mora tudi sama ravnati na podlagi sprejetih smernic in priporočil OECD. Slovenske vladeso v obdobju 2010–2016 sprejele vrsto ukrepov za izboljšanje gospodarskega razvoja in razvoja drugih politik, ki jih v svojih študijah priporoča OECD. V magistrski nalogi je narejen pregled izvajanja priporočil OECD s strani Slovenije na področjih okolja, mednarodnega razvojnega sodelovanja, javne uprave, teritorialnega razvoja, inovacijske politike, bančnega sektorja, poslovnega okolja, javnih financ, trga dela in izobraževanja. Da bi lahko še boljše izkoristila članstvo v OECD, bi se morala javna uprava učinkoviteje organizirati, kadrovske in finančno okrepiti ter bistveno izboljšati sodelovanje med resorji za boljši pretok informacij o aktivnostih v različnih odborih OECD in za oblikovanje ter zastopanje kakovostnih stališč na zasedanjih delovnih teles organizacije. Kot članica ima Slovenija enakovreden status drugim državam ne glede na velikost, a kot majhna država z omejenimi viri bi dosegla v organizaciji boljši položaj, če bi se usmerila na specifične politike, kjer ima svoje primerjalne prednosti. Za lažje izvajanje potrebnih strukturnih reform, ki jih priporoča OECD, mora vlada doseči strokovnost odločanja, razvojni konsenz in široko politično sodelovanje ter okrepiti zaupanje državljanov, sicer ne bo docela izkoristila prednosti članstva in razvojnega potenciala Slovenije.

Ključne besede: OECD, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, gospodarski razvoj, mednarodne organizacije, koristi članstva.

OECD Membership – Benefits and Opportunities for Slovenia

This Master's thesis deals with the benefits and shortcomings, as well as the opportunities of Slovenia's membership in the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). OECD is an international intergovernmental organisation which brings together 34 economically most advanced countries of the world and sets standards and trends in a number of areas of global development; it also brings added value to the world as a high quality research, advisory and analytical centre. Being a member of the OECD brings special advantages to countries, such as: adoption of high standards in the field of economic and development policies which may be more demanding from the EU standards, as they include criteria of the most advanced countries in the world; exchange of experience and good practices between countries and governments, especially in the preparation and implementation of structural reforms; better opportunities for international economic cooperation, and in the political field, incentives and models for reform processes, inclusion in database of statistical and acknowledged analytical OECD material, allowing for a number of international comparisons and inclusions. Since 2010, Slovenia has been a Member of the OECD, which allows for participation on an equal footing in the development of good governance in a number of areas. As a Member, it must comply with the OECD guidelines and recommendations. In the period 2010–2016, the Slovenian Governments adopted a number of measures to strengthen economic development and development of other policies, recommended by the OECD in its studies. This thesis contains an overview of the implementation of the OECD recommendations made by Slovenia in the area of environment, international development cooperation, public administration, territorial development, innovation policy, the banking sector, the business environment, public finances, labour market, and education. In order to make better use of the OECD membership, Slovenia's public administration should be more efficiently organised, its financial and human resources strengthened and cooperation between departments improved for a better flow of information on activities in various OECD committees and for the development and representation of high quality positions at meetings of the organisation's working bodies. As a Member, Slovenia has an equal status to other States, regardless of its size; however, as a small country with limited sources, Slovenia would achieve a better position in the organisation, if it would focus on specific policies, where it possesses comparative advantages. In order to facilitate the implementation of important structural reforms recommended by the OECD, the government should achieve professionalism in decision-making, consensus in development, and broad political cooperation, as well as strengthen the citizens' trust; otherwise, it will not fully reap the benefits of the membership and Slovenia's development potential.

Key words: OECD, Organisation for Economic Co-operation and Development, international organisations, economic development, membership benefits.

KAZALO

UVOD	12
NAMEN, CILJI IN HIPOTEZA NALOGE	14
METODOLOGIJA IN STRUKTURA NALOGE	15
1 ZUNANJA POLITIKA, EKONOMSKA DIPLOMACIJA IN MEDNARODNE ORGANIZACIJE	18
1.1 CILJI ZUNANJE POLITIKE	18
1.2 VLOGA EKONOMSKE DIPLOMACIJE PRI URESNIČEVANJU CILJEV ZUNANJE POLITIKE	20
1.3 EKONOMSKA DIPLOMACIJA V OKVIRU MEDNARODNIH ORGANIZACIJ	23
2 OECD	24
2.1 NASTANEK ORGANIZACIJE IN NJEN RAZVOJ	24
2.2 CILJI IN NALOGE OECD	25
2.3 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA OECD	26
SLIKA 2.3: ORGANIZACIJA DELA V OECD	26
2.4 METODE DELA OECD	28
SLIKA 2.4: METODE DELA OECD	28
2.5 PRAVNI INSTRUMENTI OECD	29
2.6 PROCES ODLOČANJA	30
2.7 PRORAČUN OECD	31
2.8 SODELOVANJE Z OECD	31
2.8.1 Članstvo v OECD in potek pridobitve članstva	31
2.8.2 Oblike sodelovanja z nečlanicami ter drugimi mednarodnimi organizacijami in partnerji	34
2.9 POMEN OECD IN PREDNOSTI ČLANSTVA	37
3 SLOVENIJA PRED VKLJUČITVIJO V OECD	39
3.1 SODELOVANJE SLOVENIJE Z OECD PRED POVABILOM V ORGANIZACIJO	39
3.2 PRISTOPNI PROCES SLOVENIJE V OECD	41
3.2.1 Pristopni program in Izhodiščni memorandum Slovenije	41
3.2.2 Organiziranost slovenske državne uprave v času pristopnega procesa	45
4 SLOVENIJA KOT ČLANICA OECD	46
4.1 AKTIVNOSTI SLOVENIJE KOT ČLANICE OECD	46
4.2 OBVEZNOSTI IZ POPRISTOPNEGA PROCESA	48
4.3 ORGANIZIRANOST SLOVENIJE ZA DELO V OECD	54
SLIKA 4.3 DELOVANJE RS V OECD	55

4.4 DOSEDANJI OECD PREGLEDI POLITIK IN EKONOMSKE NAPOVEDI ZA SLOVENIJO	55
4.4.1 Okoljski pregled Slovenije.....	56
4.4.2 Pregled sistema mednarodnega razvojnega sodelovanja v Sloveniji	58
4.4.3 Pregled javne uprave v Sloveniji.....	61
4.4.4 Teritorialni pregled Slovenije	65
4.4.5 Pregled inovacijske politike v Sloveniji	67
4.4.6 Ekonomski pregledi za Slovenijo.....	69
4.4.6.1 Bančni sektor.....	69
4.4.6.2 Poslovno okolje	72
4.4.6.3 Javne finance	74
4.4.6.4 Trg dela	77
4.4.6.5 Izobraževanje	79
4.5 NOVE PRILOŽNOSTI, KI JIH PONUJA OECD.....	82
4.5.1 Strategija razvoja Slovenije	82
4.5.2 Pregled razvoja in izrabe veščin v Sloveniji	82
4.5.3 Pregled politik aktivnega zaposlovanja v Sloveniji.....	83
4.5.4 Horizontalni projekti OECD	83
4.5.4.1 Novi pristopi k ekonomskim izzivom (NAEC).....	84
4.5.4.2 Vključujoča rast.....	84
4.5.4.3 Prehod v nizkoogljično gospodarstvo	85
4.5.4.4 Preprečevanje neenakih pogojev staranja	85
5 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK	85
5.1 PREDNOSTI ČLANSTVA V OECD	86
5.2 POMANJKLJIVOSTI ČLANSTVA V OECD.....	88
5.3 PRILOŽNOSTI ČLANSTVA V OECD.....	90
5.4 NEVARNOSTI ČLANSTVA V OECD.....	91
5.5 ZAKLJUČEK	92
LITERATURA	95
PRILOGE	113

SEZNAM KRATIC

AUKN	Agencija za upravljanje kapitalskih naložb
AVTP	Agencija za trg vrednostnih papirjev
AZN	Agencija za zavarovalni nadzor
BDP	bruto družbeni proizvod
BEPS	preprečevanje zmanjševanja davčne osnove in preusmerjanja dobička (<i>Base Erosion and Profit Shifting</i>)
BRIK	Brazilija, Rusija, Indija, Kitajska
BS	Banka Slovenije
SDG	trajnostni razvojni cilji iz Agende 2030 za trajnostni razvoj (<i>Sustainable Development Goals</i>)
CCEET	Center za sodelovanje z državami v tranziciji (<i>Centre for Cooperation with European Economies in Transition</i>)
CEF	Center za razvoj financ (<i>Centre of Excellence in Finance</i>)
CELE	Center OECD za učinkovita učna okolja (<i>OECD Centre for Effective Learning Environments</i>)
CEP	Center za evropsko prihodnost
CERI	Center OECD za izobraževanje, raziskave in inovacije (<i>OECD Centre for Education, Research and Innovation</i>)
CMSR	Center za mednarodno sodelovanje in razvoj
DAC	Odbor za razvojno pomoč (<i>Development Assistance Committee</i>)
DUTB	Družba za upravljanje terjatev bank
DZ	Državni zbor
EF	Ekonomska fakulteta
EGP	Evropski gospodarski prostor (<i>European Economic Space</i>)
EGS	Evropska gospodarska skupnost (<i>European Economic Community</i>)
ELR2015	Evropsko leto za razvoj 2015
ERA	Evropski raziskovalni prostor
EU	Evropska unija (<i>European Union</i>)
FAO	Organizacija za prehrano in kmetijstvo pri OZN (<i>Food and Agriculture Organization</i>)
GSV	Generalni sekretariat vlade

IAEA	Mednarodna agencija za jedrsko energijo (<i>International Atomic Energy Agency</i>)
IEA	Mednarodna agencija za energijo (<i>International Energy Agency</i>)
IJSVO	Informacijski sistem za pridobivanje, zbiranje in obdelavo različnih tokov odpadkov
ILO	Mednarodna organizacija za delo (<i>International Labour Organisation</i>)
IMHE	Program OECD »Upravljanje institucij v visokem šolstvu« (<i>OECD Programme on Institutional Management of Higher Education</i>)
IMF	Mednarodni denarni sklad (<i>International Monetary Fund</i>)
IOSCO	Združenje nadzornikov trga vrednostnih papirjev (<i>International Organization of Securities Commissions</i>)
ITF	Mednarodni transportni forum (<i>International Transport Forum</i>)
ITF	Ustanova za krepitev človekove varnosti (<i>ITF Enhancing Human Security</i>)
KAD	Kapitalska družba
KPK	Komisija za preprečevanje korupcije
KPV	Kabinet predsednika vlade
LEED	OECD program skupnih ukrepov za lokalni razvoj gospodarstva in zaposlovanja (<i>OECD Programme on Local Economic and Employment Development</i>)
MCM	Zasedanje sveta OECD na ravni ministrov (<i>OECD Ministerial Council Meeting</i>)
MENA	območje držav Bližnjega vzhoda in severne Afrike (<i>Middle East and North Africa</i>)
MDDSZEM	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MzI	Ministrstvo za infrastrukturo
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MF	Ministrstvo za finance
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MP	Ministrstvo za pravosodje
MPA	Stalno predstavništvo RS pri OECD
MRS	Mednarodno razvojno sodelovanje
MZZ	Ministrstvo za zunanje zadeve

NAEC	Novi pristopi k ekonomskim izzivom (<i>New Approaches to Economic Challenges</i>)
NAFTA	Severnoameriški sporazum o prosti trgovini (<i>North Atlantic Free Trade Area</i>)
NATO	Organizacija severnoatlantskega sporazuma (<i>North Atlantic Treaty Organisation</i>)
NEA	Agencija za jedrsko energijo (<i>Nuclear Energy Agency</i>)
NPFI	Nacionalni program finančnega izobraževanja
NPU	Nacionalni preiskovalni urad
NVO	nevladne organizacije
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
OEEC	Organizacija za evropsko gospodarsko sodelovanje (<i>Organisation for European Economic Co-operation</i>)
OP EKP 2014–2020	Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020
OVSE	Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (<i>Organisation for Security and Co-operation in Europe</i>)
OZN	Organizacija združenih narodov (<i>United Nations Organisation</i>)
PISA	Program OECD za mednarodno ocenjevanje učencev (<i>OECD Programme for International Student Assessment</i>)
PIT	Partnerji v tranziciji (<i>Partners in Transition</i>)
RISS	Resolucija o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020
RS	Republika Slovenija
SE	Svet Evrope (<i>Council of Europe</i>)
SDH	Slovenski državni holding
SJU 2020	Strategija razvoja javne uprave 2015–2020
SLOGA	Platforma za razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč (<i>Slovenian Global Action</i>)
SMDS	Stalna medresorska delovna skupina za zadeve OECD na operativni ravni
SOD	Slovenska odškodninska družba
SP OECD	Stalno predstavništvo RS pri OECD
SSM	Enotni mehanizem nadzora (<i>Single Supervisory Mechanism</i>)
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
SVLR	Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko

SVPS	Služba vlade za podnebne spremembe
SVRK	Služba vlade za razvoj in kohezijsko politiko
TGP	toplogredni plini
ZDA	Združene države Amerike
ZN	Združeni narodi (<i>United Nations</i>)
UMAR	Urad za makroekonomske analize in razvoj
UJV	Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost
UNIDO	Organizacija ZN za industrijski razvoj (<i>United Nations Industrial Development Organisation</i>)
UNDP	Program Združenih narodov za razvoj (<i>United Nations Development Programme</i>)
US	Ustavno sodišče
WB	Svetovna Banka (<i>World Bank</i>)
WTO	Svetovna trgovinska organizacija (<i>World Trade Organisation</i>)

SEZNAM SLIK

2.3 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA OECD.....	26
2.4 METODE DELA OECD.....	29
4.3 DELOVANJE RS V OECD.....	56

UVOD

S svojo zunanjo politiko skuša država v odnosih z drugimi subjekti, predvsem državami, v mednarodnem življenju uresničiti svoje lastne vrednote oziroma konkretne cilje, s sredstvi in metodami, ki jih ima na voljo (Petrič 1996, 878). Cilji zunanje politike so konkretna želena stanja države v prihodnosti, običajno zapisani v temeljnih dokumentih, ki določajo uradno zunanjo politiko te države (Udovič 2009, 30). Za doseganje zunanjepolitičnih ciljev je diplomacija zagotovo najpogostejše, za majhne države pa tudi najpomembnejše sredstvo.

V zadnjem stoletju je prišlo do sprememb dejavnosti in nalog diplomacije, ki se je modernizirala skladno s spreminjajočo se vlogo države. Udovič (2009, 38) ugotavlja, da so v diplomaciji 20. stoletja del diplomatske dejavnosti postala tri temeljna področja, in sicer vojaška, kulturna in ekonomska diplomacija.

Ekonomska diplomacija se osredotoča na analizo ekonomskih in finančnih politik ter učinke ekonomskih ukrepov v državi gostiteljici (Feltham 1998, 18). Temelji lahko na bilateralnih ali multilateralnih aktivnostih. Na multilateralni ravni se izvaja predvsem v okviru mednarodnih organizacij, pri katerih je prišlo v prvem desetletju po 2. svetovni vojni do preloma v zahodnem, kapitalističnem delu sveta, saj sta bili ustanovljeni Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in Evropska gospodarska skupnost (EGS), ki sta določili prihodnji gospodarski razvoj držav, ki so pripadale kapitalističnemu sistemu (Udovič 2009, 111–113).

Slovenija je 21. julija 2010 postala članica OECD.¹ S tem se je zaključil proces vključevanja naše države v najpomembnejše mednarodne organizacije, ki se je po osamosvojitvi pričel leta 1992 z vstopom v Organizacijo združenih narodov (OZN), nadaljeval z vključitvijo v številne druge organizacije (Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) (1992), Svet Evrope (1993), Mednarodni denarni sklad (IMF) (1993), Svetovna trgovinska organizacija (WTO) (1995) itd.) in dosegel vrhunec leta 2004 s pristopom k zvezi Nato in Evropski uniji.

OECD je mednarodna medvladna organizacija, ki združuje 34 gospodarsko najrazvitejših držav sveta, ki z manj kot petino svetovnega prebivalstva ustvarijo več kot polovico svetovnega proizvoda (MZZ 2016a). Cilj organizacije, katere slogan se glasi »Boljše politike

¹Povabilo na pristopna pogajanja je Slovenija s strani OECD dobila dokaj pozno, in sicer leta 2007, čeprav je za članstvo zaprosila že leta 1996. Od srede devetdesetih let prejšnjega stoletja OECD zaradi notranjih reform in modernizacije programa namreč ni sprejemal novih članic (Bourgon, 2009).

za boljše življenje« (ang. *Better Policies for Better Lives*), je spodbujati takšne politike, ki bodo izboljšale gospodarsko in socialno blaginjo ljudi po vsem svetu (OECD 2016a). OECD oblikuje svetovno priznane standarde na področjih ekonomskega in socialnega razvoja (kot so na primer finančni trgi, investicije, upravljanje podjetij, mednarodna korupcija, zaposlovanje, okolje, izobraževanje in kakovost javne uprave), pa tudi na zelo specializiranih področjih, kakršni sta jedrska energija in biotehnologija. Sprejem in izvajanje teh standardov in primerjave med državami so pomembni tudi za mednarodne investitorje, ki se za naložbe pogosto odločajo na podlagi kriterijev, lestvic in primerjav iz podatkov, ki jih objavlja OECD. Poleg vlad sodeluje OECD tudi s podjetji in ima aktivne stike z drugimi organizacijami civilne družbe (OECD 2016a).

Očitkov, ki jih je bil v preteklosti deležen OECD, češ da gre za preveč zaprt elitni klub, ki ščiti predvsem interese bogatih držav in ki ga je čas prerasel, se je OECD otresel predvsem s širitvijo članstva na države Vzhodne Evrope² v devetdesetih letih prejšnjega stoletja in z zadnjo širitvijo leta 2010, ko so poleg Slovenije članice OECD postale tudi Čile, Estonija in Izrael. Prav tako so se v zadnjih letih začela pristopna pogajanja še z nekaterimi drugimi državami³ ter se okrepile povezave z velikimi gospodarstvi v vzponu (Brazilija, Kitajska, Indija, Indonezija, Južna Afrika). Od nastopa globalne finančne in gospodarske krize se OECD vsebinsko še bolj povezuje z drugimi mednarodnimi organizacijami (IMF, Svetovna banka (WB), WTO) in s povezavami držav, kot sta EU in G20.

Način delovanja OECD temelji na odprtem dialogu in nenehnem iskanju povezav med področji in politikami za doseganje njihove čim večje učinkovitosti. Gre za manj formalen forum od drugih mednarodnih organizacij in integracij, s čimer spodbuja odprtost razprave. Prednost OECD je tudi v načinu medsebojnega sodelovanja, saj organizacija deluje predvsem na podlagi mehke zakonodaje (priporočila, smernice) in t. i. medsebojnega pritiska (ang. *peer pressure*) enako mislečih držav, saj države med seboj primerjajo izvajanje politik in na odkrit način izmenjujejo stališča ter z neprestanim opominjanjem pritiskajo na tiste članice, ki skupnih zavez ne izvajajo oz. ne sledijo načelom organizacije. Hkrati se z medsebojnimi pregledi (ang. *peer reviews*) ne preverja le pravna ureditev države, temveč kako se politike, standardi in pravila izvajajo v praksi (OECD 2016c).

² Češka je postala članica OECD leta 1995, Madžarska in Poljska 1996, Slovaška pa leta 2000 (OECD 2016b).

³ V pristopnem procesu so Ruska federacija, Kolumbija, Kostarika in Litva. Latvija je dobila povabilo za članstvo v OECD 11. maja 2016 (prav tam).

Z vključitvijo v OECD dobijo države možnost enakopravnega sodelovanja z najpomembnejšimi svetovnimi gospodarskimi silami pri oblikovanju globalnih standardov in trendov dobrega upravljanja na različnih področjih. Prednost OECD je v sposobnosti povezovanja različnih področij (ang. *Horizontal Projects*) in v dolgoročnem pogledu na ključne ekonomske in družbene trende. Članstvo v OECD vpliva na večjo prepoznavnost in ugled države ter zaupanje morebitnih vlagateljev, saj pomeni, da država spoštuje in uresničuje najvišje svetovne standarde. S članstvom država pridobi možnost vključitve v visoko kakovostne statistične zbirke in raziskave OECD. Prav tako organizacija svojim članicam nudi pomoč pri oblikovanju številnih politik.

Skoraj šest let članstva Slovenije v OECD je priložnost, da ocenimo, kako smo izkoristili priložnosti za izboljšanje politik, gospodarstva in družbene blaginje ljudi, ki jih ponuja organizacija. Zato bom v nalogi analizirala prednosti in slabosti članstva Slovenije v OECD.

Namen, cilji in hipoteza naloge

Država s članstvom v OECD, ki oblikuje globalne standarde in načela na področju gospodarskih in razvojnih politik ter kjer se opravljajo najbolj kakovostne analize gospodarskih, socialnih, zaposlitvenih in drugih vprašanj, ki so za države pomembne, pridobi številne prednosti, kot so: sprejetje visokih standardov, ki so lahko zahtevnejši od standardov EU, saj vključujejo merila najrazvitejših svetovnih držav, kot so ZDA, Kanada in Japonska; izmenjava izkušenj in dobrih praks med državami in vladami, še posebej pri pripravi in izvedbi strukturnih reform; boljše možnosti za mednarodno gospodarsko sodelovanje, na političnem področju pa spodbude in zgledi za reformne procese; vključitev v statistične in podatkovne zbirke ter priznana analitsko gradivo OECD,⁴ kar omogoča številne mednarodne primerjave in umestitve.

Namen naloge je ugotoviti, kakšne so koristi in pomanjkljivosti članstva Slovenije v OECD za oblikovanje boljših politik in katere priložnosti se ji na tem področju še ponujajo.

Raziskovalna vprašanja, na katera bom z analizo poskušala odgovoriti, so:

- Ali Slovenija izkorišča prednosti, ki jih članstvo v OECD ponuja in na katerih področjih?
- Ali Sloveniji članstvo v OECD tudi škoduje?

⁴ OECD Economic Outlook, OECD Employment Outlook, OECD Factbook, Going for Growth, OECD Economic Surveys, Health at a Glance, Pensions at a Glance, Government at a Glance, Innovation Scoreboard, Taxing Wages idr (OECD 2016p).

- V kolikšni meri je Slovenija zavezana k izpolnjevanju smernic in priporočil, ki jih prejema od OECD?
- Kako slovenska javna uprava zagotavlja podporo aktivnostim naših predstavnikov v delovnih telesih organizacije?

Pri tem zastavljam tezi, ki ju želim z raziskavo v svojem magistrskem delu preveriti:

T1: Slovenija ima od članstva v OECD koristi in priložnosti, ki bi jih lahko na nekaterih področjih bolje izkoristila.

T2: Zastopanje interesov Slovenije v vsebinskih odborih OECD temelji na določenih prednostnih nalogah in področjih delovanja Slovenije v OECD ter vzpostavljeni koordinaciji stališč znotraj javne uprave.

Metodologija in struktura naloge

Magistrska naloga bo sestavljena iz uvoda, štirih osrednjih poglavij in sklepnega poglavja. Razdeljena je na teoretični in empirični del.

V uvodnem poglavju bodo predstavljeni relevantnost raziskovalnega problema v današnji mednarodni skupnosti, namen, hipoteza, metodologija in struktura naloge.

Prvo poglavje bo namenjeno kratkemu pregledu teoretskih pristopov glede ciljev zunanje politike, vlogi ekonomske diplomacije in vlogi mednarodnih organizacij tipa OECD pri uresničevanju teh ciljev.

V nalogi bom predstavila avtorje, ki ugotavljajo, da države s svojo zunanjo politiko uresničujejo konkretne cilje v interakciji z drugimi državami (Vukadinović 1989, Morgenthau 1995, Petrič 1996, Benko 1997, White 2004), da obstaja povezanost zunanje in notranje politike države v smislu oblikovanja zunanjepolitičnih ciljev (Benko 1997, 1999), da so zunanjepolitični interesi velikih držav globalni, majhnih pa regionalni (Benko 1997) in da se sredstva zunanje politike delijo v vojaška, politična in ekonomska (Vukadinović 1995, Benko 1997, Udovič 2009).

Prav tako bom predstavila avtorje, ki diplomacijo izpostavljajo kot klasično politično sredstvo za doseganje političnih ciljev (Petrič 1996, White 2001) in sredstvo za urejanje odnosov med državami, kot dejavnost posebnih organov za urejanje zunanjih zadev (večinoma Ministrstvo za zunanje zadeve), kot osebje, ki to dejavnost opravlja oz. enačijo diplomacijo z

mednarodnimi odnosi, vodenjem zunanje politike in uradnimi stiki držav (Morgenthau 1995, Vukadinović 1995, Petrič 1996, Benko 1997, Jazbec 2009).

V nalogi bo poudarek na ekonomski diplomaciji, ki se je pojavila z moderno diplomacijo, po drugi svetovni vojni tudi na multilateralni ravni (WTO, NAFTA, EU, OECD), in vključuje delovanje v delegacijah in na mednarodnih konferencah (Feltham 1993, Berridge 2005), spremljanje ekonomske politike tujih držav in svetovanje vladam (Saner in Yui 2003) in predvsem poleg države še številne druge akterje (Saner in Yui 2003, Bayne 2007).

V poglavju o mednarodnih organizacijah, ki določajo gospodarski razvoj držav, bom podala teoretska izhodišča za nastanek organizacij tipa OECD, ki se uvršča med funkcionalne regionalne organizacije (Bennett 2002), za razlago katerih so najpomembnejša liberalna teoretska izhodišča in režimi: funkcionalizem in institucionalizem (Pease 2000).

V drugem poglavju bom z razvojno-kritično metodo, analizo primarnih in sekundarnih virov (knjige in članki) ter metodo zgodovinske in kritične analize predstavila OECD, njegov nastanek in razvoj, obseg delovanja in organizacijsko strukturo, način dela, pravne instrumente, financiranje, obveznosti, ki izhajajo iz članstva, oblike sodelovanja z državami nečlanicami, vlogo in pomen OECD ter prednosti članstva v tej organizaciji.

Tretje poglavje obsega sodelovanje Slovenije z OECD pred njenim vstopom v organizacijo. V prvem delu bom z deskriptivno metodo predstavila sodelovanje naše države z OECD pred povabilom k članstvu. V drugem delu bom z analizo primarnih dokumentov opisala proces vključevanja Slovenije v OECD. Podrobneje bom predstavila zahteve Izhodiščnega memoranduma za vstop v OECD, obveznosti Slovenije in kako jih je Slovenija izpolnila, in sicer v smislu prilagoditve njene zakonodaje pri prenosu *acquisa* OECD. Pri tem se bom osredotočila predvsem na dogajanje v tistih odborih OECD, ki so od Slovenije zahtevali poročanje o izpolnjevanju obveznosti še po njenem vstopu v organizacijo (Odbor za investicije, Delovna skupina o podkupovanju v mednarodnih poslovnih transakcijah, Odbor za okolje, Odbor za korporativno upravljanje, Odbor za finančne trge ter Odbor za zavarovanje in zasebne pokojnine).

V četrtem poglavju bom z empiričnim pristopom predstavila obdobje po vključitvi Slovenije v OECD. Poleg analize primarnih in sekundarnih virov bom v tem poglavju uporabila tudi polstrukturirani poglobljeni intervju s slovenskimi uradniki/strokovnjaki. Z analizo primarnih dokumentov bom prikazala izpolnjevanje zavez v odborih, kjer je Slovenija morala poročati o

izpolnjevanju obveznosti po včlanitvi v OECD. Pri tem me bosta zanimali tudi organiziranost in delovanje slovenske javne uprave pri zagotavljanju podpore aktivnostim naših predstavnikov v delovnih telesih organizacije. S kritično analizo bom ocenila aktivnosti za izpolnitev do sedaj opravljenih priporočil pregledov politik Slovenije (ang. *peer reviews*) s strani OECD na področjih okolja, mednarodnega razvojnega sodelovanja, javne uprave, teritorialne organiziranosti in inovativne politike. Prav tako bom naredila pregled glavnih priporočil Sloveniji v okviru ekonomskih pregledov ter odziv vlade nanje.

V drugem delu zadnjega poglavja bom pripravila še pregled priložnosti za Slovenijo v sedanjem in prihodnjem obdobju, ki bo vseboval načrtovane preglede politik, in sicer na področjih oblikovanja strategije razvoja Slovenije, razvoja in izrabe veščin ter politik aktivnega zaposlovanja v Sloveniji. Zanimali me bodo naši cilji in pričakovane koristi od pregledov.

Na koncu bom analitično-kritično predstavila še inovativen način delovanja OECD, ki ga uveljavlja v zadnjem obdobju in ki bi lahko bil zgled za slovensko javno upravo ter priložnost za prenovo procesov njenega delovanja v smeri večjega sodelovanja in povezovanja politik. OECD namreč horizontalne projekte (novi pristopi k ekonomskim izzivom (NAEC), vključujoča rast, prehod v nizkoogljično gospodarstvo in preprečevanje neenakih pogojev staranja) obravnava na vseh odborih in s tem preprečuje njihovo silosno delovanje ter zagotavlja celostno oblikovanje in povezovanje politik.

V sklepnem poglavju bom povzela ključna dognanja, ovrednotila tezi ter nakazala nadaljnje možnosti raziskovanja.

1 Zunanja politika, ekonomska diplomacija in mednarodne organizacije

Za razumevanje vloge mednarodnih organizacij, kot je OECD, je v ekonomski diplomaciji kot enem od načinov uresničevanja ciljev zunanje politike države treba predstaviti definicije in teoretske pristope. Ti so številni, skupno pa jim je to, da zgornje tri pojme obravnavajo tako na ravni mednarodne skupnosti kot na ravni države in tudi na ravni posameznika.

1.1 Cilji zunanje politike

Z zunanjo politiko in njenimi cilji so se ukvarjali številni strokovnjaki. Širšo razlago daje Benko (1997, 221, 227), ki razume zunanjo politiko kot »institucionaliziran proces dejavnosti – akcij, ki jih določena v državi organizirana družba opravlja nasproti širšemu in ožjemu mednarodnemu okolju z namenom uresničevati svoje materialne in nematerialne interese ter tako vplivati nanj, bodisi da realnosti v mednarodni skupnosti spreminja bodisi se jim prilagaja«. V tem procesu družba, organizirana v državo, uresničuje svoje cilje, interese in potrebe. Čim bolj so ti interesi skladni s tem, kar se dogaja v mednarodni skupnosti, tem večje so možnosti za njihov uspeh. Tudi Vukadinović (1989, 114) meni, da je »zunanja politika organizirana aktivnost države, s katero si ta prizadeva čim bolj okrepiti svoje vrednote in interese v odnosih z drugimi državami in ostalimi subjekti, ki delujejo v zunanjem okolju«. Petrič (1996, 878) definira zunanjo politiko kot »dejavnost države oz. njenih organov, s katero skuša v odnosih z drugimi subjekti (predvsem državami) v mednarodnem življenju ta država uresničiti lastne vrednote in konkretne cilje, s sredstvi in metodami, ki jih ima na razpolago«. Morgenthau (1995, 198) cilje zunanje politike države vidi predvsem v doseganju svojega nacionalnega interesa in s tem povečanja svoje moči. Zunanja politika pri Whitu (2004, 11) so vse aktivnosti vlade v zunanjem okolju države z namenom ohraniti ali spremeniti to okolje. S sredstvi zunanje politike torej vse države uresničujejo svoje cilje (Petrič 1996, 887).

Pri tem je zanimiv odnos med zunanjo in notranjo politiko. Njunjo prepletenost sta opredelila Udovič (2009, 19), ki meni, da sta obe politiki relativno samostojni in da je ena nadaljevanje druge, in Benko (1997, 226–227, 239), po mnenju katerega obe politiki zagotavljata delovanje družbenoekonomskega in političnega reda v državi. Seveda pa države cilje svoje zunanje politike oblikujejo glede na notranje družbenoekonomske in politične odnose ter glede na materialne in nematerialne elemente, ki določajo njihov položaj v mednarodni skupnosti.

Avtorji se ukvarjajo tudi z razlikami v zunanjepolitičnih ciljih velikih in majhnih držav, pri katerih imajo prve globalni domet, druge pa regionalnega. Ta usmeritev je posledica manjšega

obsega lastnih naravnih, finančnih ali kadrovskih virov. Majhne države imajo več možnosti vpliva, če se specializirajo v enem sektorju, zato Jazbec (2001, 74) predlaga usmerjenost na specifične politike oz. t. i. »strategijo niš«, s čimer »svoje obstoječe resurse obrnejo sebi v prid« (Šabič 2002, 6) in dosežejo boljši položaj v mednarodni skupnosti. Pri tem pa si morajo majhne države stalno prizadevati za koordinacijo delovanja vseh zunanjepolitičnih dejavnikov, prav tako je potrebna stalna in zavestna skrb za profesionalnost delovanja in kadrov in skrb za racionalnost pri uporabi sredstev (Petrič 1996, 882–883).

Sredstva, s katerimi države dosegajo cilje svoje zunanje politike, se delijo v sredstva prisiljevanja in sredstva prepričevanja oz. v vojaška sredstva/sredstva prisile, ekonomska sredstva in politična sredstva (diplomacija in javno mnenje) (Vukadinović 1995, Petrič 1996, Benko 1997, Udovič 2009). Najstarejša med njimi so vojaška sredstva oz. sredstva prisile. Lahko so uporabljena samostojno ali kot podpora pri uporabi drugih sredstev v zunanji politiki, prav tako ni nujno, da so razumljena vedno samo negativno, saj obstaja tudi pozitivna uporaba prisilnih sredstev (npr. vojaška pomoč, ki jo država nudi drugi državi). Vendar se je uporaba vojaških sredstev v 20. stoletju močno zmanjšala, tudi po zaslugi dokumentov mednarodnih organizacij (npr. Ustanovna listina OZN), ki omejujejo oz. prepovedujejo vojno, razen v izjemnih primerih (Udovič 2009, 33–35).

Ekonomska sredstva po Benku (1997, 263) so zmogljivosti, institucije, tehnike ali politike, ki jih uporabljajo države v zunanji politiki. V 20. stoletju so pridobila pomen, saj so posledica vse intenzivnejšega povezovanja in soodvisnosti med državami in v nasprotju s političnimi sredstvi zadevajo vse pore družbenega življenja (Vukadinović 1989, 196). Udovič (2009, 48) loči pozitivne instrumente ekonomskih sredstev zunanje politike (npr. pozitivna trgovinska diskriminacija, znižanje carin, razvojna pomoč) in negativne instrumente (npr. embargo, bojkot, dvig carin, kvote, zaplemba).

Med političnimi sredstvi, ki jih države uporabljajo za uveljavljanje ciljev svoje zunanje politike, je diplomacija najbolj uporabljano in najučinkovitejše sredstvo, o katerem bo več govora v nadaljevanju (poglavje 1.2).

Cilje zunanje politike država običajno zapiše v temeljne dokumente, ki določajo njeno uradno zunanjo politiko (Udovič 2009, 32), pri njenem oblikovanju in uresničevanju pa sodelujejo njeni organi in institucije.

Slovenija ima cilje svoje zunanje politike zapisane v Ustavi Republike Slovenije, Temeljni ustavni listini o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Zakonu o zunanjih zadevah in drugih notranjepravnih aktih ter mednarodnem pravu, ki zavezuje Republiko Slovenijo (MZZ 2016b). Zadnja dokumenta, sprejeta v letu 2015, sta Deklaracija o zunanji politici Republike Slovenije (DeZPRS 2015) in Strategija o zunanji politici z naslovom Slovenija: varna, uspešna in v svetu spoštovana (MZZ 2016c), ki podrobneje opredeljuje načine in sredstva za doseganje ciljev iz deklaracije. Republiko Slovenijo dokumenta opredeljujeta kot srednjeevropsko in sredozemsko državo, v središče njene zunanje politike postavljata prizadevanja za mir, varnost in blaginjo ter kot zunanjepolitična okvira posebnega pomena izpostavljata Evropsko unijo in Nato. Med prednostna področja uvrščata zavzemanje za pravice ranljivih skupin, soočenje z izzivi staranja prebivalstva, krepitev medkulturnega dialoga in strpnosti ter področje podnebnih sprememb, med območji pa izpostavljata Zahodni Balkan in podporo Slovenije pri evroatlantski integraciji regije.

Za oblikovanje zunanje politike je po slovenski ustavi odgovoren parlament, za njeno izvajanje pa skrbi vlada oz. Ministrstvo za zunanje zadeve (Čačinovič 1994, 126).

1.2 Vloga ekonomske diplomacije pri uresničevanju ciljev zunanje politike

Diplomacija je klasično politično sredstvo prepričevanja in doseganja političnih ciljev (Petrič 1996, 888). Izraz pogosto uporabljajo za mednarodne odnose, zunanjo politiko in uradne stike med državami. Jazbec (2004, 232) opredeli diplomacijo kot organizacijo, kot sredstvo za izvajanje formalnega dialoga med državami in drugimi subjekti mednarodnega prava. Diplomatsko organizacijo sestavljajo zunanje ministrstvo in diplomatsko-konzularna predstavništva, ki skrbijo za uresničevanje zunanje politike. Gre torej za diplomacijo, ki se enači z zunanjo politiko, s tehnikami zunanje politike, z mednarodnimi pogajanjmi in dejavnostjo diplomatov (Vukadinović 1995, 107–109). Tudi Benko (1998, 40, 256) diplomacijo razume kot »institucijo družbe, organizirane v državi, ki je nastala s pojavom in razvojem mednarodnih odnosov z nalogo, da na posredni in formalizirani ravni predstavlja državo in njene interese, jih prevaja v ustne in pisne dogovore ter z instrumentom pogajanj usklajuje kooperativna ter razrešuje konfliktna razmerja med njimi«. Naloga diplomacije je vzdrževati stike z drugimi subjekti v mednarodni skupnosti in s temi stiki uresničevati svoje interese. Tudi Brglez (1998, 61) diplomacijo označi kot »instrument miroljubnega posredovanja med subjekti mednarodnega prava ter hkrati kot obliko in proces njihovega medsebojnega komuniciranja«.

White (2001, 317–318) meni, da lahko diplomacijo preučujemo na makro ravni oz. na ravni mednarodne skupnosti, kjer je eno izmed neprisilnih sredstev za reševanje mednarodnih sporov, in na mikro ravni oz. ravni države, kjer je diplomacija eno izmed sredstev zunanje politike, s katerim država uresničuje svoje cilje v mednarodni skupnosti. Na ravni posameznika diplomacijo izvršuje inteligen in lojalni diplomat, z znanjem tujih jezikov in dobrim poznavanjem strategije zunanje politike tako države pošiljateljice kot tudi države gostiteljice. Tudi Bull (1977, 162) razume diplomacijo kot vodenje odnosov med državami z mirnimi sredstvi in s pomočjo uradnikov oz. profesionalnih diplomatov. Morgenthau (v Benko 1997, 258) navaja osnovne funkcije – simbolne, legalne in politične funkcije, ki jih morajo izpolnjevati diplomati, ki skupaj z ministrstvom za zunanje zadeve oblikujejo zunanjo politiko države.

V 20. stoletju je prišlo do precejšnjih sprememb na področju diplomacije. »Stara« diplomacija, ki je bila toga, zaprta in je delovala na podlagi številnih tajnih sporazumov, se je umaknila novi – moderni, demokratični in javni, v kateri se politiki vse pogosteje pojavljajo v vlogi diplomatov (Cerar 1999, 28–29). Poleg javnosti diplomacije je diplomacija pridobivala vse več drugih značilnosti (dvostranska, večstranska, diplomacija na vrhu itd.) in področij delovanja, saj ni bila namenjena izključno doseganju političnih ciljev, ampak so z njo dosegali tudi druge cilje. Danes se diplomacija ukvarja s tremi temeljnimi področji, zato ločimo vojaško, kulturno in ekonomsko diplomacijo, kar pa od diplomatskih predstavnikov zahteva, da imajo močno podporo strokovnjakov, da se lahko primerno odzovejo na izzive in spremembe v mednarodni skupnosti (Udovič 2009, 37–38). Tudi Vukadinović (1995, 112) meni, da se zaradi razvoja trgovine diplomacija ne ukvarja več le s političnimi vprašanji, temveč tudi z drugimi področji, Benko (1997, 260–261) pa današnjo diplomacijo pojmuje kot sredstvo za uresničevanje ekonomskih ciljev zunanjih politik držav.

Ekonomsko diplomacija, ki se je začela razvijati v prejšnjem stoletju, je doživela prelom v prvem desetletju po drugi svetovni vojni, a le v zahodnem, kapitalističnem delu, in sicer z ustanovitvijo Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) ter Evropske gospodarske skupnosti (EGS), ki sta določili prihodnji gospodarski razvoj držav kapitalističnega sistema. Svet je bil razdeljen na kapitalistični in socialistični del, kar je vplivalo na dinamiko diplomatskih odnosov in vzpostavila se je t. i. diplomacija blokov (Udovič 2009, 113). Zato se je razmah ekonomske diplomacije začel šele v zadnjih desetletjih 20. stoletja z naglim vzponom Kitajske, Brazilije in Indije in ko so se v Evropi tranzicijske

države vzhodnega bloka toliko stabilizirale, da so začele pospešeno sodelovati v mednarodnem ekonomskem sistemu (Udovič 2009, 116).

Definicij ekonomske diplomacije je veliko. Udovič (2009, 141) razume ekonomsko diplomacijo kot »aktivnost vladnih in nevladnih akterjev, na bilateralni in multilateralni, državni ter podjetniški ter znotrajdržavni in znotrajpodjetniški meddržavni ravni, pri čemer je njen cilj pospeševanje ekonomske proizvodnje, redistribucije, prodaje in potrošnje, s ciljem povečanja družbene blaginje«. Pri ekonomski diplomaciji ločuje večstransko ekonomsko diplomacijo in dvostransko gospodarsko diplomacijo, med katerima prihaja do sovplivanja (Udovič 2009, 126).

Jazbec (2009, 77–80) prav tako loči ekonomsko diplomacijo na multilateralni ravni, ki se izvaja v okviru mednarodnih organizacij, kot so WTO, NAFTA, OECD, EU, medtem ko na bilateralni ravni poteka v obliki podpisovanja sporazumov gospodarske narave. Berridge (Berridge in James 2003, 90) razume ekonomsko diplomacijo kot delovanje na področju ekonomskih politik, kar vključuje delovanje v delegacijah in mednarodnih konferencah, kot je to v primeru WTO.

V ekonomski diplomaciji država ni več edini akter, temveč, kot ugotavljata Bayne in Woolcock (2003, 3–20), gre za skupek vladnih, nevladnih, mednarodnih in domačih akterjev, ki uporabljajo določene instrumente in nedorečena vprašanja za doseg izboljšanja ekonomske aktivnosti na mednarodnem trgu. Tudi Saner in Yuijeva (2003, 13) razumeta ekonomsko diplomacijo kot ukvarjanje z ekonomskimi zadevami in tudi analiziranje ekonomskih politik drugih držav ter poročanje domačim odločevalcem, kako naj nanje čim učinkoviteje vplivajo (povzeto po Udoviču 2009, 124).

Zaradi razvoja globalizacije je prišlo do udeležbe nedržavnih akterjev v diplomaciji. Zato danes upravljanje mednarodnih ekonomskih odnosov ni več omejeno na državo, temveč se z njimi ukvarjajo civilne in trgovske sfere, izvajalci teh novih interesnih skupin pa so pogosto vodilni poslovneži, člani civilne družbe in nevladne organizacije, ki potrebujejo dodatne veščine in znanja. Temu se morajo prilagoditi tudi predstavniki ministrstva za zunanje zadeve in deliti z drugimi diplomatski »prostor«, ki odslej ni več le v njihovi domeni (Saner in Yui 2003, 31–37) ter pridobiti ustrezna znanja, ki presegajo politično diplomacijo. Udovič (2009, 119) meni, da mora »diplomacija nujno podpirati gospodarstvo in sodelovati z njim z roko v roki. Kakršnokoli drugačno obnašanje diplomatskega aparata – ali razmišljanje, da je delo diplomata 'predvsem politično in gospodarstvo tu nima kaj iskati' – je lahko za državo

problematično, če ne celo uničujoče. Diplomacija že dolgo ni več 'politika prestiža', ampak služba za dobrobit državljanov. Tako je danes odvajati politično diplomacijo od ekonomske škodljivo«.

1.3 Ekonomska diplomacija v okviru mednarodnih organizacij

Kot sem že omenila, je prišlo na področju ekonomske diplomacije v prvem desetletju po vojni do velikih sprememb z ustanovitvijo dveh mednarodnih organizacij – OECD in EGS, ki sta določili prihodnji gospodarski razvoj kapitalističnega sistema in držav v njem (Udovič 2009, 113).

OECD je bil v času nastanka ena izmed prvih regionalnih medvladnih organizacij, za katere je značilno, da države v njej pripadajo segmentu sveta, ki je povezan s skupnimi cilji in geografskimi, družbenimi, kulturnimi, gospodarskimi in političnimi vezmi ter imajo formalno strukturo, ki temelji na medvladnem sporazumu (Bennett 2002, 237). Prvotne članice Organizacije za evropsko gospodarsko sodelovanje (OECE) kot predhodnice OECD so bile zahodnoevropske države in vse prejemnice finančne pomoči v okviru Marshallovega načrta za obnovo Evrope po drugi svetovni vojni. Regijski element se je začel izgubljati, ko so se OECD pridružile nove članice izven Evrope.

Regionalnih organizacij je po mnenju Bennetta več – večnamenske, varnostne in funkcionalne (2002, 236–237). OECD spada med funkcionalne regionalne organizacije, ki spodbujajo ekonomsko, družbeno ali politično sodelovanje z malo ali nič poudarka na varnosti. Večina teh organizacij je bila ustanovljenih zato, da omogočajo državam članicam lažje doseganje gospodarskih ciljev (Bennett 2002, 262).

Med teoretične pristope za nastanek mednarodnih organizacij uvršča Pease (2003, 6–11) realizem, liberalizem, marksizem in feminizem. Nastanek OECD bi najprimerneje razložili z liberalistično teorijo, in sicer s funkcionalizmom in institucionalizmom (Pease 2003, 61–63). Liberalizem vidi mednarodne odnose kot mešanico sodelovanja in konfliktov, v katerem lahko mednarodne organizacije igrajo pozitivno konstruktivno vlogo v promociji mednarodne stabilnosti in globalne blaginje. Liberalni pristop k mednarodnim odnosom temelji na štirih predpostavkah, in sicer, da so državni in neredni akterji pomembni v mednarodnih odnosih, da država ni nujno unitarni in racionalni akter, da je narava mednarodnih odnosov kompleksna, saj spodbuja sodelovanje in blaži konflikte ter da so teme na mednarodni agendi lahko zelo raznovrstne (Pease 2003, 59–61).

Po mnenju funkcionalistov so mednarodne organizacije ustanovljene na podlagi osnovnih potreb, saj so okrepljene mednarodne vezi privedle do integracije in soodvisnosti, kar pomeni, da se je več družb ukvarjalo z istimi problemi. Ugotovili so, da se nekatere od njih da rešiti le z mednarodnim sodelovanjem, to pa spodbudi nastanek specializiranih mednarodnih agencij s tehničnimi strokovnjaki. Sodelovanje na področjih t. i. nizke politike se razširi tudi na večja, bolj politizirana področja, kot sta npr. obrambna in monetarna politika. Ko takšno sodelujoče vedenje postane institucionalizirano, se mednarodne organizacije lahko razvijejo v supranacionalne organizacije, ki nadomestijo avtoriteto suverene države (npr. EU in WTO). Pomen funkcionalizma v zadnjih desetletjih upada, ker se njegove napovedi niso uresničile (Pease 2003, 62).

Institucionalizem je hibrid realizma, teorije iger in funkcionalizma. Institucionalisti so mnenja, da je za ustanovitev mednarodne organizacije potreben hegemon, medtem ko za njeno nadaljnje vzdrževanje prisotnost hegemonu ni več potrebna. Nasprotno od njih funkcionalisti ne vidijo potrebe po hegemonu. Države so unitarni in racionalni akterji, ki delujejo v nevarnem in negotovem svetu. Od mednarodnih organizacij imajo koristi, saj jim te nudijo nižje transakcijske in informacijske stroške ter večjo transparentnost, zato so pripravljene prispevati sredstva za nadaljnjo ohranitev mednarodne organizacije, tudi ko hegemonu ni več. Analiza stroškov in koristi je pokazala, da se tudi velikim nehegemonskim silam splača vzdrževati obstoječe mednarodne organizacije (Pease 2003, 62).

Tako za funkcionaliste kot institucionaliste predstavljajo mednarodne organizacije več kot le vsoto njihovih držav članic. Gre za vplivne akterje, ki omogočajo državam skupne koristi od mednarodnih odnosov. Zato so države na nekaterih področjih pripravljene prepustiti del svoje suverenosti mednarodnim organizacijam (npr. na področju trgovine) v zameno za koristi, ki jih od njih imajo. Vseeno pa države ostajajo pomembni akterji v mednarodnih odnosih, kjer čuvajo svoje suverene pravice (Pease 2003, 63).

2 OECD

2.1 Nastanek organizacije in njen razvoj

OECD je nastal leta 1961 iz Organizacije za evropsko gospodarsko sodelovanje (ang. *Organisation for European Economic Co-operation – OEEC*), ki so jo ustanovili 16. aprila 1948 za izvajanje Marshallovega plana za obnovo in ožvitev gospodarstva v Zahodni Evropi (OECD 2016č). Namen organizacije je bil predvsem spodbujati trgovino, vzpostaviti

multilateralni plačilni sistem med članicami, preučiti možnosti vzpostavitve carinskih unij, ohranjati stabilnost valut in omogočiti učinkovito zaposlovanje človeških virov (Archer 1994, 46). OEEC je imel 18 držav članic. Članice OEEC so bile: Avstrija, Belgija, Danska, Francija, Grčija, Islandija, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Portugalska, Švedska, Švica, Turčija, Velika Britanija in Zahodna Nemčija (prvotno zastopniki obeh kombiniranih ameriških in britanskih okupacijskih con in francoske okupacijske cone) ter angloameriška cona Svobodnega tržaškega ozemlja.

Ker so se okoliščine, ki so botrovale ustanovitvi OEEC ob koncu petdesetih let prejšnjega stoletja spremenile, saj je Zahodna Evropa postala ena najrazvitejših regij na svetu in je bila sposobna enakopravno sodelovati z Američani, je prišlo do preoblikovanja organizacije s primarnim poudarkom na gospodarskem sodelovanju in ne več trgovini (Archer 1994, 47). 14. decembra 1960 je nastala Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Konvencijo OECD je v Parizu podpisalo 20 držav – vse članice OEEC, Španija, Kanada in ZDA. OECD je bil dejansko ustanovljen 30. septembra 1961 (OECD 2016d).

Postopoma so se v organizacijo vključile Japonska (1964), Finska (1969), Avstralija (1971), Nova Zelandija (1973), Mehika (1994), Češka republika (1995), Južna Koreja, Madžarska in Poljska (1996), Slovaška (2000), Čile, Slovenija, Izrael in Estonija (2010).

2.2 Cilji in naloge OECD

Konvencija OECD določa, da je glavni cilj OECD spodbujanje politik, ki omogočajo 1) doseganje najvišje trajnostne gospodarske rasti, zaposlenosti, dvig življenjskega standarda in ohranitev finančne stabilnosti, 2) prispevek k uravnoteženemu gospodarskemu razvoju v državah članicah in 3) razvoj mednarodne trgovine na multilateralni, nediskriminacijski podlagi, v skladu z mednarodnimi obveznostmi (OECD 2016d).

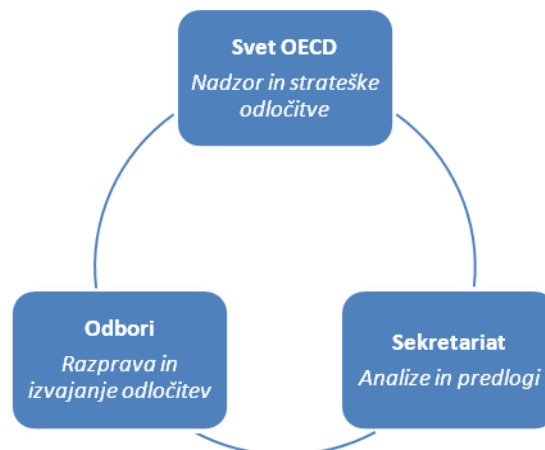
Na podlagi teh ciljev države članice 1) stremijo k učinkoviti rabi gospodarskih virov, 2) uresničujejo politike, usmerjene v gospodarsko rast, notranjo in zunanjo finančno stabilnost, in se vzdržujejo dejanj, s katerimi bi lahko ogrozile svoja lastna ali gospodarstva drugih držav, 3) se trudijo omejiti in odpraviti ovire za menjavo blaga in storitev ter tekočih plačil in vzdržujejo ter širijo proste kapitalske tokove, 4) s primernimi sredstvi prispevajo h gospodarskemu razvoju članic in nečlanic, posebej z usmerjanjem tokov kapitala, upoštevajoč pomembnost prejemanja tehnične pomoči in podpore razvoju izvoznih trgov. Za izvedbo teh nalog se države članice zavezujejo, da se bodo medsebojno obveščale, redno posvetovale,

opravljale študije in sodelovale v projektih ter organizaciji posredovale vse potrebne informacije (prav tam).

2.3 Organizacijska struktura OECD

Delovanje OECD poteka v krogu med Svetom OECD, odbori in drugimi subsidiarnimi organi, ki so sestavljeni iz predstavnikov držav članic in nečlanic, ter Sekretariatom, ki strokovno in administrativno podpira delovanje organizacije.

Slika 2.3: Organizacijska struktura OECD



Vir: OECD (2016e).

Svet OECD je najvišje telo odločanja v organizaciji, ki sprejema odločitve o strateških političnih usmeritvah ter zavezujoče in nezavezujoče akte OECD. Predseduje mu generalni sekretar, sestavlja pa ga 34 predstavnikov držav članic OECD in predstavnik Evropske komisije. Svet se sestaja praviloma enkrat na mesec na ravni stalnih predstavnikov držav članic, enkrat letno pa se sestane tudi na ministrski ravni (ang. *Ministerial Council Meeting – MCM*). Svet tudi določi svojega predsedujočega in dva sopredsedujoča za enoletno obdobje ter imenuje generalnega sekretarja za dobo petih let (OECD 2016e).

V OECD je več kot 250 odborov in delovnih teles, ki so pristojni za področja delovanja organizacije. Ločimo stalne odbore (Izvršni odbor, Proračunski odbor in Odbor za zunanje zadeve) in vsebinske odbore. Stalni odbori imajo koordinacijske naloge in sprejemajo postopkovne odločitve (OECD 2016f). Vsebinske odbore ustanovi Izvršni odbor za obravnavo posameznih vsebinskih vprašanj, sami pa lahko ustanovijo delovne skupine za obravnavo bolj specifičnih področij. Ustanovljeni so za določen čas. Po preteku obdobja se opravi ocena dela odbora, podaljša njegov mandat ali se po potrebi ukine. Vsebinski odbori poročajo o svojem delu stalnim odboru. V odborih in delovnih telesih predstavniki držav

članic (v nekaterih odborih lahko tudi nečlanic) na strokovni ravni redno izmenjujejo izkušnje in dobre prakse, opravljajo medsebojne preglede in ocenjujejo napredek na posameznih področjih in v posameznih državah, oblikujejo osnutke aktov OECD in skrbijo za njihovo implementacijo. Odbori se praviloma sestajajo dvakrat letno. Zasedanj odborov se vsako leto udeležuje okrog 40.000 višjih uradnikov iz držav članic (OECD 2016e).

Sekretariat vodi delo OECD na operativni ravni, usklajuje delovanje odborov in pripravlja gradiva, za katera so odgovorni direktorati. Direktorati so naslednji: Direktorat za finance in podjetništvo, v okviru katerega delujejo najpomembnejši odbori OECD - Odbor za investicije, Odbor za finančne trge, Odbor za zavarovanje in zasebne pokojnine, Odbor za konkurenco, Odbor za upravljanje gospodarskih družb in Delovna skupina za preprečevanje podkupovanja v mednarodnih poslovnih transakcijah. Ostali direktorati so: Direktorat za razvojno sodelovanje, Direktorat za znanost, tehnologijo in industrijo, Direktorat za zaposlovanje, delo in socialne zadeve, Direktorat za izobraževanje in veščine, Direktorat za okolje, Direktorat za statistiko, Direktorat za trgovino in kmetijsko politiko, Direktorat za javno upravljanje in teritorialni razvoj, Center za davčno politiko in upravo, Center za podjetništvo, mala in srednja podjetja ter lokalni razvoj ter Ekonomski oddelek (prav tam).

V Sekretariatu je zaposlenih okrog 2.500 uslužbencev, ki so po izobrazbi ekonomisti, pravniki, znanstveniki oz. strokovnjaki drugih področij in prihajajo iz držav članic OECD.

Generalni sekretar, ki vodi Sekretariat, je v skladu z 10. členom Konvencije o OECD odgovoren Svetu OECD, ki mu tudi predseduje (OECD 2015a). Generalni sekretar ima pristojnosti in nosi odgovornost pri pripravi političnih in strateških smernic ter pri sodelovanju z državami nečlanicami in drugimi mednarodnimi organizacijami, saj predstavlja OECD navzven, odgovoren pa je tudi za izvajanje odločitev Sveta in izvajanje programa dela in proračuna. Imenuje ga Svet za dobo petih let. Trenutni generalni sekretar je Mehičan Angel Gurría, ki vodi OECD od leta 2006 in ima štiri namestnike. Vsak od njih pokriva več vsebinskih področij. Pri delu jih podpira Generalni sekretariat, ki se ukvarja s horizontalnimi zadevami (OECD 2016e).

V okviru OECD delujejo tudi posebna telesa, ki se ne financirajo iz redne članarine OECD, temveč iz prostovoljnih prispevkov. Povezana so z OECD, ki je sodeloval pri njihovi ustanovitvi. Med pomembnejšimi so Mednarodna agencija za energijo (IEA), Agencija za jedrsko energijo (NEA), Odbor za razvojno pomoč (DAC), Mednarodni transportni forum

(ITF), Center za izobraževanje, raziskave in inovacije (CERI), Projektna skupina za finančne aktivnosti in Klub Sahela in Zahodne Afrike (OECD 2016h).

2.4 Metode dela OECD

OECD stalno spremlja dogajanja tako v državah članicah kot zunaj območja organizacije in redno pripravlja napovedi kratkoročnih in srednjeročnih gospodarskih gibanj. Sekretariat OECD zbira in analizira podatke, o politikah v zvezi zbranimi informacijami razpravljajo odbori, Svet OECD pa sprejema odločitve, ki jih nato na podlagi priporočil izvajajo vlade (OECD 2016c).

Slika 2.4: Metode dela OECD



Vir: OECD (2016c).

Ena izmed najpomembnejših metod dela na ravni odborov so medsebojni pregledi (ang. *peer reviews*). Gre za sistematično preučevanje in ocenjevanje učinkovitosti države s strani drugih držav članic OECD s ciljem pomoči pri izboljšanju njenih politik, prenosa najboljših praks in izpolnjevanja sprejetih standardov. Pregled sloni na medsebojnem zaupanju in medsebojni odgovornosti in ga je mogoče opraviti na kateremkoli področju od ekonomske politike do zdravstvenega sistema. Na določeno temo je lahko pregledanih tudi več držav hkrati (OECD je npr. za Estonijo in Finsko opravil skupni pregled javne uprave) (OECD 2015c). Medsebojni pregled poteka v obliki izpolnjevanja vprašalnikov, obiska pregledovalcev v državi in srečanj z zaposlenimi v javni upravi (ang. *fact-finding missions*), ki delajo na preučevanem področju, ter končnega poročila, v katerem so podani ocena izpolnjevanja mednarodnih smernic, pomanjkljivosti države in priporočila. Učinkovitost pregledov je v medsebojnem primerjanju izvajanja politik in opominjanju ob nezadovoljivem izpolnjevanju priporočil (ang. *peer pressure*). V večini primerov so poročila OECD objavljena v javnosti,

kar še dodatno pripomore k pritisku na odločevalce, da izboljšajo svoje delo. Države članice OECD k izvajanju medsebojnih pregledov zavezujejo določbe Poslovnika OECD, po katerem so pregledi ena od delovnih metod organizacije (OECD 2003).

Razprave na nivoju odborov se včasih razvijejo v pogajanja, ko se članice OECD dogovorijo o določenih pravilih mednarodnega sodelovanja. Lahko se zaključijo s sprejemom sporazuma med državami. Takšni sporazumi obstajajo na področjih boja proti korupciji, izvoznih kreditov, pretoka kapitala itd. Države lahko razvijejo tudi skupne standarde in modele, kot na primer za dvostranske sporazume o obdavčitvi ali priporočila, smernice in druge akte (OECD 2016g).

2.5 Pravni instrumenti OECD

OECD sprejema pravne instrumente, ki urejajo delovanje organizacije (npr. Konvencija o OECD) in druge akte, ki so rezultat dela odborov in so zavezujoče ali nezavezujoče narave.

OECD je bil ustanovljen s Konvencijo o OECD, ki jo je 14. decembra 1960 podpisalo 20 držav in je začela veljati 30. septembra 1961, ko jo je ratificiralo potrebno število držav (15). V njej so določeni cilji OECD, obveznosti držav članic, pravila delovanja in financiranja organizacije ter postopek pristopa in odstopa od konvencije. Konvencijo dopolnjujejo različni protokoli (protokol 1 glede sodelovanja EU pri delu OECD, protokol 2 o privilegijih in imunitetah OECD, bilateralni sporazumi o privilegijih in imunitetah z državami, ki so postale članice OECD po letu 1960, in izjave nekaterih držav o ozemlju veljave konvencije) (OECD 2016d).

Med najpomembnejšimi internimi pravili, ki urejajo notranje delovanje in financiranje OECD, so: Poslovnik OECD, ki določa vlogo Sveta, odborov in drugih delovnih teles, organizacijo sestankov in sprejemanje ter implementacijo aktov; Resolucija Sveta o novi upravljavski strukturi organizacije iz leta 2015, ki opisuje vodenje OECD v prihodnje, odgovornosti Generalnega sekretarja, Sveta OECD in upravljavskih organov, odnose med Svetom in odbori ter pravila glede sprejemanja odločitev v Svetu in odborih; finančne uredbe o upravljanju proračuna OECD; kadrovske predpisi o pravicah in obveznostih zaposlenih ter Kodeks etike o profesionalnem obnašanju zaposlenih v OECD (OECD 2016g).

Pravni akti, ki jih sprejema Svet OECD, so zavezujoče ali nezavezujoče narave. Sklepi (ang. *Decisions*) so pravno zavezujoči za vse tiste članice, ki se pri njihovem sprejemanju niso vzdržale pri glasovanju. Čeprav niso mednarodne pogodbe, izražajo isto vrsto zakonskih

obveznosti, kot to določajo pogodbe. Priporočila (ang. *Recommendations*) so sicer nezavezujoči akti, vendar predstavljajo politično voljo držav članic in se pričakuje, da jih bodo države članice po svojih najboljših močeh v celoti izvajale. Deklaracije (ang. *Declarations*) so slavnostni teksti, ki precej natančno določajo obveze držav članic, a niso pravno zavezujoče. Kljub temu njihovo izvajanje spremlja za to pristojno telo v OECD. Pravila in dogovori (ang. *Arrangements and Understandings*) so instrumenti, ki jih znotraj OECD sprejmejo nekatere države članice in niso akti organizacije in pravno zavezujoči, čeprav OECD njihovo izvajanje skrbno spremlja. Mednarodni sporazumi (ang. *International Agreements*), ki so sprejeti v okviru organizacije, so pravno zavezujoči s strani podpisnic (OECD 2016i).

Države, ki se želijo včlaniti v OECD, morajo v pristopnem procesu sprejeti pravne akte, ki jih je organizacija sprejela pred njihovim vstopom v organizacijo. Gre za t. i. *acquis OECD*. Ti akti vključujejo Konvencijo o OECD in interna pravila organizacije, ki jih mora država sprejeti brezpogojno, pravne instrumente OECD (priporočila, sklepi, deklaracije), h katerim lahko poda pridržke, ter druge pomembne mednarodne pogodbe (prav tam).

Za učinkovito delo in komunikacijo z odbori je javnim uslužbencem na voljo OECD-jev ekstranetni sistem OLIS, ki omogoča dostop do delovnih gradiv, dnevnih redov, dokumentov, arhivskih in statističnih podatkov ter drugih vrst publikacij OECD. Danes ga uporablja več kot 18.000 vladnih uslužbencev (OECD 2016j).

2.6 Proces odločanja

V skladu s 6. členom Konvencije o OECD se odločitve sprejemajo z medsebojnim dogovorom oz. soglasjem vseh držav članic, razen v posebnih primerih, ko je lahko odločitev sprejeta na drugačen način. Vsaka članica ima en glas. Predstavniki Evropske komisije nima pravice glasovanja. Če se članica vzdrži glasovanja, to sicer ne razveljavi odločitve, se pa odločitev uporablja le za članice, ki se glasovanja niso vzdržale (OECD 2016d).

Resolucija Sveta OECD o novi upravljavski strukturi iz leta 2015 spodbuja predsedujoče odborov, da v celoti izkoristijo postopke odločanja, ki so jim na voljo, in sicer za temeljne, posebne in običajne primere. Temeljna vprašanja organizacije (strateške odločitve, vprašanja politične in pravne narave, upravljanje OECD) se sprejemajo sporazumno oz. soglasno. Za posebne primere je mogoče odločanje s kvalificirano večino. Odločitev se sprejme, če jo je podprlo vsaj 60% držav članic, razen če ji nasprotuje tri ali več članic, ki predstavljajo

najmanj 25% obveznega dela proračuna. Pri običajnih primerih se odločitev ne sprejme, če 15% članic ali več odločitvi nasprotuje oz. če ena ali več držav članic aktivira varovalni mehanizem. Ocena mehanizmov odločanja s to resolucijo bo izvedena v letu 2019 na podlagi poročila Sekretariata (OECD 2015č).

2.7 Proračun OECD

Proračun OECD je sestavljen iz prvega, obveznega dela (ang. *Part I*) in drugega dela (ang. *Part II*) ter dodatkov (ang. *Annex Budgets and Pensions*). Prvi del, ki znaša okrog 54 % celotnega proračuna, se financira iz članarin držav članic in je namenjen kritju stroškov skupnih programov, zato morajo vanj prispevati vse članice. Prispevki držav so izračunani na podlagi formule, ki upošteva velikost njihovega gospodarstva. Največ v proračun prispevajo ZDA (21%), Japonska (11,92%) in Francija (7,57%) (priloga B). Drugi del proračuna vključuje kritje stroškov tistih programov, za katere izrazijo interes same države članice, zato morajo z lastnimi prispevki (ang. *Voluntary Contributions*) omogočiti dejavnosti, ki jim prinašajo koristi. Proračun se sprejema za dve leti in je v letu 2015 znašal 363 mio. EUR (OECD 2016k).

Zaradi širitve organizacije članarine niso več zadoščale za pokritje finančnih potreb organizacije, zato je OECD leta 2008 sprejel reformo proračuna, s katero je bilo uvedeno kombiniranje do takrat veljavne proporcionalnosti z načelom enakih prispevkov držav članic. Nova ureditev naj bi prinesla trdnejši in dolgoročnejši temelj, ki bo v pomoč organizaciji pri ohranitvi njenega vpliva in ugleda v svetu. Obenem bi se finančno breme bolj enakomerno porazdelilo med države članice. Do leta 2018, ko bodo države postopoma prešle na nov način določanja članarine, velja prehodno obdobje. Za nove članice, ki so v OECD vstopile leta 2010, velja poseben režim, ki določa fiksen letni prispevek v višini 2,4 – 5,7 mio. EUR in se usklajuje z nominalno rastjo proračuna (OECD 2007a).

2.8 Sodelovanje z OECD

2.8.1 Članstvo v OECD in potek pridobitve članstva

34 članic OECD predstavlja gospodarsko najrazvitejše države na svetu, ki z manj kot petino svetovnega prebivalstva ustvarijo skoraj več kot polovico svetovnega BDP (MZZ 2016a).

20 ustanovnih članic OECD je 14. decembra 1960 podpisalo Konvencijo o OECD. Do leta 1973 so v OECD vstopile še Japonska, Finska, Avstralija in Nova Zelandija, potem pa 20 let

ni bilo širitve organizacije. V OECD so bile namreč vse najpomembnejše demokratične in gospodarsko najrazvitejše države sveta. Novi val članstev v OECD se je pričel v devetdesetih letih prejšnjega stoletja in je trajal vse do leta 2000, ko so v organizacijo vstopile Mehika, Češka, Madžarska, Koreja in Poljska ter Slovaška. Šlo je za politične spremembe po koncu hladne vojne, ki so vzbudile zanimanje tranzicijskih držav za vstop v OECD. Zadnja širitev je potekala leta 2010 z vstopom Čila, Slovenije, Izraela in Estonije (OECD 2010).

Država vstopi v OECD na podlagi povabila s strani organizacije, kakor določa 16. člen Konvencije o OECD (OECD 2016d). Izjema je 20 držav, ki so leta 1960 podpisale Konvencijo o OECD in so članstvo pridobile avtomatsko in povabila niso potrebovale.

1. člen Konvencije o OECD opredeljuje načela, za katera si morajo članice prizadevati, in sicer za trajnostno gospodarsko rast, zaposlenost, dvig življenjskega standarda in ohranitev finančne stabilnosti, uravnotežen gospodarski razvoj in razvoj mednarodne trgovine na multilateralni, nediskriminacijski podlagi, v skladu z mednarodnimi obveznostmi (prav tam).

Država mora za povabilo k članstvu OECD izpolnjevati tri temeljne pogoje: odprto in tržno gospodarstvo, demokratični pluralizem in spoštovanje človekovih pravic. Strategija za širitev in odprtost OECD določa, da mora biti država enako misleča (ang. *like-minded*), pomemben igralec (ang. *significant player*), omogočati mora vzajemne koristi (ang. *mutual benefit*) in imeti globalni pomen (ang. *global significance*) (OECD 2004).

Pojem »enako mislečih držav« označuje tiste države, ki si v veliki meri delijo vrednote OECD in bi lahko znatno prispevale k izboljšanju dela OECD s pomočjo svojega znanja in kakovostnih politik. Takšne države odlikuje gospodarska uspešnost (eden od pokazateljev je raven dohodkov na prebivalca), dobro upravljanje in pravna država, spoštovanje človekovih pravic, aktivno sodelovanje v drugih mednarodnih in regionalnih organizacijah, zagotavljanje razvojne pomoči in spoštovanje *acquisa* OECD (prav tam).

»Pomemben igralec« je tista država, ki učinkovito prispeva k medsebojnemu učenju na vseh ključnih odborih oz. so njene politike pomembne za druge članice OECD, saj imajo z gospodarsko soodvisnostjo pomemben vpliv na gospodarsko, socialno in okoljsko uspešnost držav članic OECD kot tudi na oblikovanje mednarodnega gospodarskega reda. Ta izraz ne pomeni nujno velikega deleža svetovnega BDP, trgovine ali prebivalstva, temveč se od potencialnih članic pričakuje, da sodelujejo tudi pri upravljanju OECD in ne le v posameznih

odborih. Članica mora bistveno prispevati k uspešnosti in globalnemu vplivu organizacije ter krepiti zmogljivost OECD v prihodnje (prav tam).

»Vzajemna korist« je kriterij, ki določa, da bosta od članstva imeli korist tako nova država članica kot OECD. Država kandidatka naj bi imela od vstopa koristi, sicer za članstvo ne bi zaprosila. OECD pa od nove članice pričakuje, da bo prispevala h krepitvi vloge organizacije, k izboljšanju učinkovitosti njenih procesov dela, vsebinske kakovosti odborov in upravljanja v Svetu OECD ter da bodo njene politike in dosežki vplivali na trden gospodarski razvoj ostalih članic in prispevali k utrjevanju globalne vloge organizacije (prav tam).

»Globalni pomen« OECD se izraža v njegovem razvijanju politik, ki imajo globalno vrednost in so povsod uporabne. Takšne politike morajo razvijati tudi države kandidatke za vstop v organizacijo. Pri tem pa ni pomembna geografska raznolikost, temveč raznolikost v pristopih k problemom (prav tam).

Splošni postopek za prihodnje širitve organizacije iz leta 2007 določa potek pristopnih pogajanj. Svet lahko v času procesa na državo kandidatko naslovi kakršnokoli politično vprašanje, ki se pojavi, oz. opravi neposredne pogovore s predstavniki države (OECD 2007b). Postopek sproži Generalni sekretar na pobudo Sveta, ki odločitev o začetku pristopnih pogajanj sprejme soglasno v skladu s 16. členom Konvencije o OECD (OECD 2016d). Generalni sekretar nato pripravi besedilo Pristopnega programa (ang. *Accession Roadmap*), ki je prilagojen državi kandidatki in določa potek njenega vstopa v OECD. Pristopni program mora soglasno potrditi Svet OECD (OECD 2007b).

Ko je pristopni program za državo kandidatko pripravljen, se pristopni proces uradno začne. Pristopni program vsebuje splošen opis pristopnega procesa, seznam odborov, s katerimi bodo potekala posvetovanja, in kratek opis poteka pregledovanja izpolnjevanja zahtev po odborih, časovnico zasedanj odborov, seznam področij, na katerih bo Sekretariat pregledal stališča države kandidatke, opis formalnih pogojev za zaključitev pristopnega procesa in višino potrebnih finančnih sredstev za pristopni proces, ki jih mora načeloma kriti država kandidatka. Svet se lahko odloči za dopolnitev obveznosti v pristopnem programu, ki so bolj politične narave in niso vezane na pravne instrumente OECD, ter povabi državo kandidatko, da obrazloži določena politična vprašanja (prav tam).

Država svoja stališča obrazloži v Izhodiščnem memorandumu (ang. *Initial Memorandum*), ki ga predloži Sekretariatu, ta pa ga v obravnavo pošlje odborom in drugim delovnim telesom.

Na podlagi stališč, ki jih kandidatka sprejme do aktov in instrumentov OECD ter ustreznosti njenih politik, odbori in delovna telesa ocenijo sposobnosti kandidatke za prevzem obveznosti, ki izhajajo iz članstva, sprejmejo zaključno poročilo (ang. *Formal Opinion*) in ga predložijo Svetu. Odborom odločitve o pripravljenosti kandidatke za vstop v organizacijo ni treba sprejeti s soglasjem. Različna stališča pa morajo države uskladiti na nivoju Sveta OECD, preden ta sprejme dokončno mnenje in ga predloži državi kandidatki (prav tam).

Generalni sekretar redno oz. najmanj vsake tri mesece obvešča Svet OECD o pogovorih z državo kandidatko in o doseženem napredku. V celotnem pristopnem procesu Sekretariat nudi pomoč državi kandidatki, tako da ji priskrbi ustrezno gradivo, nudi pojasnila v zvezi s postopkom in vsebinskimi vprašanji in omogoča usklajevanje med državami članicami in kandidatko. Generalni sekretar na podlagi zbranih poročil vseh odborov pripravi dokončno mnenje (ang. *Final Opinion*) in ga predloži Svetu OECD, ki nato državi kandidatki pošlje povabilo v članstvo. Z deponiranjem ratificirane Konvencije o OECD pri francoski vladi država uradno postane članica organizacije (prav tam).

Kandidatka za članstvo v OECD dobi v času pristopnega procesa priložnost, da sporoči, v katerih izbirnih programih organizacije želi sodelovati, pri tem pa mora izpolnjevati posebne kriterije. Izbira lahko med IEA, NEA in drugimi programi (prav tam).

V letu 2013 je OECD povabil na pogajanja za članstvo Kolumbijo in Latvijo, v letu 2015 pa Kostariko in Litvo. Latvija je dobila povabilo za članstvo v OECD 11. maja 2016. Polnopravna članica OECD bo postala z deponiranjem ratificirane Konvencije o OECD pri francoski vladi. Za druge države kandidatke pristopni proces še poteka. Z Rusko federacijo, ki je prejela povabilo za pogajanja za članstvo v letu 2007, skupaj s Čilem, Izraelom in Slovenijo, so bile pristopne aktivnosti po odločitvi Sveta OECD 12. marca 2014 zamrznjene (OECD 2016b).

2.8.2 Oblike sodelovanja z nečlanicami ter drugimi mednarodnimi organizacijami in partnerji

OECD danes združuje 34 najrazvitejših držav na svetu. Ker se zaveda, da v današnjem zelo povezanem svetu blaginja držav članic OECD ni odvisna samo od razvoja lastnih gospodarstev temveč tudi od globalnega gospodarskega razvoja, sodeluje z mnogimi državami nečlanicami in mednarodnimi organizacijami. Tovrstno sodelovanje je predvideno v Konvenciji o OECD, ki v 1. členu določa, da morajo države članice prispevati h

gospodarskemu razvoju držav, ki niso njene članice, medtem ko 12. člen opredeljuje vzpostavitev in vzdrževanje odnosov OECD z državami nečlanicami ali organizacijami, ki jih lahko povabi, da sodelujejo pri dejavnostih organizacije (OECD 2016d). Prenovljena Resolucija Sveta OECD o novi strukturi upravljanja organizacije potrjuje sodelovanje OECD z nečlanicami, zlasti z velikimi hitro razvijajočimi se gospodarstvi z namenom izmenjave najboljših praks in spodbujanja gospodarskega razvoja (OECD 2006).

Za razvijanje globalnega sodelovanja OECD so odgovorni Svet, odbori in Sekretariat, koordinacijo in oblikovanje strateških smernic na tem področju pa vodita Center za sodelovanje z državami nečlanicami in Odbor za zunanje odnose. Z državami nečlanicami sodeluje OECD na številnih področjih, od gospodarstva, financ, upravljanja, in inovacij vse do trajnostnega razvoja.

Poleg 34 držav članic OECD sodeluje še z več kot 100 gospodarstvi. Na zasedanja odborov lahko k udeležbi povabi države nečlanice, ki jih imenuje države partnerice (ang. *Partners*). Države partnerice imajo v OECD različen status in finančne obveznosti. Delijo se v tri skupine: 1) povabljenе države (ang. *Invitees*), ki lahko hkrati sodelujejo samo na enem zasedanju in to pri vprašanjih, ki niso zaupne narave ter jim ni treba plačati članarine, 2) države udeleženke (ang. *Participants*), ki so povabljenе na vsa zasedanja odborov, ki niso zaupne narave in morajo prispevati 10.800 EUR letno za odbor in 3) pridružene države (ang. *Associates*), ki imajo na zasedanjih odborov enake pravice in obveznosti kot članice OECD, a nimajo pravice do udeležbe na razpravah o pristopu novih članic k organizaciji. V letno članarino odbora prispevajo od 20.400 do 51.200 EUR. Vsak odbor mora za določitev, katere države partnerice bodo sodelovale na zasedanjih, oblikovati Strategijo globalnih odnosov (ang. *Global Relations Strategy*) (OECD 2016l).

OECD razvija globalno sodelovanje z državami partnericami, z regionalnimi pobudami, z globalnimi forumi in z drugimi mednarodnimi organizacijami. Z okrepljenim sodelovanjem želi OECD oblikovati bolj strukturirano in skladno partnerstvo s petimi velikimi gospodarstvi v vzponu, ključnimi državami partnericami organizacije: Brazilijo, Kitajsko, Indijo, Indonezijo in Južnoafriško republiko. Te države lahko sodelujejo pri delu v odborih, v rednih ekonomskih pregledih, lahko pristopajo k pravnim instrumentom OECD, se vključujejo v statistične preglede, OECD pa zanje opravlja tudi medsebojne preglede (prav tam).

OECD izvaja številne regionalne programe v Jugovzhodni Aziji (Regionalni program OECD–JV Azija), Afriki (Klub Sahela in Zahodne Afrike), Srednji in Vzhodni Evropi (Regionalni

center za konkurenčnost v Budimpešti), Kavkazu in Srednji Aziji (Evrazijski program konkurenčnosti), Jugovzhodni Evropi (program Sigma), Južni Ameriki (Regionalni program Latinske Amerike in Karibov) ter na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki (program MENA-OECD). Prednost programov je v boljši osredotočenosti na specifična vprašanja v regijah (prav tam).

OECD spodbuja sodelovanje z državami nečlanicami v Globalnih forumih (*Global Forums*), ki jih letno organizira na področju trgovine, upravljanja, kmetijstva, financ, investicij idr. Forumi so priložnost za srečanja številnih uradnikov, analitikov, poslovnežev, raziskovalcev in drugih deležnikov iz vsega sveta, ki izmenjujejo svoje izkušnje in dobre prakse ter tako pomagajo odboru OECD pri oblikovanju novih trendov v svetovnem razvoju (ang. *Next generation issues*) (prav tam).

Krepitev skladnosti politik v organizacijah, možnost sodelovanja z OECD za države nečlanice in izboljšanje vpogleda v delo in izkušnje drugih mednarodnih organizacij so cilji, ki jih želi OECD doseči v sodelovanju s številnimi mednarodnimi organizacijami, med katerimi so najpomembnejše Svetovna banka, Azijska razvojna banka, Medameriška razvojna banka, Svetovna zdravstvena organizacija ter Konferenca ZN za trgovino in razvoj. Skupaj z njimi OECD financira aktivnosti, izmenjuje informacije in izkušnje na prioritetnih področjih ter jim omogoča status opazovalk v organizaciji (prav tam).

Posebno mesto med mednarodnimi organizacijami ima Evropska komisija, ki v skladu s 13. členom Konvencije o OECD in Protokolom 1 h konvenciji sodeluje pri delu organizacije (OECD 2016d). Vključena je v razprave in delo celotne organizacije in njenih teles z izjemo Proračunskega odbora, saj ne prispeva v proračun OECD. Komisija sicer nima pravice do glasovanja in sprejemanja pravnih aktov, ki so posredovani Svetu v dokončen sprejem. Kot druge države članice ima v Parizu stalno predstavništvo, veleposlanik sodeluje v Svetu OECD, drugi člani predstavništva pa v odborih in delovnih telesih OECD. Države članice EU pri OECD se redno mesečno sestajajo na ravni veleposlanikov in namestnikov veleposlanikov in usklajujejo poglede držav članic EU do vsebin, ki jih obravnava Svet OECD. EU koordinacija poteka tudi na ravni vsebinskih odborov. OECD za Evropsko komisijo izvaja različne analize in študije (npr. Ekonomski pregled EU 2014, Ekonomski pregled evro območja 2014 idr.) (OECD 2016m).

Od vrha v Pittsburghu leta 2009 je OECD aktiven partner skupine G20⁵ pri njenih prizadevanjih za krepitev svetovnega gospodarstva, pospešitev okrevanja po gospodarski in finančni krizi in spodbujanje bolj usklajenega procesa globalizacije. OECD sodeluje v vseh fazah priprave srečanj voditeljev skupine G20, ki ga znotraj organizacije koordinira šerpa. Generalni sekretar OECD sodeluje na srečanjih voditeljev G20. OECD sodeluje kot član v skoraj vseh delovnih skupinah G20, posreduje podatke, analitična poročila in predloge o določenih temah pogosto skupaj z drugimi ustreznimi mednarodnimi organizacijami (npr. IMF, ILO, WB, UNDP in druge) (OECD 2015d).

2.9 Pomen OECD in prednosti članstva

OECD je mednarodna medvladna organizacija 34 gospodarsko najrazvitejših držav na svetu. Gre za forum, v katerem sodelujejo vlade, da bi našle rešitve za skupne težave, delile svoje izkušnje in prepoznale najboljše prakse ter oblikovale politike za izboljšanje gospodarstva in blaginje ljudi po vsem svetu (ang. *Better Policies for Better Lives*). OECD že več kot 50 let prispeva k oblikovanju globalnih standardov, mednarodnih konvencij, sporazumov in priporočil za področja, kot so upravljanje, boj proti podkupovanju in korupciji, odgovornost podjetij, razvoj, mednarodne naložbe, davki, okolje in drugo. Vodilo OECD pri prizadevanju za močnejše, čistejše in bolj pošteno svetovno gospodarstvo in družbo so sodelovanje, dialog, konsenz in strokovni pregled (OECD 2016a).

Svoje poslanstvo izvaja z oblikovanjem svetovnih standardov in načel v gospodarskih in razvojnih politikah, širjenjem politik za višjo gospodarsko rast, zaposlenost, naraščajoč življenjski standard in razvoj gospodarstev v državah nečlanicah, s pospeševanjem svetovne trgovine, raziskovalnim delom na številnih področjih od gospodarskega in socialnega razvoja, okolja, znanosti in tehnologije, financ, davkov, svetovne trgovine do javne uprave, s statistiko in analitiko ter publicistiko (okoli 250 izdaj letno) (prav tam).

OECD si je ob petdesetletnici obstoja leta 2011 zadal naslednje cilje: povrnitev zaupanja v trge in institucije, ponovna vzpostavitev trdnih javnih financ kot temelj za prihodnjo trajnostno gospodarsko rast, podpora novim virom rasti s pomočjo inovacij, okolju prijazne strategije zelene rasti in z razvojem hitrorastočih gospodarstev ter zagotovilo, da lahko ljudje vseh starosti razvijejo večšine za produktivno delo v prihodnosti (prav tam).

⁵ Članice G20 so Argentina, Avstralija, Brazilija, Francija, Indija, Indonezija, Italija, Japonska, Južna Afrika, Republika Koreja, Kanada, Kitajska, Mehika, Nemčija, Rusija, Savdska Arabija, Turčija, Velika Britanija, Združene države Amerike in Evropska unija.

Prispevek OECD k boljšemu gospodarskemu razvoju sveta je vseskozi opazen. V devetdesetih letih prejšnjega stoletja je imel pomembno vlogo pri pomoči bivšim komunističnim državam iz Vzhodne Evrope pri njihovi tranziciji v tržno gospodarstvo, in sicer s posebnim programom »Partnerji v tranziciji« (več v poglavju 3.1) (Bourgon 2009). Prizadeva si za hitrejše okrevanje svetovnega gospodarstva po globalni gospodarski in finančni krizi, zato je od leta 2009 aktiven partner skupine G20. Med drugim skupaj s članicami G20 izvaja aktivnosti na področju davčne politike, in sicer v boju proti zmanjševanju davčne osnove in prenosu dobička ter uresničevanju cilja poštenih davčnih sistemov – projekt BEPS (ang. *Base Erosion and Profit Shifting*). Vsebinsko se povezuje in dopolnjuje s številnimi drugimi mednarodnimi organizacijami in institucijami (npr. EU, ILO, FAO, IMF, WB, IAEA in mnogimi telesi ZN). OECD podpira Združene narode pri uresničevanju trajnostnih razvojnih ciljev (ang. *Sustainable Development Goals – SDG*) iz Agende 2030 za trajnostni razvoj, in sicer s povezovanjem obstoječega znanja in izkušenj, tesnim sodelovanjem z razviti državami in državami v razvoju ter vzpostavljenim sistemom za spremljanje uspešnosti ukrepov. Aktivnosti OECD pri tem koordinira Skupina za globalno strategijo (*Global Strategy Group*) (OECD 2016l).

OECD se je očitkov, da gre za preveč zaprt elitni klub, ki ščiti predvsem interese bogatih držav in ki ga je čas prerasel, otrešel predvsem s širitvijo članstva na države Vzhodne Evrope v devetdesetih letih prejšnjega stoletja (Češka (1995), Madžarska in Poljska (1996), Slovaška (2000)), s predzadnjo širitvijo leta 2010, ko so poleg Slovenije članice OECD postale tudi Čile, Estonija in Izrael ter z zadnjo širitvijo leta 2016, ko je bila k članstvu v OECD povabljen Latvij, z nekaterimi drugimi državami pa potekajo pristopna pogajanja (Ruska federacija, Kolumbija, Kostarika in Litva). OECD sodeluje še z več kot 100 drugimi državami, ki so članice nekaterih odborov. Prav tako so se v zadnjih letih okrepile povezave z velikimi gospodarstvi v vzponu (Brazilija, Kitajska, Indija, Indonezija, Južna Afrika). OECD tako z okrepljenim sodelovanjem z nečlanicami še utrjuje globalni vidik organizacije.

OECD ima razvit poseben način medsebojnega sodelovanja, saj deluje predvsem na podlagi mehke zakonodaje (priporočil, smernic ipd.). OECD nima pravnih sredstev, s katerimi bi države prisilil v izvajanje priporočil, ampak deluje predvsem na načelih medsebojnega pritiska enako mislečih držav (ang. *peer pressure*). Države članice med seboj primerjajo izvajanje politik (ang. *peer review*), odkrito izmenjujejo stališča in z opominjanjem pritiskajo na tiste članice, ki skupnih zavez ne izvajajo in ne sledijo načelom organizacije. (MZZ 2016a).

Članstvo v OECD za državo pomeni sprejetje in spoštovanje visokih standardov na področju mednarodnega poslovanja podjetij, finančnih transakcij, upravljanja podjetij, preprečevanja podkupovanja v mednarodnih poslovnih transakcijah, kakovosti javne uprave, sociale, okolja in na nekaterih posebnih področjih, kot so na primer jedrska varnost, kemijska varnost, medmrežje in drugo. Standardi OECD so lahko zahtevnejši od standardov EU, saj vključujejo merila najrazvitejših svetovnih držav, kot so ZDA, Kanada in Japonska. Država pa s članstvom v OECD ne le sprejema visoke standarde, temveč pri njihovem oblikovanju in iskanju rešitev za skupne svetovne izzive tudi enakopravno sodeluje (prav tam).

Država pridobi zaupanje morebitnih vlagateljev in boljše možnosti za mednarodno gospodarsko sodelovanje, saj članstvo v OECD pomeni, da spoštuje in uresničuje najvišje svetovne standarde, kar vpliva tudi na pogoje financiranja na mednarodnih trgih ter na ugled in prepoznavnost podjetij (prav tam).

Na političnem področju država s članstvom pridobi ugled in zaupanje širše mednarodne skupnosti ter spodbude in zglede za reformne procese, saj OECD z ekspertnim znanjem svojim članicam omogoča neposredno pomoč pri oblikovanju in razvoju politik ter strukturnih in institucionalnih prilagoditev in jim pomaga pri koordinaciji domačih in mednarodnih politik ter izvedbi reformnih procesov (prav tam).

Vključitev v eno najboljših statističnih in podatkovnih zbirk na svetu ter v visoko kakovostno analitsko gradivo (npr. *OECD Economic Outlook*, *OECD Employment Outlook*, *Health at a Glance*, *Pensions at a Glance*, *Government at a Glance*, *Going for Growth*) omogoča državi številne mednarodne primerjave in umestitve ter priložnost za učenje in izmenjavo izkušenj pri vodenju politik z najrazvitejšimi državami na svetu (prav tam).

3 Slovenija pred vključitvijo v OECD

3.1 Sodelovanje Slovenije z OECD pred povabilom v organizacijo

Po razpadu Jugoslavije leta 1991, ki je imela v OECD status opazovalke vse od nastanka organizacije (v OEEC pa od leta 1955) (OECD 1962), je bil sporazum, ki je urejal njen status, razveljavljen. V izjavi o prenehanju sporazuma med organizacijo in bivšo Socialistično federativno republiko Jugoslavijo je navedeno, da nasledstvo v organizaciji za novo nastale države na območju nekdanje Jugoslavije sicer ni mogoče, vendar je Svet OECD pripravljen z njimi sodelovati (OECD 1992).

Slovenija je morala po osamosvojitvi torej na novo vzpostaviti odnose z OECD. Priložnost za to se je izkazala v okviru programa »Partnerji v tranziciji« (ang. *Partners in Transition – PIT*) za Višegrajske države, ki ga je OECD leta 1990 za države Srednje in Vzhodne Evrope ter države iz področja nekdanje Sovjetske zveze oblikoval znotraj Centra za sodelovanje z državami v tranziciji (ang. *Centre for Cooperation with European Economies in Transition – CCEET*) z namenom priprave na članstvo v organizaciji. Evropska unija in ZDA sta imeli na tem področju strateške interese, saj sta želeli politično in gospodarsko stabilnost regije in sta za to uporabili včlanitev v OECD (Bielawski 2006, 205–208).

Slovenija je leta 1994 zaprosila za članstvo v programu PIT, a je bila prav tako kot Romunija in Bolgarija zavrnjena, saj OECD zaradi reorganizacije in finančnih omejitev ni sprejemal novih članic. Je pa vsem trem državam OECD leta 1995 ponudil sodelovanje v Regionalnem programu za Jugovzhodno Evropo (ang. *South Eastern Europe Regional Programme*) brez možnosti članstva. Leta 1996 je Slovenija zaprosila za članstvo v OECD in dosegla le podpis Sporazuma o administrativnem sodelovanju (ang. *Administrative Framework Agreement*), katerega namen je bil okrepiti sodelovanje, a ni vseboval določb o članstvu (OECD 1996).

Po vstopu Slovaške v OECD leta 2000 kot zadnje od Višegrajskih držav vse do leta 2007 nobena od držav ni dobila povabila za pogajanja za članstvo v organizaciji. V tem obdobju so potekale intenzivne reforme v sami organizaciji z namenom povečati njeno učinkovitost in prepoznavnost ter ponovno utrditi njen ugled v svetu (Bourgon 2009). Slovenija je zato okrepila diplomatsko lobiranje za članstvo in strokovno sodelovanje z delovnimi telesi, saj je kot redna opazovalka sodelovala v šestih odborih OECD, in sicer v Usmerjevalnem odboru Agencije za jedrsko energijo, Odboru za javno upravo, Odboru za statistiko, Odboru za izobraževanje, Odboru za konkurenco in Odboru za kmetijstvo. V Odboru za jeklo, Odboru za kemikalije, Delovni skupini za preprečevanja podkupovanja v mednarodnih poslovnih transakcijah in Odboru za investicije pa je uživala status polnopravne udeleženke (Vodnik 2016).

Aktivnosti za pridobitev članstva so se Sloveniji obrestovale, saj je maja 2007 prejela povabilo Sveta OECD za pogajanja o članstvu v organizaciji (MZZ 2016a).

3.2 Pristopni proces Slovenije v OECD

3.2.1 Pristopni program in Izhodiščni memorandum Slovenije

Pristopni proces Slovenije k OECD se je začel 16. maja 2007 z uradnim povabilom Sveta OECD za pogajanja o članstvu (OECD 2007a). K pogajanjem so bili istočasno povabljeni tudi Čile, Estonija, Izrael in Ruska federacija. Novembra 2007 je Svet OECD sprejel Pristopni program Slovenije h Konvenciji o OECD (ang. *Roadmap for the Accession of Slovenia to the OECD Convention*) (OECD 2007d). Pristopni program je določil obveznosti Slovenije, ki jih opredeljuje Konvencija o OECD, vsebinska področja in odbore, ki bodo presojali pripravljenost Slovenije za članstvo, ter finančne obveznosti v času pristopnega procesa.

Od oktobra 2008 do aprila 2010 so potekale obravnave na 18 odborih in 7 delovnih telesih OECD, kjer je Slovenija izkazala pripravljenost in sposobnost za včlanitev v skladu s pristopnim programom. Gre za naslednje odbore: Odbor za investicije, Odbor za davčne zadeve, Odbor za kemikalije, Odbor za okoljsko politiko, Odbor za finančne trge, Odbor za zavarovalništvo in zasebne pokojnine, Odbor za znanstveno in tehnološko politiko, Odbor za informacijsko, računalniško in komunikacijsko politiko, Odbor za potrošniško politiko, Odbor za ekonomske in razvojne preglede, Odbor za statistiko, Odbor za zaposlovanje, delo in socialne zadeve, Odbor za trgovino, Odbor za javno upravo, Odbor za jeklo in Odbor za konkurenco (MZZ 2016a).

Pregled je potekal tudi v naslednjih delovnih skupinah: Delovna skupina za zasebne pokojnine, Delovna skupina za mednarodno investicijsko statistiko, Delovna skupina za izvozna posojila, Usmerjevalna skupina za korporativno upravljanje, Delovna skupina za biotehnologijo, Delovna skupina za preprečevanje podkupovanja v mednarodnih poslovnih transakcijah, Delovna skupina Odbora za trgovino, Komisija za konkurenco in Delovna skupina za izvozne kredite (prav tam).

Slovenija je morala v pristopnem programu do aktov in instrumentov OECD (sklepi, priporočila, smernice, deklaracije, resolucije) zavzeti stališče z možnostjo, da akte in instrumente sprejema, zavrača, sprejema z zadržki ali sprejema z določenim časovnim okvirjem za njihovo izvajanje (OECD 2007d).

Julija 2008 je Slovenija Generalnemu sekretarju OECD predložila Izhodiščni memorandum za vstop Republike Slovenije v OECD (ang. *Initial Memorandum*), v katerem se je opredelila do vseh aktov in instrumentov OECD (OECD 2008a).

Po končanih obravnavah na odborih je 14. aprila 2010 Republika Slovenija Generalnemu sekretarju OECD posredovala Izjavo Vlade Republike Slovenije glede sprejema obveznosti članstva v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (ang. *Final Statement by the Government of the Republic of Slovenia concerning the acceptance by the Republic of Slovenia of the obligations of membership of the Organisation*). S to izjavo se je zavezala k prevzemu vseh obveznosti iz članstva v OECD – ciljev, obvez in zavez iz Konvencije o OECD in njenih dopolnilnih protokolov. Sprejeti je morala vse predpise organizacije v zvezi z njenim upravljanjem in delovanjem, finančna pravila in izkaze ter delovne procese OECD. Članarina ni bila predmet pristopnih pogajanj. Način izračunavanja članarine so države članice OECD sprejele leta 2008 v okviru finančne reforme OECD in je predstavljala del obveznih določil, h katerim je RS morala pristopiti.⁶ Potrditi je morala tudi sprejem vseh pravnih instrumentov OECD, ki jih je sprejela v Izhodiščnem memorandumu, zato v zaključni izjavi niso naštet. V prilogah od 1 do 4 k zaključni izjavi so podani samo instrumenti, ki jih je Slovenija sprejela, vendar je do njih izrazila določene pridržke ali druge pripombe oziroma pojasnila. Zaključna izjava se navezuje tudi na Sporazum med RS in OECD o privilegijih, imunitetah in ugodnostih, ki je bil podpisan 21. januarja 2010 (MSPKOGS 2010).

V prilogi 1 k zaključni izjavi so bila podana pojasnila, ki jih je imela Slovenija do nekaterih pravnih instrumentov OECD. Na področju davkov je izrazila pridržke do Priporočila Sveta glede vzorčne davčne konvencije o dohodku in premoženju in Priporočila Sveta glede uporabe davčnih številok v mednarodnem okolju in sprejela obvezo, da bo Konvencijo OECD/Sveta Evrope o medsebojni upravni pomoči v davčnih zadevah podpisala v čim krajšem možnem času (prav tam).

Na področju zavarovanja si je zagotovila prehodno obdobje za implementacijo Priporočila Sveta o dobrih praksah za večjo ozaveščenost o tveganjih in izobraževanju o vprašanih zavarovanja do konca leta 2010 (prav tam).

⁶ Za leta 2008, 2009 in 2010 je morala Slovenija OECD plačati 4,85 mio. EUR pristopnih stroškov (MZZ 2016a).

Slovenija je predlagala pridržke h Kodeksu o liberalizaciji kapitalskih tokov in Kodeksu o liberalizaciji tekočih nevidnih operacij po seznamih pridržkov. Pridržek je pomenil omejitve pri prostem pretoku kapitala in storitev oz. drugačno obravnavo rezidentov iz članic OECD za tista področja, ki jih pokrivata kodeksa (prav tam).

Slovenija je vložila pridržek na področju neposrednih naložb, kjer obstajajo določene omejitve za države, ki niso članice EU pri finančnih storitvah v skladu z direktivo EU 85/611/EGS, pri lastništvu plovil in letalskih družb, transakcijah z nepremičninami ter na področju nakupov lastniških vrednostnih papirjev na kapitalskih trgih (kvalificirani delež) (prav tam).

Glede t. i. nevidnih tekočih operacij oz. prostega pretoka storitev je Slovenija vložila pridržek glede cestnega prometa, zavarovanja v mednarodni trgovini, življenjskega zavarovanja, drugih zavarovanj in subjektov, ki opravljajo druge zavarovalne storitve, zasebnih pokojnin, bančnih in investicijskih storitev, poravnalnih, klirinških, skrbniških ter depotnih storitev, upravljanja premoženja, svetovalnih in agencijskih storitev, pogojev za ustanavljanje in poslovanje podružnic, agencij itd. nerezidenčnih vlagateljev v sektorju bančnih in finančnih storitev ter pri opravljanju strokovnih storitev (prav tam).

Slovenija je v zaključni izjavi ponovno potrdila, da je v celoti zavezana načelom liberalizacije in nediskriminacije, vsebovanim v kodeksih OECD o liberalizaciji, in navedla, da je med pristopnim procesom sprejela številne liberalizacijske ukrepe, ki se uporabljajo za vse članice OECD in da bo po pristopu nadaljevala z napredkom, pri čemer bo posebno pozornost namenjala širitvi ugodnosti liberalizacije onkraj Evropskega gospodarskega prostora na vse članice OECD. Slovenija se je v zvezi s kodeksi tudi zavezala, da bo spoštovala mednarodne obveznosti tudi v primerih, ko je njena domača zakonodaja morebiti v navzkrižju s takimi obveznostmi, s čimer bo samo potrdila že uveljavljeno načelo primarnosti obveznosti iz mednarodnih pogodb v RS (prav tam).

Glede tretjega revidiranega sklepa Sveta o nacionalni obravnavi je Slovenija predlagala vložitev nekaterih izjem pri nacionalni obravnavi, katerih seznam je opredeljen v prilogi 4 k zaključni izjavi. Izjema pri nacionalni obravnavi v tem primeru pomeni, da Slovenija obravnava podjetja pod tujim nadzorom drugače kot domača. Slovenija ohranja izjemo pri lastništvu zrakoplovov in plovil, ki plujejo pod slovensko zastavo (prav tam).

V zvezi s Priporočilom Sveta o mednarodni politiki turizma je Slovenija podala pridržek glede vozniških dovoljenj in zelenih kart ter pripombe glede izdaje vizumov, pregleda potnikovih dokumentov ter carinskega pregleda potnikov in prtljage (prav tam).

Ostale pravne instrumente OECD je Slovenija sprejela brez pripomb.

Kar se tiče sodelovanja Slovenije v neobveznih programih organizacije, ki se ne financirajo iz članstva, je Slovenija v prilogi 5 zaključne izjave navedla, v katerih neobveznih programih oz. organih želi sodelovati. Slovenija je že kot nečlanica sodelovala pri Centru za raziskave in inovacije v izobraževanju (CERI), Programu skupnih ukrepov za lokalni razvoj gospodarstva in zaposlovanja (LEED), Centru za učinkovita učna okolja (CELE), Svetovnem forumu za transparentnost in izmenjavo podatkov za davčne namene, Agenciji za jedrsko energijo (NEA), shemah OECD za potrjevanje sortnosti semena, ki se trži v mednarodnem prometu (seme trav in detelj; seme križnic in drugih vrst oljnic in predivnic; žita; koruza in sirek), Programu za mednarodno ocenjevanje učencev (PISA), Projektu »Upravljanje institucij v visokem šolstvu« (IMHE), Posebnem programu za nadzor kemikalij ter programu Jeklo. Ker je Slovenija za sodelovanje v teh programih že plačevala pripadajoči prispevek, sam pristop k OECD pri teh programih ni predstavljal dodatnih finančnih obveznosti, razen za NEA, kjer so predvideni letni stroški približno 20.000 evrov letno po pristopu k NEA. Slovenija je v izjavi potrdila, da bo pri teh programih sodelovala tudi po včlanitvi v OECD (prav tam).

Na podlagi Zaključne izjave in pozitivnih stališč organov OECD o pripravljenosti Slovenije za vstop v OECD je Svet OECD 10. maja 2010 sprejel sklep o povabilu Republike Slovenije, da pristopi h Konvenciji OECD (ang. *Decision of the Council to Invite the Republic of Slovenia to Accede to the Convention on the OECD*) (OECD 2010).

V sklepu je Svet OECD Vlado Republike Slovenije povabil, da pristopi h konvenciji pod pogoji, predlaganimi v zaključni izjavi Vlade Republike Slovenije in navedel obveznosti Slovenije tudi po sami včlanitvi v organizacijo. Gre za poročanje šestim odborom (ang. *Post Accession Reporting Process*), ki niso bili popolnoma zadovoljni s stanjem ureditve oz. kjer je Slovenija zaprosila za odlog uresničevanja obveznosti. Po pristopu h konvenciji se je Slovenija zavezala, da bo poročala o napredku Odboru za investicije, Delovni skupini o podkupovanju v mednarodnih poslovnih transakcijah, Odboru za okoljsko politiko, Odboru za upravljanje družb, Odboru za finančne trge in Odboru za zavarovanje in zasebne pokojnine (prav tam).

1. junija 2010 sta generalni sekretar OECD Angel Gurría in Mitja Gaspari, takratni minister za razvoj in evropske zadeve ter glavni pogajalec Slovenije v pristopnih pogajanjih z OECD, v Ljubljani podpisala Sporazum o pogojih pristopa Republike Slovenije h Konvenciji o OECD (ang. *Agreement on the Terms of Accession of the Republic of Slovenia to the Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development*) (OECD 2016o), ki ga je skupaj s Konvencijo o OECD ratificiral Državni zbor RS 18. junija 2010 (MSPKOGS 2010).

21. julija 2010 je sledila notifikacija ratifikacije sporazuma ter deponiranje listine o pristopu h Konvenciji o OECD pri francoskem Ministrstvu za zunanje zadeve v Parizu (OECD 2016s). Slovenija je tako formalno postala 32. članica OECD. S pristopom so prenehali vsi prejšnji sporazumi, na podlagi katerih je RS v določenih organih OECD sodelovala kot nečlanica.

3.2.2 Organiziranost slovenske državne uprave v času pristopnega procesa

Slovenska državna uprava je zagotavljala koordinirano delovanje pristopnega procesa v OECD. Koordinacijo uresničevanja obveznosti iz Pristopnega programa in poročanja vladi sta zagotavljala tedanja Služba vlade za razvoj in Ministrstvo za zunanje zadeve, ki sta vodila Medresorsko delovno skupino za vstop RS v OECD (MDS za vstop v OECD). MDS za vstop v OECD je bila s sklepom Vlade RS ustanovljena 20. decembra 2007 in so jo sestavljali predstavniki tistih ministrstev in vladnih služb, ki so bili pristojni za izvajanje aktivnosti iz Pristopnega programa (Vlada RS 2016a).

Pogajanja za vstop Slovenije v OECD je od 30. avgusta 2007 do 21. novembra 2008 vodil dr. Žiga Turk, tedanji minister brez resorja, pristojen za usklajevanje in spremljanje izvajanja strategije razvoja Slovenije ter gospodarskih in socialnih reform (MZZ 2016a). Od 15. januarja 2009 do vstopa Slovenije v OECD je bil nacionalni koordinator in glavni pogajalec za vstop v OECD Mitja Gaspari, tedanji minister za razvoj in evropske zadeve (prav tam). Veleposlaništvo RS v Parizu je bilo odgovorno za povezovanje slovenskih predstavnikov v prestolnici s predstavniki OECD, za neposreden stik s Sekretariatom OECD in stalnimi predstavništvimi držav članic pri OECD kakor tudi s posameznimi odbori OECD na strokovni in diplomatski ravni. Za enostavnejšo in preglednejšo komunikacijo je bil vzpostavljen centralni poštni predal (oecd.gov.si), kamor so vsi sodelujoči v pristopnem procesu pošiljali informacije in poročila z OECD-jevih odborov, delovnih skupin in konferenc ter drugo gradivo, povezano s pristopom Slovenije k OECD in delovanjem organizacije ter se tako medsebojno obveščali o vseh aktivnostih (Vlada RS 2016b).

4 Slovenija kot članica OECD

4.1 Aktivnosti Slovenije kot članice OECD

S pristopom k OECD se je Slovenija zavezala, da bo izvajala vse aktivnosti v skladu s cilji ter obveznostmi organizacije, kot jih določajo 1., 2. in 3. člen Konvencije o OECD. Prav tako mora spoštovati vse sklepe, resolucije, pravila in predpise, ki se nanašajo na upravljanje in delovanje organizacije, finančne, proračunske in kadrovske zadeve ter odnose z nečlanicami in pri tem uporabljati delovne metode organizacije (OECD 2016d).

Iz letnih poročil Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD na operativni ravni o sodelovanju Republike Slovenije v OECD v obdobju 2010–2015 je razvidno, da so se predstavniki ministrstev in drugih pristojnih organov v obdobju članstva udeleževali številnih zasedanj odborov in delovnih teles ter okroglih miz, forumov, konferenc in drugih srečanj OECD, kjer so zastopali stališča Slovenije. Med drugim so sodelovali tudi pri določanju prioriteta dela v odborih (ang. *Programme of Work and Budget*), pri širitvenem procesu OECD (Ruska federacija, Kolumbija, Latvija, Kostarika, Litva) in okrepljenem sodelovanju s ključnimi partnericami OECD (Brazilija, Kitajska, Indija, Indonezija, Južna Afrika). Najpomembnejših srečanj na ministrski ravni – letnih zasedanj ministrov Sveta OECD, ki sprejemajo strateške usmeritve organizacije, se je iz Slovenije udeleževal minister za zunanje zadeve, ki so se mu glede na tematiko pridružili tudi ministri drugih resorjev (Vlada RS 2016c, Vlada RS 2016č, Vlada RS 2016d).

V letu 2011 je OECD praznoval petdesetletnico, ki so jo obeležili s številnimi dogodki. Na forumu v maju je sodeloval takratni predsednik države dr. Danilo Türk z uvodnim govorom ob predstavitvi indeksa boljšega življenja (MZZ 2016č). Ob 50-letnici OECD je Pošta Slovenije izdala priložnostno znamko.

Slovenija je bila leta 2014 skupaj z Veliko Britanijo podpredsedujoča na zasedanju ministrov Sveta OECD, ki je potekalo 6. in 7. maja v Parizu z naslovom "Odporna gospodarstva in vključujoče družbe – opolnomočenje ljudi za zaposlitev in rast". Zasedanju je predsedovala Japonska. Srečanja se je udeležila takratna predsednica Vlade RS mag. Alenka Bratušek, ki je skupaj z generalnim sekretarjem Gurrío dan prej otvorila Forum OECD in tako prispevala k večji prepoznavnosti Slovenije v organizaciji (MZZ 2016d).

Poleg sodelovanja naših predstavnikov na zasedanjih OECD v Parizu so visoki predstavniki organizacije večkrat obiskali Slovenijo. Nazadnje je bil v Ljubljani generalni sekretar Gurría,

ki je predstavil Ekonomski pregled za Slovenijo 2015 in ocenil napredek Slovenije v minulih letih ter izpostavil izzive, ki jo še čakajo (KPV 2016).

V skladu s Sklepom Sveta OECD o povabilu, da pristopi h konvenciji, je Slovenija šestim odborom OECD tudi po samem pristopu redno poročala o napredku (glej poglavje 4.2). Svet OECD je 18. decembra 2015 sklenil, da je poročanje po pristopu v OECD zaključeno, saj je Slovenija dosegla zadovoljiv napredek.

Tudi po včlanitvi v OECD je Slovenija sodelovala v programih organizacije, ki se ne financirajo iz članstva, v katerih je delovala že kot nečlanica (CERI, LEED, CELE, Svetovni forum za transparentnost in izmenjavo podatkov za davčne namene, NEA, sheme OECD za potrjevanje sortnosti semena, ki se trži v mednarodnem prometu, PISA, IMHE, Posebni program za nadzor kemikalij in program Jeklo – glej poglavje 3.2.1). 11. maja 2011 je postala polnopravna članica Agencije za nuklearno energijo (NEA) in tako dobila možnost sodelovati s tehnološko najnaprednejšimi državami na svetu, saj NEA uživa visok ugled med strokovnjaki za jedrsko in sevalno varnost. NEA, katere članice imajo skupaj 85 % svetovnih kapacitet jedrske energije, tesno sodeluje tudi z Mednarodno agencijo za atomsko energijo na Dunaju ter z Evropsko komisijo (URSJV 2016). 3. decembra 2013 se je Slovenija vključila v Odbor za razvojno pomoč, kar zanjo pomeni povečanje kredibilnosti in vidnosti ter razširitev političnega vpliva v mednarodni skupnosti, ko gre za pripravo politik in postavljanje meril za uradno razvojno pomoč (MZZ 2016e).

V obdobju 2010–2015 je OECD za Slovenijo izdelal pet posebnih pregledov na področjih okolja, mednarodnega razvojnega sodelovanja, javne uprave, teritorialne organiziranosti in inovativne politike ter ekonomske preglede v letih 2011, 2013 in 2015, katerih namen je bil sistematično preučiti in oceniti učinkovitost države na teh področjih in pomagati izboljšati njene politike s prenosom najboljših praks in sprejetih standardov v okviru OECD (več v poglavju 4.4).

Slovenija je predsedujoča Skupini prijateljev regionalnega programa OECD za Jugovzhodno Evropo. V letu 2011 je skupaj z OECD organizirala ministrsko konferenco glede investicijskih možnosti v jugovzhodni Evropi (ang. *Investment Compact for South East Europe*) (OECD 2016n).

V letu 2013 sta Ekonomska fakulteta (EF) v Ljubljani in OECD podpisala sporazuma o sodelovanju, ki omogočata izmenjavo strokovnjakov OECD in profesorjev EF z namenom

prenosa znanj in izkušenj med institucijama ter možnost tri- do šestmesečnega študijskega obiska sedeža OECD v Parizu za najboljše redne študente (EF 2016).

4.2 Obveznosti iz popristopnega procesa

Slovenija je morala tudi po včlanitvi v organizacijo poročati o napredku na področjih, ki jih je določil Svet OECD s sklepom o povabilu k pristopu h konvenciji, saj na njih ni dosegla zadovoljivega stanja oz. je zaprosila za odlog sprejema instrumentov in vložila pridržke. Zavezala se je, da bo Odboru za investicije poslala poročilo o napredku v treh letih po pristopu, da bo Delovni skupini o podkupovanju v mednarodnih poslovnih transakcijah ustno poročala o napredku na sestanku junija 2011 in, če bo potrebno, pozneje, da bo Odboru za okoljsko politiko posredovala poročilo o napredku v dveh letih po pristopu, potem pa občasno po potrebi, da bo Odbor za korporativno upravljanje prvo poročilo o napredku prejel v enem letu, drugo poročilo pa v dveh letih po pristopu, da bo Odbor za finančne trge seznanila s poročilom o napredku v treh letih po pristopu ter da bo Odbor za zavarovalništvo in zasebne pokojnine prejel poročilo o napredku v dveh letih po pristopu in vmesno poročilo, če bo reforma zasebnih pokojnin sprejeta pred tem (MSPKOGS 2010).

V nadaljevanju bom predstavila ključna priporočila OECD po odborih v popristopnem procesu in aktivnosti Slovenije za njihovo izpolnjevanje. Vsi odbori, razen Odbora za korporativno upravljanje, so v letu 2013 ocenili, da je Slovenija izpolnila zahteve OECD in da nadaljnja poročanja niso več potrebna. Svet OECD je na zasedanju 18. decembra 2015 sporočil, da poročanje Slovenije tudi Odboru za korporativno upravljanje ni več potrebno, s čimer se je poročanje Slovenije v popristopnem procesu OECD zaključilo.

Odbor za investicije je preučil nadaljnje izpolnjevanje obveznosti, povezanih z nediskriminacijo in načelom enake obravnave članic OECD glede Kodeksa OECD o liberalizaciji kapitalskih tokov, Kodeksa OECD o liberalizaciji tekočih nevidnih operacij in Deklaracije OECD o mednarodnih investicijah in večnacionalnih družbah.

V zadnjem poročilu Vlade RS o izpolnjevanju priporočil OECD iz leta 2013 je navedeno, da je po pristopu Slovenija nadaljevala z aktivnostmi za razširitev ukrepov liberalizacije na vse članice OECD (npr. s spremembami Zakona o rudarstvu so odpravljene zahteve glede reciprocitete pri podeljevanju koncesij za rudarstvo; Zakon o graditvi objektov in Zakon o gorskih vodnikih omogočata, da inženirji, arhitekti in gorski vodniki svoje storitve na področju Slovenije opravljajo na enaki osnovi; spremembe Zakona o igrah na srečo so

liberalizirale investicije v igralniški sektor; s strani nerezidentov EU je pridobitev lastninske pravice za nepremičnine za državljane iz držav članic OECD na ozemlju RS možna na podlagi Zakona o ratifikaciji konvencije OECD; glede operacij z vrednostnimi papirji na kapitalskih trgih v zvezi z »dobro poučenimi investitorji« sprememba Zakona o trgu finančnih instrumentov ne vključuje diskriminatorne obravnave držav, ki niso članice EGP; Zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje predvideva, da Agencija za trg vrednostnih papirjev izda dovoljenje za prodajo ali trženje enot tujih investicijskih skladov, če imetnik investicijskih kuponov uživa vsaj enako stopnjo zaščite kot vlagatelj v investicijskih skladih s sedežem v EGP (Vlada RS 2016e).

Slovenija je obdržala pridržke na področjih, kjer takšno ureditev določa zakonodaja EU (npr. omejenost pri podeljevanju dovoljenj za opravljanje nalog pooblaščenega revizorja iz tretje države z Direktivo 2006/43/ES; zahteve za zavarovalnice iz tretjih držav morajo biti primerljive z zahtevami za zavarovalnice iz EU) ali pa je menila, da njena obstoječa zakonodajna ureditev ne diskriminira držav izven EGP (npr. čezmejno opravljanje bančnih in investicijskih storitev iz držav izven EGP, upravljanje premoženja) (prav tam).

Delovna skupina o podkupovanju v mednarodnih poslovnih transakcijah je preverjala, če Slovenija v celoti izvaja Konvencijo o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju (OECD 2011a), če ima zadovoljiv pravni okvir za boj proti korupciji na nacionalni ravni ter zadostne zmogljivosti za preiskovanje in pregon primerov podkupovanja.

Vlada se je bolj sistematičnega nadzora nad preprečevanjem korupcije lotila šele v letu 2014 s sprejetjem Programa ukrepov Vlade Republike Slovenije za preprečevanje korupcije (Vlada RS 2016f), potem ko je Komisija za preprečevanje korupcije v letu 2013 predlagala 15 predlogov za soočenje s sistemsko korupcijo (KPK 2016).

Glede pravnega okvirja je Vlada RS sprejela številne spremembe zakonov, kot npr. noveli Zakona o političnih strankah in Zakona o volilni in referendumski kampanji za večjo preglednost nad financiranjem strank in volilno kampanjo; Zakon o bančništvu z določbo obveščanja o kršitvah v banki; dopolnitve Zakona o sodiščih, Zakona o sodniški službi in Zakona o državnem tožilstvu v zvezi z zagotavljanjem integritete sodnikov in državnih tožilcev. V letu 2015 je bil sprejet tudi etični kodeks za funkcionarje vlade in ministrstev (Vlada RS 2016g).

Veliko ukrepov je bilo izvedenih z nadzorom nad porabo javnih sredstev: portal javnih naročil z vpogledom v vse pogodbe iz javnega naročanja od leta 2013 dalje, prav tako je vzpostavljen informacijski sistem za izvedbo obveznih elektronskih dražb in elektronskih obratnih dražb, vpeljan je tudi projekt skupnega javnega naročanja v zdravstvu. Večja transparentnost je na področju financiranja volilnih kampanj in političnih strank preko objav na spletni strani AJPES (prav tam).

Vpeljava pravila »zakonodajne sledi« določa obveznost navedbe avtorstva besedila predpisa, kadar besedilo pripravlja zunanji strokovnjak. V javni upravi so bila izvedena dodatna usposabljanja zaposlenih s poudarkom na dejavnostih z večjim korupcijskim tveganjem in pri lobiranju. Ministrstvo za zunanje zadeve je izvedlo usposabljanja za diplomatsko-konzularna predstavništva o obveznostih iz Konvencije o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju (prav tam).

S ciljem okrepitve zmogljivosti organov pregona je leta 2010 začel delovati Nacionalni preiskovalni urad (NPU) kot specializirana kriminalistična preiskovalna enota Policije za posebej zahtevna kazniva dejanja s področij gospodarstva, korupcije in organiziranega kriminala (ZPol-H 2010). V letu 2011 pa je vlada ustanovila specializirano državno tožilstvo za najzahtevnejša kazniva dejanja na področju goljufij v gospodarstvu, jemanj in dajanja podkupnine, terorizma, spravljanja v suženjsko razmerje in trgovine z ljudmi (ZDT-1 2011).

Odbor za finančne trge je spremljal aktivnosti Slovenije predvsem na področjih, povezanih s krepitvijo okvira korporativnega upravljanja finančnega sektorja ob upoštevanju priporočil Odbora OECD za korporativno upravljanje. Prav tako je izpostavil podpis multilateralnega memoranduma o soglasju z Mednarodno organizacijo nadzornikov trga vrednostnih papirjev (IOSCO), vzpostavitev enotnega in neodvisnega finančnega nadzornika ter oblikovanje nacionalnega programa za finančno izobraževanje (Vlada RS 2016h).

Agencija za trg vrednostnih papirjev je v letu 2009 podpisala sporazum o sodelovanju z IOSCO, in sicer Prilogo A, kar pomeni, da verifikacijska skupina IOSCO in na podlagi njenega poročila tudi predsedniki v okviru IOSCO menijo, da slovenska zakonodaja omogoča izmenjavo informacij in medsebojno sodelovanje med agencijo in ostalimi nadzorniki trga vrednostnih papirjev v svetu (prav tam).

V zvezi s priporočilom OECD o vzpostavitvi enotnega in neodvisnega nadzornika je Slovenija ocenila, da je najprimernejša oblika organizacije nadzora nad finančnim sektorjem

tako imenovani *twin peaks* model, kjer nastopata ločeno bonitetni (solventnostni) nadzor in nadzor nad ravnanjem udeležencev na trgu finančnih storitev, kar je priporočil IMF, ki je tudi menil, da bi lahko izvedli analizo o možnosti formiranja institucije, pristojne za nadzor nad ravnanjem udeležencev na trgu finančnih storitev, in da bi se k morebitnim spremembam pristopilo dvofazno. Neodvisnost ATVP je bila predmet poročanja o napredku Slovenije v okviru Odbora za korporativno upravljanje (prav tam).

Leta 2010 je vlada sprejela Nacionalni program finančnega izobraževanja (NPFİ), ki predstavlja program za dvig posameznikove finančne sposobnosti in vključuje finančno izobraževanje na področju bančništva, zavarovalništva, trga kapitala in formalnega šolskega izobraževanja. Izvajalec, koordinator in nadzornik izvajanja NPFİ je država preko pristojnih ministrstev. NPFİ spodbuja družbeno odgovorno poslovno obnašanje in spodbuja dobre poslovne prakse. Ukrepi v NPFİ upoštevajo gospodarske razmere in so usmerjeni k finančno nevtralnim rešitvam, iskanju notranjih virov in nadgrajevanju obstoječih programov. Ministrstvo za finance v sodelovanju z drugimi ministrstvi enkrat letno poroča Vladi Republike Slovenije o izvedenih dejavnostih pri uresničevanju ciljev NPFİ (Vlada RS 2016i).

Odbor za korporativno upravljanje je preverjal, kako Slovenija izvaja aktivnosti v skladu z Načeli OECD o korporativnem upravljanju in Smernicami OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti. Pri tem je preučil predvsem zagotovitev finančne in operativne neodvisnosti Agencije za trg vrednostnih papirjev (ATVP) in spremljal zakonodajo, ki ureja preoblikovanje pokojninskega sklada (KAD) in odškodninskega sklada (SOD) ter instrumente politike glede nove centralne lastniške agencije, ki ji bodo omogočili uspešno izvajanje njenih funkcij (okvirni kodeks upravljanja podjetij, strategija kapitalskih naložb, razvrstitev naložb na strateške in portfeljske).

Glede ATVP je vlada s spremembo Zakona o finančnih trgih v letu 2010 črtala zahtevo po soglasju vlade k sprejetemu finančnemu načrtu in letnemu obračunu, podrobno določila nov postopek za imenovanje in razrešitev direktorja in članov Sveta ATVP, in sicer s strani državnega zbora na predlog vlade ter podaljšala čas trajanja njihovega mandata spet na šest let (ZTFI 2010). Glede plač zaposlenih, ki so sicer urejene s predpisi o plačah zaposlenih v javnem sektorju, lahko ATVP sam znotraj finančnega načrta določi obseg sredstev za povečan obseg dela (Vlada RS 2016j).

V juliju 2011 so stopile v veljavo spremembe statuta SOD in KAD, na podlagi katerih sta se oba zavezala k upoštevanju Kodeksa upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države. Prav tako je moral KAD pri postopkih izbora in imenovanja članov organov nadzora družbe, v katerih ima kapitalsko naložbo, v največji možni meri upoštevati ista pravila in postopke, kot veljajo za kandidate za člane organov kapitalskih družb, v katerih ima RS kapitalsko naložbo (prav tam).

Na podlagi Zakona o upravljanju kapitalskih naložb RS, sprejetem leta 2010 (ZUKN), je začela delovati Agencija za upravljanje kapitalskih naložb (AUKN), ki je po dveh letih nehala obstajati, saj je njene naloge in zaposlene prevzel SOD, ki pa je bil po Zakonu o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) v letu 2014 preoblikovana v Slovenski državni holding (SDH), pristojen za upravljanje kapitalskih deležev v neposredni državni lasti. Z zakonom so ločene funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države, upravljanje naložb, ki so v lasti SDH, KAD in naložb RS, ki jih upravlja SDH, je skoncentrirano, vzpostavlja se pregleden sistem upravljanja naložb, ki je skladen s slovenskimi in mednarodnimi smernicami. SDH in njegovi organi niso vezani na navodila državnih organov, pri izpolnjevanju nalog pa morajo delovati neodvisno in samostojno. SDH ima s sklepom državnega zbora za prodajo 15 družb pravno podlago za samostojno vodenje postopkov prodaje teh družb. Izbor kandidatov za člane nadzornega sveta SDH vodi strokovna komisija, ki jo imenuje minister za finance, sestavljajo pa jo strokovnjaki s področij korporativnega upravljanja, upravljanja kadrovskega virov in delovanja nadzornih svetov. S tem se uresničuje neodvisnost, strokovnost in pregledno izvrševanje nalog članov nadzornega sveta (ZSDH-1 2014).

Na podlagi Strategije upravljanja kapitalskih naložb države, ki jo je sprejel državni zbor leta 2015, se vse kapitalske naložbe države ločijo na strateške, pomembne in portfeljske. Strategija določa tudi ključne cilje upravljanja, ki so med drugim uresničevanje strateških razvojnih ciljev, dvig kulture korporativnega upravljanja, povečanje učinkovitosti razpolaganja z naložbami in povečanje donosa kapitala. Tako strategijo kot tudi nove člane nadzornega sveta SDH pripravi vlada, potrdi pa državni zbor (OdSUKND 2015).

Odbor za zavarovanje in zasebne pokojnine je preverjal predvsem ureditev trgov zavarovanja in pozavarovanja, zasebnega pokojninskega sistema in varstva pravic imetnikov zavarovalnih polic in koristnikov zavarovanj, neodvisnost zavarovalniškega nadzornika na področju upravljanja svojih nalog, korporacijsko upravljanje zavarovalnic, finančno izobraževanje.

OECD je v zvezi z upravljanjem slovenskih zavarovalnic v državni lasti želel večji napredek s potrebnimi zakonskimi pobudami. Slovenija bi morala zagotoviti tudi ustrezno izvajanje novega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Vlada RS 2016k).

Z namenom, da se zagotovi neodvisnost nadzornika, tj. Agencije za zavarovalni nadzor (AZN) pri izvrševanju njenih pristojnosti, so bile sprejete spremembe tako na področju zakonodaje kot tudi v članstvu senata in strokovnega sveta AZN. Spremenjen Zakon o zavarovalništvu (ZZavar-UPB7 2010) iz leta 2010 določa, da je AZN pri izvrševanju svojih nalog in pristojnosti samostojna in neodvisna in da člani njenih organov niso vezani na navodila državnih ali katerih koli drugih organov.

Za upravljanje kapitalskih naložb RS je bila v letu 2010 ustanovljena AUKN; danes njeno funkcijo upravlja Slovenski državni holding, ki pri upravljanju kapitalskih naložb v zavarovalnicah stremi k izboljšanju korporativnega upravljanja tako, da uresničuje dolgoročen interes družb in s tem sledi Smernicam OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti (OECD 2011d).

V zvezi s priporočilom o okrepitvi zasebnega pokojninskega sistema s primernimi spodbudami in regulacijami je bil v letu 2012 sprejet Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), ki ureja sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, sistem obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in sistem prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Čeprav vzpostavitev dodatnega pokojninskega zavarovanja tudi v okviru ZPIZ-2 temelji na prostovoljni naravi, so bili sprejeti ukrepi za zagotavljanje rednega plačevanja premij (ZPIZ-2 2012).

Odbor pokojninskega sklada spremlja poslovanje pokojninskega sklada ter nadzoruje delo upravljavca in ob nalogah, opredeljenih v 294. členu ZPIZ-2, daje predloge in oblikuje mnenje k spremembam pokojninskega načrta sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Kar se tiče finančnega izobraževanja, je v letu 2010 vlada sprejela Nacionalni program finančnega izobraževanja (NPFI), ki vključuje tudi finančno izobraževanje na področju zavarovalništva (več gl. str. 51).

Odbor za okoljsko politiko je spremljal Slovenijo predvsem pri izvajanju aktivnosti na področju zmanjševanja količin nevarnih in drugih odpadkov ter primerne upravljanja z

odpadki v skladu z Baselsko konvencijo. Slovenija je na področju ravnanja z odpadki predstavila uvedbo sprememb in dopolnitev zakonodaje, kot je npr. Operativni program ravnanja s komunalnimi odpadki, sprejet leta 2013 (MOP 2016j), ki sledi strateškim usmeritvam evropskih politik in uvaja ukrepe za preprečevanje nastajanja odpadkov, ponovno uporabo in recikliranje. Prav tako je predstavila uvedbo novih shem razširjene odgovornosti proizvajalcev nekaterih proizvodov, nakazala ključne trende v ravnanju z odpadki in nekaj kazalcev na tem področju.

4.3 Organiziranost Slovenije za delo v OECD

Za učinkovito uveljavljanje interesov Slovenije v okviru OECD je zelo pomembno, da slovenski predstavniki v odborih predstavijo stališča, ki upoštevajo prioritete iz strateških dokumentov na nacionalni ravni in so predhodno usklajena med vsemi državnimi organi, na katere se posamezen predlog nanaša. Zato je v okviru državne uprave razvita koordinacija, ki poteka med Ministrstvom za zunanje zadeve kot osrednjo vladno točko za zadeve OECD, Stalnim predstavništvom RS pri OECD s sedežem v Parizu (SP OECD), Stalno medresorsko delovno skupino za zadeve OECD na operativni ravni (SMDS) v Ljubljani in predstavniki ministrstev in vladnih služb, ki sodelujejo pri delu v odborih in drugih delovnih telesih OECD (MZZ 2016a).

SP OECD v Parizu je začelo delovati oktobra 2010 in je odgovorno za zastopanje Slovenije na Svetu OECD in njegovih stalnih odborih (Izvršni odbor, Proračunski odbor, Odbor za zunanje zadeve), za sodelovanje in komunikacijo s Sekretariatom in direktorati OECD glede na prednostne vsebine in naloge RS v OECD, sodelovanje pri koordinaciji držav EU v okviru OECD na ravni stalnih odborov in stalnih predstavništev, pripravo ministrskega sveta OECD in odborov OECD na ministrski ravni ter redno obveščanje prestolnice o obravnavanih zadevah na Svetu OECD, stalnih odborih in o odprtih zadevah, povezanih z zastopanjem RS v OECD. Prvi vodja stalnega predstavništva v letih 2010–2013 je bil veleposlanik Andrej Rant (PR RS 2016a), v začetku leta 2014 pa je funkcijo prevzel sedanji veleposlanik Iztok Jarc (PR RS 2016b). Poleg veleposlanika sta na predstavništvu trenutno zaposleni namestnica stalnega predstavnika in asistentka veleposlanika (MZZ 2016f).

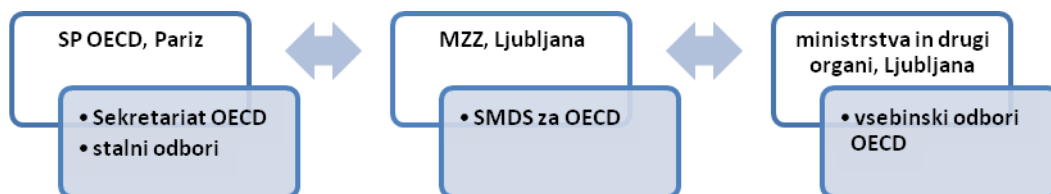
Po vstopu Slovenije v OECD je vlada 23. septembra 2010 ustanovila Stalno medresorsko delovno skupino za zadeve OECD na operativni ravni (SMDS). Koordinacijo sodelovanja z OECD je v letu 2012 od Službe vlade za razvoj in evropske zadeve v celoti prevzelo

Ministrstvo za zunanje zadeve. Trenutno SMDS vodi nacionalni koordinator, veleposlanik dr. Janez Šumrada (MZZ 2016a).

SMDS obravnava vsa strateška vprašanja, ki so povezana s članstvom v OECD, oblikuje stališča RS do posameznih dokumentov in drugih zadev OECD, obravnava skupna vprašanja OECD in EU ter usklajuje stališča, določa letne prioritete Republike Slovenije v OECD, obravnava vsebinska področja, ki zadevajo pristojnosti več resorjev in vladnih služb, določa seznam odgovornih ministrstev in vladnih služb ter njihovih predstavnikov, ki zastopajo RS v posameznih odborih OECD, obravnava predloge za vključitev v prostovoljne programe OECD in poroča Vladi RS o uresničevanju obveznosti, ki izhajajo iz članstva v OECD (Vlada RS 2016b).

Predstavniki RS na odborih in delovnih telesih OECD so pristojne osebe ministrstev in drugih pristojnih organov, ki za svoje področje kompetentno zastopajo stališča Slovenije. Njihova naloga je, da se na zasedanjih odborov aktivno vključujejo v razpravo s posredovanjem stališč, strokovnih mnenj in praks Slovenije. Prav tako je zaželen njihova aktivna udeležba na okroglih mizah, posvetovanjih, forumih in drugih dogodkih v okviru OECD (MZZ 2016a).

Slika 4.3 Delovanje RS v OECD



Vir: Vlada RS (2016b).

Sodelujoči na odborih in delovnih skupinah v prestolnici morajo pripraviti poročila in jih v roku 7 dni od zasedanja posredovati na skupen e-naslov: oeed@gov.si. V poročilih morajo navesti bistvene poudarke zasedanj in učinke za Slovenijo (Šumrada 2016).

4.4 Dosedanji OECD pregledi politik in ekonomske napovedi za Slovenijo

Slovenija je po letu 2010, ko je postala članica OECD, organizacijo prosila za vsebinske preglede na področjih okolja, mednarodnega razvojnega sodelovanja, javne uprave, teritorialne politike in inovacijske politike v Sloveniji. Obenem je OECD v tem obdobju pripravil tri preglede ekonomske politike za Slovenijo (v letih 2011, 2013 in 2015). Ker so pregledi zelo obsežni, v nadaljevanju izpostavljam predvsem tista priporočila na posameznih

področjih, ki se tičejo oblikovanja strategij oz. zakonodaje in ciljev delovanja, koordiniranega sodelovanja med različnimi deležniki, ukrepov za izboljšanje makroekonomske situacije in ukrepov za izboljšanje učinkovitosti delovanja institucij.

4.4.1 Okoljski pregled Slovenije

OECD je v obdobju 2010–2012 opravil Presajo učinkovitosti okoljske politike RS (ang. *Environmental Performance Review of Slovenia*), ki jo je na slovenski strani vodilo Ministrstvo za okolje in prostor. Predstavniki OECD so javnosti 6. junija 2012 v Ljubljani predstavili zaključke presoje slovenske okoljske politike in priporočila za njeno izboljšanje (MOP 2016a). Za Slovenijo je OECD presojal politike na področju trajnostnega razvoja, biotske raznovrstnosti in varstva narave, upravljanja z vodami, podnebnih sprememb in onesnaženosti zraka, upravljanja z odpadki in mednarodnega sodelovanja. OECD v poročilu izpostavlja, da je Slovenija v letih 2000–2010 na področju okoljskih politik zelo napredovala in naredila veliko pri pripravi okoljske zakonodaje in izboljšanju stanja kakovosti okolja, kljub temu pa jo čaka še veliko dela, predvsem na področju upravljanja z odpadki (OECD 2012a).

V nadaljevanju so predstavljena glavna priporočila iz okoljskega pregleda in navedeni ukrepi, ki jih je do sedaj sprejela Vlada Republike Slovenije.

Priporočila OECD:

- *vključiti jasne okoljske cilje v Strategijo razvoja Slovenije 2013–2020 in v druge strateške dokumente;*
- *izboljšati zmogljivosti za ekološke inovacije;*
- *zaključiti določitev celovitega in reprezentativnega omrežja biotske raznovrstnosti;*
- *pospešiti dokončanje načrtov upravljanja porečij, ki v celoti upoštevajo sinergije z drugimi sektorji in politikami in urediti področje poplavne ogroženosti Slovenije;*
- *pospešiti sprejem in izvajanje Zakona o podnebnih spremembah, vključno z določili za pravno zavezujoče cilje za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov (TGP) ter uveljaviti bolj dosledno in skladno podnebno in energetska politiko;*
- *razviti krovno strategijo ravnanja z odpadki, okrepiti informacijski sistem za obdelavo različnih tokov odpadkov, izboljšati recikliranje in redefinirati sistem proizvajalčeve odgovornosti (prav tam).*

Čeprav celostne razvojne strategije do leta 2020 Slovenija še ni sprejela, je bilo po letu 2012 oblikovanih več razvojnih strateških dokumentov, v katere so bili med pomembnejšimi oz. horizontalnimi cilji vključeni tudi cilji s področja okolja, kot npr. Program razvoja podeželja RS 2014–2020 (MKGP 2014) (spodbujanje kmetijskih praks, ki ugodno vplivajo na ohranjanje naravnih virov, biotsko raznovrstnost, kakovost površinskih in podzemnih voda), Slovenska Strategija pametne specializacije (SVRK 2016a) (pametna mesta, zgradbe, mreže za prehod v krožno gospodarstvo, lesna veriga, trajnostna pridelava hrane in trajnostni turizem), Uredba o zelenem javnem naročanju (ZJN-3 2011), Okvirni program za prehod v zeleno gospodarstvo (MOP 2016b) (uporaba energije iz obnovljivih virov, opuščanje uporabe nevarnih kemikalij, znižanje porabe surovin) in Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP 2014–2020) (ukrepi podpore za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika) (SVRK 2016b).

Ekološke inovacije imajo med strateškimi cilji zapisane tako OP EKP 2014–2020 (predvidene finančne spodbude za naložbe podjetij ter vzpostavljanje povezav med podjetji, centri za raziskave in razvoj ter visokošolski sistemom) kot tudi Strategija pametne specializacije (strateška razvojno-inovacijska partnerstva) in Uredba o zelenem javnem naročanju (prednostno označena inovativna in zelena javna naročila).

Glede politike ohranjanja biotske raznovrstnosti so bile v letu 2013 sprejete spremembe omrežja Natura 2000 (MOP 2016c), ki vključujejo 368 območij (37 % površine Slovenije). V letu 2015 je bil sprejet Program upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020) za izvajanje varstvenih ukrepov ter horizontalne povezave s strateškimi načrti in razvojnimi programi v Sloveniji (MOP 2016č). Skrb za biotsko raznovrstnost se krepi tudi s projekti za ohranitev zveri (Akcijski načrt za upravljanje populacije volka v Sloveniji za obdobje 2013–2017) (MOP 2016d).

Področje upravljanja voda v Sloveniji je do leta 2015 urejala Uredba o načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja (MOP 2016e), vendar RS pri izvajanju ukrepov ni bila najbolj uspešna (od 66 ukrepov le 9 zaključenih) (MOP 2016f). Osnutek Načrta upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2015–2021 (MOP 2016g) odpravlja anomalije predhodnega načrta, saj bolje upošteva sinergijo z drugimi sektorji (npr. kmetijstvo, podnebne spremembe). Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti iz leta 2015 (MOP 2016h) vključuje aktivnosti za zmanjševanje verjetnosti

nastopa poplav in posledic v primeru nastopa poplav v skladu z Direktivo 2007/60/ES o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti.

V zvezi s področjem podnebnih sprememb je v obdobju 2009 do 2012 (kasneje ukinjena) Služba vlade za podnebne spremembe za izvajanje vseh mednarodno dogovorjenih in prevzetih obveznosti na področju podnebja leta 2011 pripravila Zakon o podnebnih spremembah (SVPS 2016) in leta 2012 Strategijo prehoda Slovenije v nizkoogljično družbo (prav tam), ki nista bila sprejeta.

V skladu s Strategijo EU za prilagoditev podnebnim spremembam je vlada leta 2014 sprejela Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP 2020) kot glavni strateški dokument na tem področju v Sloveniji (MOP 2016i), poleg katerega so v veljavi Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020 (MzI 2016a), Akcijski načrt za energetska učinkovitost za obdobje 2008–2016 (MzI 2016b) ter Operativni program ravnanja s komunalnimi odpadki iz leta 2013 (MOP 2016j). Prvo letno poročilo o izvajanju OP TGP 2020 (MOP 2016k) podaja zelo pozitivno sliko gibanja emisij (Slovenija izpolnjuje svoje obveznosti in zastavljene letne cilje znatno presega, v Sklad za podnebne spremembe se prihodki iz naslova evropske sheme trgovanja z emisijami stekajo v celoti) (MOP 2016l).

Področje ravnanja z odpadki bo urejeno s Programom ravnanja z odpadki in Programom preprečevanja odpadkov Republike Slovenije, ki predstavlja državni načrt ravnanja z odpadki, s ciljem Slovenijo približati družbi recikliranja, ki uporablja odpadke kot vir materialnih dobrin (MOP 2016m). Načrt je v javni obravnavi. Agencija RS za okolje je 2013 vzpostavila informacijski sistem za pridobivanje, zbiranje in obdelavo različnih tokov odpadkov (IJSVO), ki omogoča boljšo analizo virov in trendov na področju odpadkov (MOP 2016n).

Slovenija je z novo Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (MOP 2016o) redefinirala sistem proizvajalčeve odgovornosti, saj prenaša stroške zbiranja komunalne odpadne embalaže na proizvajalce. Za ravnanje z odpadno embalažo so odgovorna podjetja, ki dajejo embalažo ali embalirano blago prvič v promet na tržišče Republike Slovenije.

4.4.2 Pregled sistema mednarodnega razvojnega sodelovanja v Sloveniji

Namen Posebnega poročila OECD o razvojnem sodelovanju Slovenije (ang. *Special Review of Slovenia's Development Cooperation*), ki ga je OECD predstavil 18. aprila 2012 v

Ljubljani, je bil temeljito preučiti pravne in strateške podlage, institucionalni vidik izvajanja ter skladnost slovenskega razvojnega sodelovanja z mednarodno dogovorjenimi normami (MZZ 2016g). Ugotovitve v poročilu navajajo, da je Slovenija v osmih letih – tj. od leta 2004, ko je tudi uradno postala donatorica – napravila pomemben napredek na področju pravnih podlag, integracijo v mednarodne organizacije na tem področju, povečala delež uradne razvojne pomoči, izvajanje projektov in programov razvojnega sodelovanja pa je postalo ustaljena praksa in nepogrešljiv del njene zunanje politike. Prav tako poročilo navaja izzive in priporočila za Slovenijo v smeri izboljšanja učinkovitosti področja mednarodnega razvojnega sodelovanja (MRS) (OECD 2012d).

V nadaljevanju so predstavljena glavna priporočila iz pregleda o razvojnem sodelovanju Slovenije in navedeni ukrepi, ki jih je do sedaj sprejela Vlada Republike Slovenije.

Priporočila OECD:

- *posodobiti pravne podlage in oblikovati jasne strateške usmeritve za izvajanje razvojnega sodelovanja;*
- *vzpostaviti močno strateško koordinacijo vseh akterjev na področju razvojnega sodelovanja;*
- *osredotočiti multilateralno in bilateralno pomoč na področja ali območja delovanja, kjer ima Slovenija pomembne primerjalne prednosti;*
- *krepiiti ozaveščanje javnosti in njeno podporo pri aktivnostih razvojnega sodelovanja;*
- *vzpostaviti sistem za spremljanje in evalvacijo razvojnega sodelovanja (prav tam).*

Na področju MRS Slovenije sta najpomembnejši pravni podlagi Zakon o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije iz leta 2006 (ZMRS 2006), ki opredeljuje cilje in način dolgoročnega načrtovanja, financiranja ter izvajanja MRS Slovenije, in Resolucija o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije za obdobje do leta 2015 (ReMRS 15 2008), ki določa geografske in tematske prioritete razvojnega sodelovanja do leta 2015 ter mehanizme za izvajanje tega sodelovanja (MZZ 2016h). Na podlagi zakona in resolucije so narejeni Okvirni programi MRS in humanitarne pomoči Republike Slovenije kot inštrument večletnega načrtovanja uradne razvojne pomoči. V začetku so bili okvirni programi enoletni (za leto 2010), potem pa so postajali večletni (za 2011–2012 oz. za obdobje 2013–2015 in 2016–2019), kar omogoča večjo usklajenost s potrebami držav prejemnic.

Trenutno je v veljavi aktualna Resolucija, v pripravi pa je že nov strateški dokument, na katerega bo imela vpliv Agenda 2030 OZN za trajnostni razvoj (MZZ 2016i).

Izvajalci mednarodnega razvojnega sodelovanja Republike Slovenije so zlasti ministrstva in vladne službe, ustanove na področju razvojnega sodelovanja, ki jih je (so)ustanovila vlada (Center za evropsko prihodnost - CEP, Center za razvoj financ - CEF in Ustanova za krepitev človekove varnosti - ITF), organizacije civilne družbe (nevladne razvojne in humanitarne organizacije (NVO), večinoma združene v platformi SLOGA), gospodarske družbe preko Centra za mednarodno sodelovanje in razvoj (CMSR), UNIDO in mednarodne organizacije (OZN, EU, OECD - Odbor za razvojno pomoč) ter druge globalne institucije. Nacionalni koordinator za mednarodno razvojno sodelovanje v Sloveniji je Ministrstvo za zunanje zadeve. Strokovno se s tem področjem ukvarjajo zaposleni v Direktoratu za multilateralo, razvojno sodelovanje in mednarodno pravo, Sektorju za mednarodno razvojno sodelovanje. Za načrtovanje, usklajevanje, spremljanje izvajanja in vrednotenje mednarodnega razvojnega sodelovanja deluje Medresorsko delovno telo, ki ga vodi predstavnik MZZ, za pripravo resolucije in svetovanje glede MRS pa skrbi Strokovni svet za MRS (MZZ 2016j).

Zaradi številnosti deležnikov in z namenom okrepiti sodelovanje med MZZ in NVO za doseganje večje učinkovitosti in preglednosti na področju MRS so bile v letu 2013 sprejete Smernice o sodelovanju Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije, nevladnih organizacij in mreže nevladnih organizacij na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči (prav tam).

Istega leta je vlada sprejela tudi sklep, s katerim je resorna ministrstva pozvala, da se aktivno vključujejo v pripravo okvirnih programov MRS (Vlada RS 2016l).

Bilateralno razvojno sodelovanje Slovenije je osredotočeno na regije Zahodnega Balkana, Vzhodne Evrope, Kavkaza in srednje Azije ter Podsaharske Afrike s ciljem krepitve dobrega upravljanja in pravne države ter približevanja evroatlantskim integracijam, varovanja okolja s poudarkom na trajnostnem upravljanju voda in krepitve vloge žensk ter skrbi za dobrobit otrok. Multilateralno sodelovanje poteka v okviru delovnih teles EU, OZN in OECD (Odbor za razvojno pomoč). Sredstva za uradno razvojno pomoč v letu 2014 so znašala 46.380.184 EUR ali 0,13 % BND (za bilateralno pomoč 15.187.067 EUR oz. 33 %, za multilateralno pomoč 31.193.117 EUR oz. 67 %) (MZZ 2016k). Okvirni program zajema bilateralno uradno razvojno pomoč in ne vključuje načrtovanja multilateralne uradne razvojne pomoči. Razporeditev je vezana na države prejemnice, pri čemer se bo v prihodnje poleg razporeditve

po državah v okvirne programe vse bolj vključevala tudi porazdelitev po vsebinah pomoči in se bo na ta način še dosledneje upoštevalo tako vsebinske kot geografske usmeritve iz Resolucije (prav tam).

Za ozaveščanje javnosti o pomenu MRS so na spletni strani MZZ (MZZ 2016l) na voljo podatki o tekočih ali končanih projektih. MZZ tesno sodeluje z nevladnimi organizacijami, ki so pomemben partner na področju ozaveščanja javnosti, prav tako vsako leto za to področje nameni sredstva na podlagi javnega razpisa. Glavni letni dogodki ozaveščanja javnosti v Sloveniji so Slovenski razvojni dnevi. Največ promocijskih aktivnosti doslej je bilo v letu 2015, ki je bilo razglašeno za Evropsko leto za razvoj (ELR2015) in je potekalo pod sloganom "Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost" (aktivnosti kot npr. ambasadorji ELR2015, gradivo za vrtce in šole, natečaj Evropa v šoli ipd.) (MZZ 2016m).

Slovenija je v letu 2014 vzpostavila evalvacijsko politiko MRS in v letu 2015 evalvacijske smernice MRS. Vzpostavitev sistema za spremljanje in evalviranje uspešnosti je bila tudi eden od pogojev za vključitev v OECD-jev Odbor za razvojno pomoč, kamor je Slovenija pristopila leta 2014 (MZZ 2016n).

4.4.3 Pregled javne uprave v Sloveniji

Predstavniki OECD so 22. junija 2012 v Ljubljani predstavili poročilo o pregledu javne uprave v Republiki Sloveniji (ang. *Public Governance Review of Slovenia: Towards a Strategic and Efficient State*) (MJU 2016a). Pri pripravi poročila je bila posebna pozornost namenjena ugotovitvam in priporočilom na področju povezave strateškega načrtovanja in priprave proračuna, reorganizacije državne uprave, plačnega sistema in vodenja zaposlenih v javni upravi, torej tistih področij, ki morajo biti zelo dobro razvita, da bi lahko država delovala uspešno in učinkovito. Pregled sta na slovenski strani koordinirala takratna Služba za evropske zadeve in razvoj in Ministrstvo za pravosodje in javno upravo (OECD 2012c).

V nadaljevanju predstavljam glavna priporočila iz pregleda javne uprave v Sloveniji in navajam ukrepe, ki jih je do sedaj sprejela Vlada Republike Slovenije.

Priporočila OECD:

- *oblikovati jasno strateško vizijo države in zagotoviti močnejše povezave med strateškim načrtovanjem in pripravo proračuna;*
- *vzpostaviti racionalno organizacijo javne uprave, tudi z združevanjem funkcij, ki so razdeljene po organizacijah znotraj državne uprave;*
- *vzpostaviti moderno upravljanje zaposlenih v javni upravi s strateškim načrtovanjem delovne sile, spremembo nagrajevanja zaposlenih, z izboljšanjem njihove usposobljenosti in motiviranosti;*
- *ohraniti celovit sistem plač v javnem sektorju in uvesti plačilo po uspešnosti (ang. performance-related pay);*
- *vzpostaviti skladen in učinkovit Center vlade (prav tam).*

Slovenija razvojne strategije po letu 2013, ko je prejšnja potekla, še ni oblikovala. Vlada je v juliju 2015 sprejela sklep o pripravi nove dolgoročne Strategije razvoja Slovenije, ki obsega oblikovanje Vizije Slovenije 2050, identifikacijo strateških prioritet in ciljev do leta 2030 in srednjeročni Akcijski načrt. Za spremljanje procesa oblikovanja strategije je vlada ustanovila projektno medresorsko delovno skupino, v kateri sodelujejo predstavniki več resorjev, dodatno pa deluje skupina kontaktnih točk iz vseh ministrstev. Cilj procesa je pripraviti nabor strateških razvojnih prioritet in krovnih ciljev do leta 2030, multidisciplinaren okvir merjenja ciljev, ki bo povezan s cilji trajnostnega razvoja iz Agende ZN 2030 in bo vključeval tudi elemente merjenja, ki jih izvaja OECD. Zadnja stopnja projekta oblikovanja strategije razvoja Slovenije se bo osredotočila na povezavo strateških prioritet, ciljev in kazalnikov z vladnimi razvojnimi politikami, hkrati pa bo narejena tudi navezava na državni proračun, da se zagotovi uresničevanje zastavljenih strateških usmeritev, ki jih podaja krovni strateški dokument. Proces oblikovanja krovnega strateškega dokumenta je torej edinstven proces, ker je vseključujoč ter temelječ na uporabi metod in znanj nacionalnih institucij in mednarodnega znanja. Pri tem procesu je uporabljen multidisciplinaren pristop uporabe različnih metod, med drugimi metodologije strateškega predvidevanja (ang. *Strategic Foresight*), ekonomske analize in analize blaginje ter implementacije multidisciplinarnega okvira merjenja (SVRK 2016c) (več v poglavju 4.5.1).

Usmeritve razvoja javne uprave v naslednjih šestih letih določa Strategija razvoja javne uprave 2015–2020 (SJU 2020), ki jo je vlada sprejela v letu 2015. Temeljni cilji strategije

so usmerjeni v kakovost in učinkovitost, transparentnost in odgovornost javne uprave, za dosego katerih so oblikovani dvoletni akcijski načrti. S strategijo želi vlada doseči učinkovitejše in transparentnejše delovanje javne uprave, ki je usmerjena k uporabniku, profesionalizacijo zaposlenih, sodobno upravno procesno pravo, učinkovitejši sistem inšpekcijskega nadzora, izboljšanje zakonodaje in zmanjšanje zakonodajnih bremen ter dvig uporabe elektronskih storitev. Z doseganjem ciljev strategije se bo izboljšalo poslovno okolje za razvoj gospodarstva in dvig konkurenčnosti, s tem pa se bo izboljšala tudi uvrstitev Slovenije na mednarodnih lestvicah (MJU 2016b).

Vlada je do sedaj sprejela dva akcijska načrta za izvedbo ukrepov SJU 2020, in sicer za leti 2015–2016 in za leti 2016–2017, ki vsebujeta konkretne dejavnosti in projekte za doseganje zastavljenih strateških horizontalnih ciljev iz strategije. Iz poročila o izvedbi ukrepov iz akcijskega načrta na dan 31. 12. 2015 izhaja, da so bili v roku izvedeni skoraj vsi načrtovani ukrepi za leto 2015 (Vlada RS 2016m).

V zadnjih letih smo bili priča številnim pobudam za racionalizacijo in optimizacijo javne uprave in širšega javnega sektorja, vendar so bili dosednji ukrepi običajno sektorski oz. delni, njihov učinek pa omejen v obsegu.⁷ Z namenom izvesti racionalizacijo celotnega sistema javne uprave, skladno s cilji SJU 2020, je bila v letih 2015–2016 izvedena Funkcijska analiza subjektov javnega sektorja, ki je zajela okrog 20.000 zaposlenih v 240 subjektih javnega sektorja in vsebuje sedem glavnih potencialnih ukrepov za optimizacijo podpornih aktivnosti, ki se bodo izvajali v naslednjih letih. Glavni ukrepi so: optimizacija izvajanja skupnih služb za podporne funkcije, optimizacija administrativnih procesov, optimizacija poročanja, optimizacija geografske razporeditve organizacijskih enot subjektov javnega sektorja, optimizacija razmerja med zunanjim in notranjim izvajanjem podpornih funkcij, optimizacija organizacijske strukture in poenotenje stroška dela po aktivnostih v istovrstnih skupinah subjektov (MJU 2016c).

Na teritorialni ravni je predvidena vzpostavitev upravnih okrajev oz. upravnih centrov kot enotne regijske strukture organiziranosti uprave, ki bo delovala povezano in zagotavljala kakovostne storitve (MJU 2016b).

⁷ Z namenom racionalizacije javne uprave je v letu 2014 potekala združitev Carinske uprave RS in Davčne uprave RS v Finančno upravo RS (FURS) v okviru Ministrstva za finance (FURS 2016). Leto prej so se Veterinarska in Fitosanitarna uprava, Direktorat za varno hrano in del Kmetijskega inšpektorata združili v Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) v okviru takratnega Ministrstva za kmetijstvo in okolje (UVHVVR 2016).

Za povezavo strateških načrtov države in priprave proračuna se bo uvedel programski proračun s prednostnimi programi in področnimi cilji, ki bo bolje zagotavljal financiranje za uresničevanje ciljev in evalvacije rezultatov izvrševanja proračuna (prav tam).

V zvezi z upravljanjem človeških virov v javni upravi ni bilo dosti storjenega, saj je zaradi gospodarske in finančne krize vlada sprejela številne ukrepe, ki so omejevali oz. zamrzili zaposlovanje in nagrajevanje javnih uslužbencev, kot na primer Zakon za uravnoteženje javnih financ (ZUJF) (ZUJF 2012). SJU 2020 na tem področju predvideva vzpostavitev enotnega kompetenčnega modela, ki bo podlaga za sistem usposabljanja in kariernega razvoja zaposlenih, saj bo omogočal optimalno izrabo človeških virov z vzpostavitvijo povezave letnih razgovorov, ocenjevanja delovne uspešnosti, sistema usposabljanja in izpopolnjevanja ter nagrajevanja in napredovanja javnih uslužbencev z vizijo in cilji organov državne uprave (MJU 2016b).

V okviru plačnega sistema, ki velja za celoten javni sektor, bo sistem plač nadgrajen z motivacijskimi mehanizmi, kar pomeni, da bo cilj doseči večjo povezanost med rezultati dela in nagrajevanjem zaposlenih (poenostavitev postopkov ugotavljanja delovne uspešnosti zaposlenih, odprava avtomatizmov pri določanju plače ipd.) (prav tam).

Cilj usposabljanja javnih uslužbencev v naslednjih letih je dvig ravni znanja, spretnosti in veščin javnih uslužbencev za povečanje njihove učinkovitosti in uspešnosti. Predvidene so programske vsebine, prilagojene različnim skupinam, medgeneracijski prenos znanja, razvijanje vodstvenih znanj, usposabljanje na delovnem mestu itd. (prav tam).

SJU 2020 predvideva tudi smiselno združitvev oz. racionalizacijo nekaterih funkcij, ki so trenutno razpršene znotraj državne uprave v t. i. Center vlade (ang. *Centre of Government*), kjer bi se tesneje povezale centralne in strateške funkcije, ki jih trenutno opravlja več organov (prav tam). Center vlade je organ ali skupina organov, ki nudi neposredno podporo in svetovanje predsedniku vlade oz. vladi. Predstavlja strateško vozlišče javne uprave, ki skrbi za koordinacijo in sodelovanje med organi javne uprave s ciljem zagotoviti skladno izvajanje strateških in horizontalnih politik oz. strateške vizije države. Center vlade opravlja naslednje naloge: priprava zasedanj vlade, koordinacija politik, spremljanje izvajanja politik, komuniciranje z javnostmi, strateško načrtovanje, priprava delovnega programa vlade, skrb za kakovost in skladnost zakonodaje, upravljanje s tveganjem, strategija upravljanja s človeškimi viri, analiza politik in odnosi z lokalnimi oblastmi (OECD 2014).

4.4.4 Teritorialni pregled Slovenije

OECD je za Slovenijo opravil pregled teritorialnega razvoja (ang. *Territorial Review of Slovenia*), katerega podrobnosti so njegovi predstavniki predstavili 18. novembra 2011 v Ljubljani (SVLR 2016). Pregled vsebuje pomembne usmeritve in priporočila glede razvoja teritorialnih ravni Slovenije, med katerimi je izpostavljeno zmanjšanje števila razvojnih regij na manjše število gravitacijskih območij, ki bi imela zadostno fiskalno kapaciteto in potrebno kritično maso za konkurenčno tekmo regij v Evropi. Izvedba pregleda je bila vsebinsko in časovno dobro umeščena, saj je nastajal v obdobju, ko je državni zbor sprejemal nov Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Za izvedbo pregleda je bila odgovorna takratna Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko (OECD 2011c).

V nadaljevanju so predstavljena glavna priporočila iz pregleda teritorialnega razvoja v Sloveniji in navedeni ukrepi, ki jih je do sedaj sprejela Vlada Republike Slovenije.

Priporočila OECD:

- *okrepiti regionalne infrastrukture (12 razvojnih regij), ki bi imele zadostno fiskalno kapaciteto in potrebno kritično maso za konkurenčno tekmo v Evropi regij in razmisliti o zmanjšanju njihovega števila ter o smotrnosti vzpostavitve pokrajin;*
- *olajšati združevanje občin in razvijati nove oblike medobčinskega sodelovanja;*
- *spremeniti zakonodajo o financiranju občin z namenom pospeševanja ekonomije obsega in medobčinskega sodelovanja (prav tam).*

Kar se tiče priporočila za zmanjšanje števila razvojnih regij je v Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2), ki je bil sprejet leta 2012, število regij sicer ostalo nespremenjeno, a je bil glede tega narejen določen napredek, saj zakon vsebuje mehanizme za programsko povezovanje razvojnih regij. Na podlagi zakona so v razvojnih svetih regij povezani predstavniki občin, gospodarstva in nevladnega sektorja, ki sodelujejo v skladu z načelom partnerstva, pri čemer je zastopanost občin in gospodarstva uravnotežena, kar naj bi bilo tudi zagotovilo za uravnoteženost javnih in zasebnih interesov pri spodbujanju regionalnega razvoja. Zakon vpeljuje model, s katerim bi občine in regije spodbudili k povezovanju v širša funkcionalna gravitacijska območja, k preudarni razvojni specializaciji in k izkoriščanju neizkoriščenih razvojnih potencialov vseh slovenskih regij (ZSRR-2 2012).

V osnutku Strategije razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji iz novembra 2015 je glede pokrajin navedeno, da bi njihova uvedba zahtevala politično in upravno infrastrukturo in leta prilagajanj tako državnih institucij kot občin ter obenem napor, ki bi bil glede na učinke povsem nesorazmeren ukrep. Zato strategija predvideva, da se pristojnosti pokrajin, kot jih definira Ustava RS, organizira na regionalnem nivoju v okviru drugih že obstoječih oblasti, z medobčinskim povezovanjem ali v upravnih okrajih in upravnih centrih, in sicer na specifičnih področjih, kot so spodbujanje policentričnega razvoja, prostorsko načrtovanje, promet in enakopravno čezmejno sodelovanje ter učinkovitost in kakovost upravljanja javnih storitev (MJU 2016č).

S povezovanjem in prostovoljnim združevanjem občin bi dosegli bolj ekonomično in učinkovito izvajanje občinskih nalog. Zato bodo predvidene spremembe področne zakonodaje spodbudile sodelovanje občin za zagotavljanje javnih služb in skupno izvajanje razvojnih in investicijskih programov. Reorganizacija organov skupnih občinskih uprav bo omogočila skupno izvajanje zahtevnejših razvojnih upravnih in strokovnih nalog uprave. Skupne občinske uprave in skupni organi bodo imeli možnost povezave v zvezo občin, ki bo sposobna učinkovito upravljati razvojne projekte in zagotavljati javne dobrine in storitve občinskih javnih služb (prav tam).

Cilj sprememb Zakona o financiranju občin (MJU 2016d), ki je v javni razpravi, je doseči realno sliko fiskalne sposobnosti občin in realne potrebe raznolikih občin ter s tem razvoj finančne avtonomije občin. Pri tem kot ključne izzive določa, da morajo biti finančni viri občin sorazmerni z obsegom nalog, da je treba dosledneje uveljaviti financiranje občin iz lastnih davčnih in nedavčnih virov ter da je potrebna odprava neskladij med strukturo stroškov in vrednostjo uteži, pomembnih za ugotovitev primerne porabe. Spremembe sistema financiranja občin v Republiki Sloveniji predvidevajo zamenjavo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča z davkom na nepremičnine, ki naj bi postal osnovni davek lokalnih skupnosti. Ker je element primerne porabe za delovanje občin v Sloveniji enoten ne glede na specifikke in velikost občin, so bolj obremenjene občine, ki so večje po številu prebivalcev in po velikosti. Nov model za izračun povprečnine bo upošteval podatke o realnih oziroma standardiziranih stroških glede na vrsto nalog, kjer je to mogoče. Tudi s tem posegom se bo sistem še bolj približal načelom finančne avtonomije občin (prav tam).

Posebno pozornost osnutek Strategije razvoja lokalne samouprave namenja tudi administrativnim oviram, ki jih občinam postavlja država, in administrativnim oviram, ki jih v

lokalni sistem postavljajo občine same. Zato strategija predvideva aktivnosti, kjer bodo imela pglavitno vlogo resorna ministrstva, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za boljšo zakonodajo, in tudi lokalno samoupravo ter združenji občin. Obenem pa nalaga obveznost občinam, da oblikujejo konkretne akcijske načrte za optimizacijo in zniževanje stroškov svojega delovanja, kar lahko pomembno vpliva na proračune tako na nacionalni kot na občinskih ravneh (MJU 2016č).

V januarju 2016 je bila Enotna zbirka ukrepov za boljše zakonodajno in poslovno okolje nadgrajena s spletno aplikacijo za spremljanje javnofinančnih prihrankov občin. Pretežni del predlogov sprememb predpisov, ki se navezujejo na občine, so predlagala združenja občin. Vlada je naložila pristojnim ministrstvom, da se opredelijo do teh predlogov, ter da hkrati sami predložijo dodatne predloge rešitev za znižanje stroškov za delovanje občin in odpravo ugotovljenih administrativnih ovir. Hkrati je vlada pooblastila Ministrstvo za javno upravo, da koordinira aktivnosti in spremlja napredek (MJU 2016e).

4.4.5 Pregled inovacijske politike v Sloveniji

Namen pregleda inovacijske politike v Sloveniji (ang. *OECD Reviews of Innovation Policy: Slovenia 2012*) je bil pridobiti neodvisno in vrhunsko mnenje o sposobnostih, možnostih in slabostih inovacijske dejavnosti v Sloveniji, vključno s področjem znanosti ter visokim šolstvom. Ugotovitve in priporočila pregleda so predstavniki OECD predstavili 11. julija 2012 v Ljubljani (MGRT 2016). Pregled ugotavlja, da je bila Slovenija v preteklosti na tem področju dokaj uspešna, a jo je gospodarska in finančna kriza zelo prizadela, in da je za učinkovitejši sistem inovacij potrebnih kar nekaj ukrepov, predvsem na področju upravljanja inovacijskega sistema, človeških virov in krepitve povezav v sistemu (OECD 2012b).

Glavna priporočila iz pregleda inovacijske politike v Sloveniji in ukrepi, ki jih je do sedaj sprejela Vlada Republike Slovenije, so navedeni v nadaljevanju.

Priporočila OECD:

- *izboljšati upravljanje inovacijskega sistema z jasnimi pristojnostmi institucij in povezavami s strategijami in zakonodajnimi akti;*
- *krepiti povezave v inovacijskem sistemu med podjetji, univerzami in javnimi raziskovalnimi ustanovami;*
- *spodbujati inovacije v zasebnem sektorju;*
- *povečati mobilnost raziskovalcev med zasebnim in javnim sektorjem;*

– *okrepiti mednarodno povezovanje in spodbujati tuje neposredne naložbe (prav tam).*

Resolucija o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020 (RISS) je najpomembnejši strateški dokument na področju raziskav in inovacij. Resolucija se povezuje z Nacionalnim programom razvoja visokega šolstva 2011–2020 in temelji na priporočilih OECD in EU. Cilj resolucije je do leta 2020 vzpostaviti odziven raziskovalni in inovacijski sistem, ki ga bodo sooblikovali vsi deležniki in bo odprt svetu, se bo odzival na potrebe državljanov ter omogočal reševanje velikih družbenih izzivov prihodnosti, kakršni so podnebne spremembe, energija, pomanjkanje virov, zdravje in staranje. Cilj države je do leta 2020 doseči 1,5 % BDP za vlaganje v raziskave in razvoj. Kot rezultat tega se bo v družbi povečal ugled in privlačnost dela raziskovalcev in inovatorjev. Za doseg cilja resolucija vsebuje 56 ciljev in 69 ukrepov s konkretno imenovanimi nosilci in roki ter kazalniki ukrepov. Iz poročil o uresničevanju resolucije za leta 2011–2012 in 2014 je razvidno, da je od 69 ukrepov 7 realiziranih, 45 delno realiziranih in 16 še ne realiziranih (MIZŠ 2016a in MIZŠ 2016b).

Glede spodbujanja vlaganja v raziskave in razvoj v zasebnem sektorju so v obdobju izvajanja RISS gospodarske družbe povečale obseg vlaganja za 10 %, vlaganja iz tujine so se povečala za 36 %, državno vlaganje pa se je zmanjšalo za 10 %. Za povečanje vlaganj je bil sprejet tudi Akcijski načrt financiranja krepitve raziskovalnega in inovacijskega sistema z nacionalnimi in strukturnimi sredstvi 2014–2020 (prav tam).

Usklajenost poslanstev in strategij univerz, gospodarstva in javno-raziskovalnih zavodov z RISS še vedno ni zadovoljiva, saj naj bi le polovica izvajalcev strategije ocenila, da njihova organizacija v celoti ali pretežno upošteva vizijo in cilje RISS (prav tam).

Glede prenosa znanja je mogoče zaznati pomembne spremembe v sodelovanju in povezovanju med ključnimi raziskovalnimi institucijami in gospodarstvom, tudi po zaslugi (so)financiranja iz evropskih strukturnih sredstev v okviru centrov odličnosti in kompetenčnih centrov ter drugih oblik prenosa znanja. Prav tako se nudi podpora pisarnam za prenos tehnologij, podpora subjektom inovativnega okolja in podpora univerzitetnim inkubatorjem, katerih namen je spodbuditi nastanek novih inovativnih podjetij in povečanje stopnje preživetja novonastalih podjetij (prav tam).

Z različnimi programi mednarodnega sodelovanja Slovenija povečuje svojo vlogo pri oblikovanju Evropskega raziskovalnega prostora (ERA), saj sodeluje pri nastajanju strateških

dokumentov EU (Evropa 2020, Obzorje 2020), kar vključuje vzpostavljanje platforme za povezovanje nacionalnih sistemov in sistema za podporo uveljavljanju naših raziskovalcev v tujini (ukrepi Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport). Medtem, ko se delež mednarodnega večstranskega sodelovanja Slovenije povečuje, se delež dvostranskega sodelovanja zmanjšuje, čeprav država daje spodbude za delo slovenskih raziskovalcev v vrhunskih ustanovah v tujini (sosednje države, države Zahodnega Balkana, države BRIK) in odpravlja ovire za mednarodno mobilnost iz tujine (prav tam).

V zadnjih letih poslovni sektor povečuje vlaganja v razvoj, kar je sicer trend pri vodilnih državah na tem področju (Švedska, Danska, Nemčija in Finska). Slovenija ne zaostaja bistveno za inovacijskimi voditeljicami (prav tam).

4.4.6 Ekonomski pregledi za Slovenijo

OECD je od leta 2010 opravil tri ekonomske preglede za Slovenijo, in sicer za leto 2011 (OECD 2011b), 2013 (OECD 2013b) in 2015 (OECD 2015b). V poročilih ugotavlja vzroke za nastalo situacijo ter stanje in napredek na področjih, ki najbolj prispevajo k izboljšanju konkurenčnosti in produktivnosti države. Gre za bančni sektor, poslovno okolje, javne finance, trg dela, pokojninski sistem in področje izobraževanja. OECD ugotavlja, da je Slovenija po letu 1991 dosegla zavidljive gospodarske uspehe, ki so bistveno prispevali k pridobitvi članstva v Evropski uniji v letu 2004 in prevzemu evra v 2007. Ekonomska in finančna kriza v letu 2008 pa je na mnogih področjih razkrila velike pomanjkljivosti modela rasti, ki je temeljil pretežno na prisotnosti države v gospodarstvu ter togem trgu proizvodnje in dela (OECD 2015k).

V nadaljevanju so predstavljena priporočila iz ekonomskih pregledov in ocenjen napredek Slovenije s strani OECD ter ukrepi, ki jih je do sedaj sprejela Vlada Republike Slovenije.

4.4.6.1 Bančni sektor

Čezmerna rast kreditiranja, slaba ocena tveganja in ohlapni kreditni standardi do leta 2008 so vodili do nevzdržnega kopičenja dolga v bankah v pretežno državni lasti in napačnega dodeljevanja kreditov. Banke so zato šibke in imajo visok delež slabih kreditov, nizke dobičke in nizke kapitalske deleže, podjetniški sektor je še vedno visoko zadolžen, dolgotrajni postopki v primeru stečaja pa ovirajo potrebno prestrukturiranje. OECD zato priporoča čiščenje bilanc, krepitev nadzora nad bankami in poenostavitev stečajnih postopkov (OECD 2011b, OECD 2013b, OECD 2015b, OECD 2015i).

Priporočila OECD:

- *izvesti in razkriti rezultate stresnih testov bank;*
- *okrepiti Družbo za upravljanje terjatev bank (DUTB) z zagotovitvijo lastnega kapitala in zagotoviti strokovnost direktorjev in članov nadzorskega odbora;*
- *dokapitalizirati težavne, a vitalne banke z izdajo delnic in zapreti neaktivne banke;*
- *privatizirati banke v državni lasti brez ohranitve manjšinskih deležev;*
- *povečati transparentnost Banke Slovenija z razkritjem podatkov o kreditih;*
- *še naprej krepiti pristojnosti Banke Slovenija za reševanje bank z zagotovitvijo dodatnih orodij (premostitvena banka, reševanje s sredstvi upnikov) in predvideti ustanovitev sklada za reševanje bank;*
- *modernizirati bančni nadzor s sprejetjem bolj preudarnega pristopa do velikih in povezanih izpostavljenosti;*
- *spodbujati podjetja v stiski, da pravočasno vložijo stečajni postopek;*
- *izvajati obstoječo zakonodajo, ki omejuje trajanje nekaterih postopkov v primeru insolventnosti s ciljem končati vse postopke v roku enega leta (prav tam).*

Slovenija je v letih 2013 in 2014 izvedla obsežne ukrepe za krepitev stabilnosti bank, kar je stabiliziralo bančni sektor in povrnilo kredibilnost države na mednarodnih finančnih trgih. Ukrepi so vključevali preglede kakovosti sredstev, obremenitvene teste, dokapitalizacijo bank v državni lasti in prenos slabih posojil na Družbo za upravljanje terjatev bank (DUTB). Na podlagi rezultatov skrbnega pregleda aktive in stresnih testov je Republika Slovenija konec 2013 in v 2014 izvedla dokapitalizacijo šestih bank (NLB, NKBM, Factor banka, Probanka, Abanka in Banka Celje) v skupni višini 3,6 milijarde evrov (MF 2016a). Kot zadnji korak je bila v 2015 izvedena združitev Abanke in Banke Celje, v letu 2016 pa je bila Probanki in Factor banki odvzeta bančna licenca, lupini družb pa pripojeni k DUTB (MF 2016d).

Novembra 2014 je začel delovati Enotni mehanizem nadzora (SSM). Pred prevzemom polnih nadzornih pristojnosti SSM je bila izvedena celovita ocena poslovanja bank. Na podlagi kriterija treh največjih bank države so bile v oceno vključene tri slovenske banke, NLB, NKBM in SID banka. Po osnovnem scenariju stresnega testa konec leta 2016 nobena od teh treh slovenskih bank ne bi izkazovala kapitalskega primanjkljaja.

Prodaja državnih deležev v bankah poteka po odprtem in preglednem postopku. Republika Slovenija mora odprodati celoten delež NKBM do konca leta 2016 ter do konca leta 2017

zmanjšati delež v NLB najmanj do 25 % in eno delnico. Za druge banke v državni lasti bodo prav tako določeni načini privatizacije (MF 2016č).

DUTB je bila ustanovljena marca 2013 kot družba v lasti Republike Slovenije na podlagi Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB). Med njenimi nalogami sta krepitev stabilnosti bank in finančnega sistema ter učinkovito prestrukturiranje podjetij, katerih družbenik ali upnik je DUTB. DUTB lahko pridobi poslovni delež ali delnice gospodarske družbe. Pridobitve deležev so dovoljene le, če DUTB na ta način maksimira vrednost premoženja DUTB oziroma minimizira tveganja (ZUKSB 2013).

Zakon o bančništvu (ZBan-1) daje Banki Slovenija pooblastila za izredno ukrepanje za zagotovitev stabilnosti finančnega sistema, ki med drugim vključujejo imenovanje izredne uprave banke, prodajo vseh delnic banke, povečanje osnovnega kapitala banke in prenos premoženja banke (ZBan-1 2010).

Banka Slovenije je v 2015 vzpostavila Sklad za reševanje bank, ki se financira s prispevki bančnega sektorja in zagotavlja financiranje ukrepov reševanja bank v težavah (tudi dokapitalizacij). Sklad bistveno zmanjšuje tveganja za izredne obremenitve javnih financ iz naslova reševanja bank (BS 2016).

S spremembami Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) so banke in DUTB pridobile dodatne pristojnosti pri izvedbi prestrukturiranja slabih terjatev (npr. spreminjanje načrta prestrukturiranja, predlaganje prisilne poravnave in predlaganje novega posloводства podjetij). Načelo absolutne prednosti omogoča, da banke, ki pristopijo k prestrukturiranju, postanejo edine lastnice prestrukturiranih podjetij. Temeljno izhodišče je ohraniti gospodarsko dejavnost, če obstaja razumna možnost za preživetje na trgu. Načela bo spoštovala tudi DUTB, ki je bila konec 2013 dokapitalizirana v znesku 200 milijonov evrov, kar ji omogoča izvajati proaktivno, kooperativno in celovito prestrukturiranje gospodarskih družb (ZFPPIPP 2013).

Vlada je ustanovila Medresorsko delovno skupino za prestrukturiranje in razdolževanje podjetij, ki jo sestavljajo visoki predstavniki ministrstev (MF, MGRT in MP) in Banke Slovenije. Skupina redno kvartalno poroča vladi, ki na osnovi predlogov sprejema dodatne ukrepe za pospešitev prestrukturiranja gospodarstva.

Novela Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) je bila sprejeta v 2013 s ciljem odpraviti pretirano dolge sodne postopke v primerih insolventnosti podjetij in njihovo pozno uvedbo, kar je zniževalo stopnjo uspešnosti insolvenčnih postopkov. Novi okvir predvideva preventivno prestrukturiranje podjetij, sposobnih za preživetje, ki bi lahko postala insolventna v roku enega leta. Organi nadzora bodo morali pozorno spremljati njegovo izvajanje. Izboljševanje kakovosti institucij in učinkovitosti sodstva z usposabljanjem sodnikov in stečajnih upraviteljev naj bi nadalje spodbujalo uspešno izvajanje zakonodaje (ZFPPIPP 2013).

4.4.6.2 Poslovno okolje

Konkurenca v Sloveniji je omejena zaradi vpletenosti države v gospodarstvo in zaradi kompleksnosti regulatornih postopkov ter ovir pri trgovanju in investiranju. Šibka konkurenca ima za posledico višje cene zlasti v mrežnih sektorjih, kot so energija, telekomunikacije in promet, delež tujih neposrednih investicij pa v Sloveniji narašča počasneje kot v drugih srednje- in vzhodnoevropskih državah, kar omejuje povečanje produktivnosti. OECD priporoča izboljšanje korporativnega upravljanja podjetij v državni lasti in zmanjšanje ovir za vstop na trg (OECD 2011b, OECD 2013b, OECD 2015b, OECD 2015i).

Priporočila OECD:

- *zmanjšati lastništvo države v gospodarstvu;*
- *vzpostaviti visoko kakovosten režim upravljanja družb za podjetja, ki so še v lasti države;*
- *narediti oba investicijska sklada v državni lasti bolj neodvisna od vlade in ju preoblikovati v portfeljska vlaganja;*
- *okrepiti delovanje Javne agencije RS za varstvo konkurence;*
- *zmanjšati administrativna bremena pri plačevanju javnih dajatev;*
- *dodatno poenostaviti deregulacijo storitev;*
- *poenostaviti postopke za pridobitev poslovnih in gradbenih dovoljenj ter nakup zemljišč (prav tam).*

S sprejemom sklepa s strani Državnega zbora iz leta 2013 o prodaji 15 podjetij v državni lasti (DZ 2016a) se je pričel pospešen umik države iz podjetij. Postopki potekajo v skladu z zastavljenim časovnim načrtom. Do sedaj so bile uspešno zaključene prodaje naslednjih podjetij: Adria Airways Tehnika, Fotona, Aerodrom Ljubljana, Helios, Elan, Žito in Adria

Airways. Načrtovani prihodki iz odprodaje premoženja se namenajo izključno zmanjševanju dolga (SDH 2016a).

Slovenski državni holding je glavni upravljavec premoženja države. Nastal je na podlagi sprejetega Zakona o Slovenskem državnem holdingu iz leta 2014 (ZSDH-1) in s prevzemom pristojnosti s strani Slovenske odškodninske družbe. Ker je država pomembna lastnica podjetij v Sloveniji, je naloga SDH uspešno, dobičkonosno, gospodarno poslovanje in ustvarjanje vrednosti (SDH 2016b).

Leta 2015 sprejeta Strategija upravljanja kapitalskih naložb države (OdsUKND) ima cilj dvigniti nivo korporativnega upravljanja, okrepiti integriteto in odgovornost pri upravljanju podjetij v državni lasti ter povečati vrednost premoženja države v gospodarskih družbah. Strategija obravnava usmeritve in cilje za 91 gospodarskih družb v neposredni državni lasti ter dodatnih 460 podjetij, v katerih je država posredni lastnik preko njihovih krovnih podjetij. V strategiji so naložbe razvrščene na strateške, pomembne in portfeljske (OdsUKND 2015).

V letu 2012 je bil preoblikovan Urad RS za varstvo konkurence kot organ v sestavi MGRT v samostojno in neodvisno Javno agencijo Republike Slovenije za varstvo konkurence (AVK), ki s spremljanjem in analiziranjem razmer na trgu Republike Slovenije in notranjem trgu Evropske unije pravočasno odkriva ravnanja podjetij, ki lahko ogrožajo učinkovito konkurenco in jih v primeru obstoja kršitve ustrezno sankcionira (AVK 2016).

Slovenija se na ravni EU uvršča med tri države, ki so v zadnjih letih pri izvajanju ukrepov za poenostavitev poslovnega okolja najbolj napredovale z vidika odprave administrativnih bremen. »Enotna zbirka ukrepov za boljše zakonodajno in poslovno okolje« nudi uporabniku na enem mestu pregled vseh ukrepov in nadzor nad realizacijo ukrepov za boljše poslovno okolje. Enotna zbirka ukrepov se sproti dopolnjuje z novimi ukrepi, vanj pa so vključene tudi spremembe, nastale na podlagi predlogov, oddanih preko portalov STOP birokraciji in Predlagam.vladi.si. Do 19. junija 2016 je bilo izvedenih 156 (41 %) ukrepov, še vedno se jih izvaja 156 (41 %), neizvedenih pa je 70 (18%) (MJU 2016f) .

Projekt prenove reguliranih poklicev in dejavnosti za poenostavitev vstopnih pogojev za opravljanje dejavnosti na trgu je v izvajanju. Do zdaj je bilo število reguliranih poklicev zmanjšano s 323 na 262. Zaveza vlade je, da bo ostalo reguliranih približno 100 poklicev ob upoštevanju potreb gospodarstva (MF 2016č).

Prenova prostorske in gradbene zakonodaje je v teku. Njen cilj je zmanjšanje investicijskih tveganj, olajšanje postopkov pridobivanja gradbenih dovoljenj in olajšanje postopkov pridobivanja predpisanih soglasij (združevanje postopkov). Zakonodaja predstavlja prehod na novo obdobje, ki bo po nekaterih segmentih trajal do leta 2020 (MF 2016d).

4.4.6.3 Javne finance

Kljub ambiciozni konsolidaciji v zadnjih letih javni dolg po dragih dokapitalizacijah bank ostaja na visoki ravni (83,5 % v 2015). Vzdržnost javnih financ je nujna za ohranjanje zaupanja vlagateljev, zato je po priporočilih OECD treba dosledno izpeljati vsa znižanja porabe s področja zdravstva, pokojnin in dolgotrajne oskrbe predvsem glede na staranje prebivalstva (OECD 2011b, OECD 2013b, OECD 2015b, OECD 2015i).

Priporočila OECD:

- sprejeti fiskalno pravilo z verodostojnim in transparentnim odhodkovnim pravilom;
- sprejeti večleten načrt za omejitev izdatkov;
- sprejeti ukrepe za znižanje porabe in krepitev zaupanja trgov;
- boljše povezati učinkovitost porabe in proračuna;
- zvišati davek na nepremičnine;
- pokojnine: sprejeti celostno pokojninsko reformo za pokritje potreb po financiranju do 2060;
- trg dela: še naprej zviševati kriterije za upravičenost do družinskih dodatkov; postopoma zniževati nadomestilo za brezposelnost, socialno pomoč in druge transferje za nezaposlene in neaktivne osebe z namenom povečati motivacijo za delo;
- zdravje: racionalizirati košarico pravic iz naslova zdravstvenega zavarovanja, narediti premik iz bolnišničnega v ambulantno zdravljenje, urediti sistem financiranja za dolgotrajno oskrbo (prav tam).

Slovenija je v petih letih prepolovila javnofinančni primanjkljaj, ki se je v letu 2015 prvič od leta 2008 spustil pod 3 % BDP – na 2,2 odstotka. V letu 2016 je cilj doseči primanjkljaj 2,1 % BDP, v letu 2017 pa 1,74 % BDP, medtem ko je treba strukturni javnofinančni saldo doseči do leta 2020 (MF 2016e).

Da bi to dosegla, je vlada sprejela vrsto ukrepov. V letu 2010 je uvedla fiskalno pravilo, s pomočjo katerega je določila zgornjo mejo javnofinančnih odhodkov (ZFisP). Za njegovo uveljavitev je moral leta 2013 državni zbor sprejeti Ustavni zakon o spremembi 148. člena

Ustave Republike Slovenije (DZ 2016b), ki določa, da morajo biti prihodki in izdatki proračunov države srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja oz. da morajo prihodki presegati izdatke in da se od tega načela lahko začasno odstopi samo v izjemnih okoliščinah za državo. V Zakonu o javnih financah, ki bo sprejet predvidoma v 2016, bo vsebina iz ZFisP podrobneje urejena. ZFisP daje večjo vlogo Fiskalnemu svetu kot samostojnemu in neodvisnemu posvetovalnemu telesu, zadolženemu za neodvisno oceno javnofinančne politike. Svet do sedaj še ni bil vzpostavljen.

Z Zakonom za uravnoteženje javnih financ (ZUJF), sprejetim v 2012, je vlada posegla v 39 zakonov in določilačasne ukrepe na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, družinskih prejemkov, socialnovarstvenih prejemkov, plač, povračil stroškov v javnem sektorju, obdavčitve nepremičnega premoženja večje vrednosti in štipendiranja. Ključni strukturni ukrepi za doseganje ciljev javnih financ so oz. bodo preneseni v sistemsko zakonodajo, ostali pa bodo nadomeščeni z drugimi sistemskimi ukrepi, s katerimi bodo doseženi primerljivi finančni učinki (ZUJF 2012).

Javnofinančno politiko je vlada usmerila tudi v ukrepe za povečanje prihodkov (npr. zvišanje DDV v 2013 na 22 % oziroma 9,5 %, povečanje trošarin na tobačne izdelke in alkoholne pijače), zniževanjem števila zaposlenih v javni upravi, racionalizacijo zdravstva (npr. skupno javno naročanje, e-Recept), centralizacijo javnih naročil in državne informatike, vzpostavitev državnega računalniškega oblaka, centralizacije upravljanja državnega premoženja ipd. (MF 2016d).

Na strani prihodkov je bilo uveljavljenih več ukrepov za uravnoteženje javnih financ; ohranitev četrtega dohodninskega razreda, zvišanje stopnje davka na finančne storitve, zvišanje stopnje davka na zavarovalne posle, zvišanje cene za enoto obremenitve okolja z emisijo ogljikovega dioksida za 20 % ter povečanje učinkovitosti pobiranja javnih dajatev (prav tam).

Vlada je leta 2015 sprejela Zakon o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR), ki z januarjem 2016 uvaja t. i. obvezne davčne blagajne, in sicer s ciljem zajezi sivo ekonomijo in okrepiti nadzor nad delom na črno (ZDavPR 2015). Povečanje davčnih prihodkov iz naslova potrjevanja računov v letu njegove uvedbe je ocenjeno v višini od 50 do 100 mio. EUR (prav tam).

Programski proračun, ki povezuje strateške načrte in prednostne naloge s finančnimi sredstvi, do sedaj še ni bil sprejet, predvidevajo ga SJU 2020, koalicijska pogodba in pakt stabilnosti, ki obenem dodaja, da mora biti okrepljen zakonodajni okvir za sprejetje srednjeročnega fiskalnega okvira, ki bo zagotavljal zavezujoče smernice za določitev srednjeročnih fiskalnih ciljev (MF 2016e).

Pokojninska reforma iz leta 2013 je dvignila upokojitveno starost na 65 let in minimalno upokojitveno starost na 60 let za ženske in moške pri najmanj 40 letih plačevanja prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Reforma je uvedla restriktivnejše maluse za zgodnje upokojevanje, podaljšala obračunsko obdobje za odmero dohodnine na 27 let in manj ugodno indeksacijo pokojnin (MDDSZEM 2016a).

Ker bo reforma iz leta 2013 stabilizirala pokojninske izdatke predvidoma le do leta 2022/23, je aprila 2016 vlada pripravila Strokovna izhodišča za reformo pokojninskega in invalidskega zavarovanja (t. i. Bela knjiga o pokojninah) z naborom ukrepov, ki bi lahko zagotovili dolgoročno javnofinančno vzdržnost pokojninskega sistema in dostojne pokojnine po izteku prehodnega obdobja iz reforme 2013. Bela knjiga predvideva stimulacije za vključitev v II. steber pokojninskega zavarovanja in večjo vlogo prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja pri zagotavljanju primerne dohodka večine bodočih upokojencev (MDDSZEM 2016b).

Davek na nepremičnine, ki ga je vlada sprejela v letu 2013, je bil leta 2014 razveljavljen s strani Ustavnega sodišča zaradi neustavnosti množičnega vrednotenja nepremičnin za potrebe obdavčenja (US 2016). Ponovna uveljavitev davka na nepremičnine bo potekala postopoma, s celovito uveljavitvijo novega sistema najkasneje z letom 2020 (MF 2016e).

Ministrstvo za zdravje RS je v letu 2015 skupaj z Evropskim uradom Svetovne zdravstvene organizacije in Evropskim observatorijem za spremljanje zdravstvenih sistemov in politik izvedlo analizo zdravstvenega sistema v Sloveniji, ki je bila podlaga za oblikovanje Resolucije o Nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja«. Resolucija predstavlja podlago za razvoj zdravstva v Sloveniji v naslednjih desetih letih in med drugim obravnava optimizacijo zdravstvene oskrbe, vzdržno financiranje zdravstvenega varstva, demografske spremembe in ureditev področja dolgotrajne oskrbe. V letu 2017 je predviden sprejem novega Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (MZ 2016).

V letu 2016 se bodo nadaljevale aktivnosti za pripravo in sprejem Zakona o dolgotrajni oskrbi, s ciljem, da se do 2020 razmerje med uporabniki skupnostnih oblik socialnega varstva in uporabniki institucionalnih oblik socialnega varstva spremeni v smeri povečanja uporabnikov skupnostnih oblik, in sicer iz 2:1 na razmerje 1:1. Ob tem se predvideva uvajanje koordinirane oskrbe v domačem okolju in uvajanje novih skupnostnih storitev (MZ 2016).

4.4.6.4 Trg dela

Ob počasnem okrevanju slovenskega gospodarstva in brezposelnosti, ki ostaja visoka, je po priporočilih OECD treba sprejeti ukrepe za odpravo številnih strukturnih ovir za ustvarjanje delovnih mest in za pomoč brezposelnim pri iskanju zaposlitve (OECD 2011b, OECD 2013b, OECD 2015b, OECD 2015i).

Priporočila OECD:

- *razrahljati varnost zaposlitve in znižati višino odpravnin;*
- *učinkoviteje izvajati aktivne politike na trgu dela za mlade, dolgotrajno brezposelne in nizko kvalificirano delovno silo;*
- *umiriti rast minimalne plače in zmanjšati njeno raven glede na povprečno plačo;*
- *izvajati nadaljnje reforme za zmanjševanje problema segmentiranosti trga dela (aktivne politike zaposlovanja);*
- *odpraviti ugodnejšo obravnavo študentskega dela;*
- *sprejeti Strategijo aktivnega staranja;*
- *združiti Zavod za zaposlovanje RS s Centri za socialno delo (prav tam).*

Reforma trga dela iz leta 2013, ki jo sestavljata novi Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1) in novela Zakona o urejanju trga dela (ZUTD), je bila sprejeta s ciljem uvajanja koncepta prožne varnosti, zmanjšanja segmentacije trga dela in povečanja učinkovitosti delovnopravnega varstva. Reforma med drugim omejuje sklepanje pogodb o zaposlitvi za določen čas, daje pravico do odpravnine tudi ob prenehanju pogodbe o zaposlitvi za določen čas, uvaja zблиževanje stroškov odpravnin pri obeh vrstah pogodb ter omogoča spodbude delodajalcev za zaposlovanje starejših in mlajših delavcev v obliki znižanih prispevkov delodajalcev za delavce.

Reformo trga dela so v letu 2014 dopolnile zakonodajne spremembe glede ureditve študentskega dela, s čimer so stroški tovrstnega dela postali primerljivejši tistim pri pogodbi o

zaposlitvi, prav tako je študentsko delo sedaj vključeno v pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje (ZUJF-C 2014).

Zakon o interventnem ukrepu na področju trga dela iz leta 2015 določa začasno spodbudo delodajalcem za zaposlovanje starejših brezposelnih oseb, in sicer z oprostitvijo plačila prispevkov delodajalca za socialno varnost (ZIUPTD 2015). Prav tako se izvajajo dodatne spodbude starejšim zaposlenim za ostajanje v zaposlitvi tudi po izpolnitvi pogojev za pokojnino ter nove možnosti za fleksibilnejši prehod iz delovne aktivnosti v polno upokožitev (ZPIZ-2 2012).

Že v letu 2014 je bilo zaznati prve pozitivne učinke reforme trga dela, saj se je nezaposlenost zmanjšala za 0,3 % v primerjavi z 2013, zaustavilo se je strmo naraščanje brezposelnosti mladih in prišlo je do hitrejšega povečevanja števila novih pogodb o zaposlitvi za nedoločen čas v primerjavi s pogodbami za določen čas (z 36,9 % v 2013 na 49,5 % v 2014), posebej med mladimi (2012: 13,6 %, 2015: 20 %). Med drugim je k temu prispevala tudi sprememba na področju študentskega dela (MF 2016d).

Vlada je v letu 2014 sprejela izvedbeni načrt Jamstvo za mlade, ki z 36 ukrepi zajema širšo ciljno skupino mladih do 29. leta in uvaja ukrepe aktivne politike zaposlovanja, ki so se v preteklosti že izkazali za uspešne (boljše napovedovanje prihodnjih potreb na trgu dela, večja dostopnost vseživljenjske karijerne orientacije na vseh ravneh izobraževanja) (MDDSZEM 2016c). Jamstvo za mlade v obdobju 2016–2020 pa prinaša 15 ukrepov za lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev, ki časovno obsegajo obdobje izobraževanja ter prve mesece po vpisu v evidenco brezposelnih, vsebuje pa tudi ukrepe za tiste mlade, ki so dolgotrajno brezposelni. Do leta 2020 na bi vsaki mladi osebi do 29 let ponudili zaposlitev ali usposabljanje na delovnem mestu in jo vključili v formalno izobraževanje ali krajšo obliko usposabljanja v štirih mesecih po prijavi v evidenco brezposelnih. Cilj ukrepov je izboljšanje zaposljivosti mladih in njihovo aktiviranje na trgu dela ter lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ocenjuje, da bo podpora v okviru ukrepov iz Jamstva za mlade potrebovalo približno 35.000 brezposelnih mladih na leto. Iz statističnih podatkov je razvidno, da je kar 60 % na novo prijavljenih brezposelnih mladih starih med 25 in 29 let ter da jih prav tako kar 60 % prihaja iz vzhodnega dela Slovenije (MDDSZEM 2016č).

Zakonska ureditev minimalne plače v Sloveniji se ni spremenila, ker o tem ni bilo soglasja med socialnimi partnerji. Ti so bili menja, da je treba problematiko minimalne plače

obravnavati pri celoviti plačni politiki. Rast minimalne plače od leta 2014 dalje zaostaja za rastjo povprečne plače, enak trend je pričakovati tudi v letu 2016. Prav tako v zadnjih dveh letih zaostaja za rastjo produktivnosti. Z uveljavitvijo zakonodajne spremembe se v 2016 spreminja struktura minimalne plače v smeri večje mednarodne primerljivosti. Zaposlenim, ki so prejemniki minimalne plače in hkrati delo opravljajo v manj ugodni razporeditvi delovnega časa, je s spremembo zagotovljena enaka obravnava (MF 2016č).

Nadaljnje posodabljanje institucij na trgu dela predvideva modernizacijo Zavoda RS za zaposlovanje, ki se mora osredotočiti na zgodnje ugotavljanje zaposlitvenih ovir in povečanje učinkovitosti združevanja ponudbe in povpraševanja na trgu dela. V obdobju 2016–2017 je predvidena reorganizacija centrov za socialno delo, katere namen je okrepiti neposredno delo z uporabniki in zagotoviti večjo povezanost centrov za socialno delo z vsemi relevantnimi akterji, še posebej Zavodom RS za zaposlovanje, lokalnimi skupnostmi in delodajalci (MF 2016e).

4.4.6.5 Izobraževanje

OECD ugotavlja, da bi boljše naložbe v večšine Sloveniji pomagale uresničiti potencial tehnološkega napredka in dale nov zagon za rast produktivnosti. Brez takšnih naložb se lahko brezposelnost ukorenini. Medtem ko je Slovenija dosegla napredek pri učinkovitosti izobraževalnega sistema, se lahko pravičnost in kakovost obveznega izobraževanja še izboljšata. Visokošolski sistem bi moral večji delež mladih opremiti s širšim spektrom ustreznih veščin (OECD 2011b, OECD 2013b, OECD 2015b, OECD 2015i).

Priporočila OECD:

- *zmanjšati operativne stroške na primarni in sekundarni stopnji izobraževanja z združevanjem in zapiranjem šol s prenizkim številom učencev in razširitvijo šolskih okolišev;*
- *spremeniti strokovne programe, da bodo privlačnejši za učence in bolj prilagojeni razmeram na trgu dela;*
- *omogočiti prožnejši prehod s poklicne na akademsko pot;*
- *uvesti šolnine skupaj s posojili za odplačevanje, odvisnim od dohodka, za pospešitev dokončanja terciarnega študija;*

- *povečati javno financiranje na študenta z izboljšanjem učinkovitosti porabe na vseh ravneh izobraževanja;*
- *odpraviti fiksni delež pri mehanizmu financiranja sistema visokega šolstva in pri dodelitvi sredstev ustanovam upoštevati napredek študentov;*
- *razviti programe, ki bodo privlačnejši za tuje študente in ublažiti omejitve za ponudbo programov v tujih jezikih;*
- *narediti evalvacijo učinkov programov izobraževanja za odrasle na trg dela (prav tam).*

Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020 prinaša vizijo slovenskega visokošolskega prostora v letu 2020, ki med drugim predvideva naslednje ukrepe: prenovitev visokošolske institucije in strukturo študija (ločenost univerzitetnih in strokovnih študijskih programov, sprememba izrednega študija v delni študij), izboljšanje medinstitucionalnega in medsektorskega sodelovanja (povečano sodelovanje med visokošolskimi institucijami, raziskovalnimi inštituti in gospodarstvom ter prenos znanja), nov sistem financiranja (povečanje javnih sredstev za terciarno izobraževanje na 2,0 % BDP do leta 2020), izboljšanje kakovosti, internacionalizacijo (večja mobilnost osebja in študentov, pritegnitev najboljših tujih strokovnjakov, omogočanje poučevanja v tujih jezikih) in socialna razsežnost (vračanje šolnine ob neuspešnem študiju na 2. in 3. študijski stopnji, ko posameznik doseže določeno raven dohodka) (ReNPVŠ11-20).

Iz poročila o evalvaciji Resolucije o nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020 za obdobje 2011–2015 je razvidno, da je od 46 ukrepov doslej v celoti uresničenih le šest ukrepov (oblikovanje poslanstev visokošolskih institucij in profilacija institucij, oblikovanje etičnih kodeksov visokošolskih institucij, zunanja evalvacija NAKVIS, fleksibilno in odprto priznavanje v tujini pridobljenega izobraževanja za namene zaposlovanja, oblikovanje nacionalnega ogrodja kvalifikacij, institucionalno spremljanje obštudijskih aktivnosti), 19 delno, 21 ukrepov pa je bilo neuresničenih (MIZŠ 2016c).

V zvezi z zmanjšanjem operativnih stroškov na primarni stopnji izobraževanja je vlada v letu 2012 pripravila predlog spremembe normativa za število učencev v razredu osnovnih šol, ki je predvideval 30 namesto sedanjih 28 učencev v razredu, saj ima Slovenija po številu učencev najnižje povprečje med vsemi državami, a ga je zaradi nasprotovanja Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture umaknila iz obravnave (Delo 2016).

Glede izboljšanja usklajenosti kvalifikacij s povpraševanjem na trgu dela je ministrstvo, pristojno za izobraževanje, v letu 2013 začelo konkretne projekte povezovanja podjetništva in izobraževanja (sofinancirano s kohezijskimi sredstvi, dosežen bo tudi učinek internacionalizacije in mobilnosti ter prenosa dobrih praks), spodbujanja podjetniških pobud dijakov poklicnih šol ob mentorstvu šol ter predstavljanja poklicnega in strokovnega izobraževanja za izboljšanje ugleda in prepoznavnosti tega področja izobraževanja (MF 2016c).

V obdobju 2016 in 2017 vlada načrtuje ukrepe za dvig kakovosti izobraževalnega sistema ter krepitev splošnih in prečnih kompetenc na vseh ravneh izobraževanja, vključno s spodbujanjem prožnega prehajanja med izobraževanjem in okoljem, spodbujala se bo podjetnost, razvijala inovativna učna okolja ter podprla kakovostna karierna orientacija za nadarjene. Novela Zakona o visokem šolstvu bo med drugim vključevala spremembe za večjo internacionalizacijo (učni jezik, mednarodna primerljivost pri doseganju učnih izidov), kakovost (novosti v akreditacijah visokošolskih zavodov in študijskih programov za hitrejšo prilagajanje potrebam po znanju in na trgu dela, uvajanje izredne evalvacije študijskega programa), spodbude za skrajševanje obdobja študija in s tem hitrejši vstop mladih na trg dela ter zagotovitev ustrezne stabilnosti financiranja visokega šolstva. Načrtuje se nadaljnje vključevanje študentov v projekte, ki se bodo izvajali v neposrednem partnerstvu z gospodarstvom, s čimer se bo zagotovilo pridobivanje konkretnih praktičnih izkušenj že med izobraževanjem. Za potrebe učinkovitega spremljanja gibanj na trgu dela in ugotavljanja dolgoročnih potreb se bo vzpostavil sistem spremljanja diplomantov, ki bo podlaga za natančnejše napovedovanje potreb po znanju na trgu dela. Previden je nadaljnji razvoj in izvajanje dejavnosti kariernih centrov v visokem šolstvu ter posodobitev analitičnega informacijskega sistema visokega šolstva (e-VŠ) (MF 2016e).

V naslednjih letih so bo nadaljevala podpora kompetenčnim centrom za razvoj kadrov s poudarkom na krepitvi delovnih kompetenc starejših zaposlenih. Izvedel se bo tudi program celovite podpore podjetjem za aktivno staranje. Spodbujalo se bo vključevanje v neformalno usposabljanje in izobraževanje ter pridobivanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij starejših, nižje usposobljenih in mladih. Ob tem se bodo izvajali tudi drugi projekti, kot so prenos znanja, mentorstvo na številnih področjih npr. kulture. Za povezovanje izobraževanja in usposabljanja s trgom dela bo ključna tudi politika štipendiranja (deficitarni poklici, kadrovske štipendije) (prav tam).

4. 5 Nove priložnosti, ki jih ponuja OECD

Vlada RS je zaprosila OECD za preglede politik na področjih priprave strategije razvoja, razvoja in izrabe veščin in aktivnega zaposlovanja.

4.5.1 Strategija razvoja Slovenije

V juliju 2015 je Vlada RS začela pripravljati novo dolgoročno Strategijo razvoja Slovenije, saj je veljavnost obstoječega dokumenta potekla leta 2013. OECD pri projektu sodeluje s svojim znanjem in bogatimi izkušnjami predvsem na področju strateškega predvidevanja (ang. *Strategic Foresight*), povezovanja kazalnikov merjenja uspešnosti z različnih področij ekonomskih analiz, merjenja blaginje in navezovanja ciljev na trajnostni razvoj. Gre za obsežen, kompleksen in interdisciplinaren projekt, ki v skladu z modernimi praksami razvitih držav temelji na vse-ključujočem procesu in aktivni komunikaciji z različnimi deležniki (SVRK 2016c).

Proces oblikovanja strategije je razdeljen na tri ključne stopnje: začetna se nanaša na oblikovanje vizije Slovenije 2050, torej na dolgoročni oris tega, kakšno Slovenijo si želijo državljanke in državljani leta 2050, kar bo podlaga za naslednjo stopnjo procesa – opredelitev strateških prioritet in ciljev do leta 2030, ki bodo podrobneje razdelani v okviru srednjeročnega petletnega akcijskega načrta. Slovenija bo ena izmed prvih držav, ki bo nacionalne razvojne cilje povezala s cilji trajnostnega razvoja v okviru Agende 2030. V Strategiji razvoja 2030 bo predvidoma 5–7 nadsektorskih prioritet in 100 strateških ciljev, ki bodo povezani v mrežo in bodo vsebovali kazalnike za merjenje uspešnosti. Strategija bo oblikovana do konca leta 2016 (Šooš 2016).

Za projekt so odgovorni Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, ki ta proces vodi v sodelovanju z Uradom za makroekonomske analize in razvoj in Ministrstvom za finance (SVRK 2016c).

4.5.2 Pregled razvoja in izrabe veščin v Sloveniji

Poglaviten izziv za Slovenijo so strukturna neskladja med pridobljenimi in potrebnimi veščinami na področju izobraževanja in trga dela, kar otežuje prehod na trg dela, povečuje dolgotrajno brezposelnost, gospodarstvu onemogoča pridobitev ustreznih kadrov za izboljšanje poslovanja in negativno deluje na rast in razvoj. Zato bo OECD za Slovenijo izvedel pregled razvoja in izrabe veščin v okviru Strategije veščin (ang. *Skills Strategy*)

(OECD 2012e), kjer ne meri le spretnosti pri učencih in odraslih, temveč sodeluje tudi z državami, da razvijejo strategije, prilagojene njihovim potrebam in okolju. OECD bo Sloveniji pomagal pripraviti diagnostični pregled prednosti in izzivov na področju veščin, na podlagi katerega bosta oblikovana strategija in akcijski načrt za odpravo oziroma zmanjšanje neskladnosti med pridobljenimi in potrebnimi veščinami, ki jih zagotavlja izobraževalni sistem na eni strani in zahteva slovensko gospodarstvo na drugi strani, ter posledično strukturnih neskladij na trgu dela. Na slovenski strani projekt koordinira Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Končno poročilo OECD o diagnostičnem pregledu bo objavljeno predvidoma v začetku leta 2017 (MIZŠ 2016č).

4.5.3 Pregled politik aktivnega zaposlovanja v Sloveniji

Gospodarska kriza, s katero se je Slovenija soočala od leta 2008, je povzročila številne stečaje podjetij in množična odpuščanja, kar je pomenilo zmanjšanje delovno aktivnega prebivalstva. Po podatkih Eurostat se je stopnja anketne brezposelnosti za stare 15–74 zvišala s 4,4 % leta 2008 na 10,1 % v letu 2013, v letu 2014 pa je padla na 9,7 %, kar je Slovenijo uvrstilo pod povprečje EU (10,2 % v 2014), vendar se je razlika glede na EU precej zmanjšala (MDDSZEM 2016d).

OECD bo za Slovenijo izvedel pregled politik aktivnega zaposlovanja. Namen pregleda je analizirati uspešnost politik aktivnega zaposlovanja pri krepitvi bolj vključujočega trga delovne sile, ki omogoča vsem družbenim skupinam prehod v produktivnejše in bolje plačane zaposlitve. Pregled se bo osredotočil na dolgotrajno brezposelne osebe, na nizko kvalificirane delavce, na starejše delavce in delavce, ki jim grozi odpoved o zaposlitvi. Poročilo bo vsebovalo priporočila za Slovenijo, ki bodo tudi osnova za politike aktivnega zaposlovanja, sofinancirane iz Operativnega programa kohezijske politike v Sloveniji v obdobju 2014–2020. Na slovenski strani projekt vodi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Končno poročilo OECD bo na voljo v drugi polovici leta 2016 (Rihar Bajuk 2016).

4.5.4 Horizontalni projekti OECD

OECD je zaradi širokega spektra področij, ki jih zajema, idealen forum za preučevanje medsektorskih vprašanj, analizo sinergij in medsebojne povezave politik, ki jih obravnava celostno. Horizontalni projekti so pobude, ki vključujejo sodelovanje več direktorats in sektorjev politike za reševanje med seboj povezanih vprašanj. OECD je razvil štiri tovrstne

projekte: novi pristopi k ekonomskim izzivom (ang. *New Approaches to Economic Challenges – NAEC*), vključujoča rast (ang. *inclusive growth*), prehod na nizkoogljično gospodarstvo in preprečevanje neenakih pogojev staranja.

4.5.4.1 Novi pristopi k ekonomskim izzivom (NAEC)

Cilji NAEC so boljše razumevanje kompleksne narave svetovnega gospodarstva, iskanje sinergij (npr. med rastjo, neenakostjo, stabilnostjo in okoljem) in iskanje boljših načinov za doseganje političnih kompromisov. Gospodarska rast je za OECD sredstvo in ne več namen oblikovanja politike. Z njo dosežemo blaginjo in izboljšave, ki so pomembne za kakovost življenja ljudi (npr. dobro zdravje, zaposlitve itd). NAEC tako določa področja, kjer bi moral OECD analitične okvire prilagoditi ali dopolniti z novimi gospodarskimi podatki, orodji in pristopi (npr. vedenjska ekonomija – ang. *behavioral economy*) in omogočiti vladam, da prepoznajo in povezujejo reforme za trajnostno in vključujočo rast (OECD 2015e, OECD 2015f).

4.5.4.2 Vključujoča rast

Pobuda za vključujočo rast se je začela leta 2012, sredi gospodarske in finančne krize, v kontekstu visoke brezposelnosti in vse večje neenakosti. Vključujoča rast je sposobnost vlad, da uvedejo politike, ki zagotavljajo večjo gospodarsko rast in obenem boljše delitev koristi od povečane blaginje za vse družbene skupine. Oblikovalci politik imajo sicer na voljo veliko orodij in procesov, vendar sta potrebna bolj usklajen pristop in večja usklajenost politik, ki prispevajo h krepitvi javnega upravljanja. Prizadevanje za vključujočo rast zahteva pristop celotne vlade (ang. *whole-of-government approach*) skupaj s sprejeto vizijo, spodbudami in mehanizmi skozi celoten cikel oblikovanja politik, močan center vlade, sprejet srednjeročni proračun ter predhodno in naknadno analizo sposobnosti distribucijskega vpliva politik. Odprtost in odgovornost v procesu odločanja morata zagotoviti vključitev vseh zainteresiranih strani. Veliko držav že razvija okvire za določitev večdimenzionalnih ciljev politike, čeprav je njihova uporaba še omejena (npr. dobro počutje državljanov – dohodki, zaposlitve, zdravje, socialni kapital in sodelovanje v javnem življenju). Oblikovanje politik na podlagi dejstev (ang. *evidence-based policy making*) se je v državah izboljšalo: okrepila se je uporaba ključnih nacionalnih kazalnikov za merjenje učinkovitosti (ang. *Key National Indicators*) (OECD 2015j).

4.5.4.3 Prehod v nizkoogljično gospodarstvo

OECD je v letu 2014 oblikoval smernice o tem, kako najbolje uskladiti svoje politike za prehod na gospodarstvo z nizkimi emisijami ogljika. Učinkoviti podnebni politiki so napoti številne ovire, saj so obstoječi okviri politik in ekonomski interesi še naprej usmerjeni k fosilnim gorivom in ogljično intenzivnim dejavnostim, kar ustvarja neskladje med okviri politik in podnebnimi cilji. Zato je treba povečati trajnostne nizkoogljične investicije in finance, preveriti, ali je obdavčitev na področju energije pravilno zastavljena, v velikem obsegu spodbujati nizkoogljične inovacije, podpirati podnebju prijazno mednarodno menjavo, razogljčiti električno energijo, uvesti trajnostno urbano mobilnost in okrepiti spodbude za trajnostno rabo zemljišč. Za učinkovitejšo podnebno politiko morajo vsa resorna ministrstva opredeliti pomembna neskladja z nizkoogljičnim prehodom (OECD 2015g).

4.5.4.4 Preprečevanje neenakih pogojev staranja

Projekt o preprečevanju neenakih pogojev staranja OECD še pripravlja in bo državam omogočil oblikovanje trajnostnih politik za boljše prilagajanje staranju prebivalstva. To bo zagotovilo boljše razumevanje neenakosti skozi celoten življenjski cikel, saj bodo narejene analize povezav med slabim zdravjem in slabimi izkušnjami na trgu dela v aktivnih letih ter slabih socialnih razmerah, v katerih živijo starejši. Cilj projekta je opredeliti področja v celotnem življenjskem ciklu oseb, kjer so lahko posegi politike učinkoviti in uspešni, če so pravočasni. Projekt bo preučil tako staranje prebivalstva kot tudi povečevanje dohodkovne neenakosti v državah. Prav tako bo poudarek projekta na povezavi med izboljšavami zdravstvenega obsega storitev in pričakovano življenjsko dobo ter naraščajočo neenakostjo na področju zdravja v državah. Prvi rezultati projekta bodo na voljo ob koncu leta 2016 (OECD 2015h).

5 Razprava in zaključek

V magistrski nalogi sem prednosti članstva OECD na primeru Slovenije preverila na področjih, za katera je Slovenija od OECD v obdobju po včlanitvi prejela priporočila, bodisi da je sama zaprosila OECD za pregled določenih področij, ki jih je želela izboljšati (okolje, razvojno sodelovanje, javna uprava, teritorialna organiziranost, inovacijska politika) oziroma je to zanjo opravil sam OECD v okviru rednih ekonomskih pregledov držav na področjih bančnega sektorja, poslovnega okolja, javnih financ, trga dela, pokojninskega sistema in izobraževanja.

Prav tako sem v nalogi postavila tezi, da ima Slovenija od članstva v OECD koristi in priložnosti, ki bi jih lahko na nekaterih področjih bolje izkoristila in da zastopanje interesov Slovenije v vsebinskih odborih OECD temelji na določenih prednostnih nalogah in področjih delovanja Slovenije v OECD ter vzpostavljeni koordinaciji stališč znotraj javne uprave.

V nadaljevanju bom s pomočjo SWOT-analize predstavila prednosti in pomanjkljivosti ter priložnosti in morebitne nevarnosti članstva Slovenije v OECD.

5.1 Prednosti članstva v OECD

Slovenija se je od leta 2010, ko je postala članica OECD, pa do danes že popolnoma vključila v delo odborov in drugih delovnih teles OECD, kjer lahko enakopravno sodeluje z najpomembnejšimi svetovnimi gospodarskimi silami pri oblikovanju globalnih standardov in trendov dobrega upravljanja na različnih področjih. OECD dejansko postavlja trende v svetu na mnogih področjih. Med drugim vodi projekt o eroziji davčne osnove in preusmerjanju dobička (BEPS) za odpravljanje vrzeli, ki omogočajo izogibanje plačevanju davkov, ter išče rešitve za današnje izzive na področju davkov, vključno s tistimi, ki so posledica digitalnega gospodarstva. EU v svoji davčni politiki povzema rezultate projekta BEPS. Prav tako OECD daje velik pomen učinkovitosti javne uprave, ki z dobrim delovanjem omogoča tudi delovanje drugih sistemov v državi. EU se na tem področju zgleduje po dolgoletni in bogati praksi OECD in v zadnjih letih preverja učinkovitost delovanja javne uprave držav članic v okviru evropskega semestra.

S članstvom v OECD je Slovenija sprejela visoke standarde na številnih področjih, od delovanja tržnih gospodarstev do kakovosti javne uprave. Pri uvajanju standardov imamo možnost učenja ter izmenjave izkušenj, dobrih praks in spodbud z najrazvitejšimi državami na svetu, zlasti pri pripravi in izvedbi strukturnih reform.

OECD je v zadnjih štiridesetih letih prerasel v eno največjih mednarodnih raziskovalnih, statističnih in analitično-svetovalnih središč, postal forum dobre prakse ekonomskih in razvojnih politik ter najboljši '*think tank*' globalnih razvojnih usmeritev. Vključitev v eno izmed najboljših statističnih in podatkovnih zbirk na svetu Sloveniji omogoča številne mednarodne primerjave in umestitve na enotni metodološki podlagi. OECD med drugim razvija enotne kazalnike za merjenje učinkovitosti javnega sektorja, kar bo koristilo tudi Sloveniji, saj je to eden izmed ciljev reforme javne uprave. Tudi vključitev v področne primerjalne študije, kot so OECD-jevi pregledi zaposlovanja, inovacij, sistemov zdravja,

pokojnin, PISA in ne nazadnje OECD-jev ekonomski pregled, nam ponujajo koristno analitično osnovo za politične in druge razvojne odločitve ter hkrati povečujejo vidnost Slovenije v svetu in zaupanje širše mednarodne skupnosti vanjo. V obdobju gospodarske krize sta nam sama kandidatura in pozneje članstvo v OECD pomagala k zadostnemu ugledu, da smo lahko razmeroma hitro stopili nazaj na kapitalski trg.

Prav tako kot članstvo je bil pomemben tudi zahteven proces pristopanja v OECD, ki je prispeval k dejanskim spremembam politik, saj so predstavniki OECD poleg pravne ureditve pregledali, kako se politike, standardi in pravila izvajajo v praksi. Ena izmed najpomembnejših koristi članstva je ureditev področja korporativnega upravljanja, ki je bila pogoj za včlanitev v OECD. OECD je budno spremljal razvoj Slovenije na področju korporativnega upravljanja tudi po vstopu v organizacijo in jo pozitivno ocenil šele v letu 2015, ko je na tem področju izpolnila vse obveznosti. Slovenija je s Slovenskim državnim holdingom ločila funkcijo države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države ter vzpostavila pregleden sistem upravljanja naložb, pričela je pospešen umik države iz podjetij in dvignila nivo korporativnega upravljanja s ciljem okrepiti odgovornost pri upravljanju podjetij v državni lasti in povečati vrednost premoženja države, kar predstavlja dobro referenco za potencialne vlagatelje.

Slovenska vlada je sprejela vrsto ukrepov, ki jih v svojih študijah priporoča OECD in ki so v zadnjih letih postavili temelje za izboljšanje gospodarskega razvoja in razvoja drugih politik. Na področju bančništva je izvedla obsežne ukrepe za krepitev stabilnosti bank, za prenos slabih posojil na DUTB ter prestrukturiranje in razdolževanje podjetij. Glede izboljšanja poslovnega okolja je s sklepom o prodaji 15 podjetij v državni lasti pričela pospešen umik države iz podjetij. S številnimi ukrepi in s ciljem doslednega izvajanja fiskalnega pravila je slovenska vlada prepolovila javnofinančni primanjkljaj, ki se je v letu 2015 prvič od leta 2008 spustil pod 3 % BDP – na 2,2 odstotka. Za zagotavljanje dolgoročne javnofinančne vzdržnosti so pripravljena strokovna izhodišča za reformo pokojninskega in invalidskega zavarovanja (t. i. Bela knjiga o pokojninah) in izvedena je analiza zdravstvenega sistema v Sloveniji kot podlaga za oblikovanje Resolucije o Nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja«. Reforma trga dela uvaja koncept prožne varnosti, omogoča spodbude delodajalcev za zaposlovanje starejših in mlajših delavcev in ureja študentsko delo.

5.2 Pomanjkljivosti članstva v OECD

Iz pregleda do sedaj sprejetih zakonodajnih aktov, strateških pobud in smernic za izboljšanje stanja je razvidno, da je vlada zaradi posledic gospodarske in ekonomske krize najprej sprejela ukrepe za zagotovitev vzdržnosti javnih financ in preprečevanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij, medtem ko je prišlo do sprememb oz. sprejetja ukrepov na področjih javne uprave, zdravja, pokojninskega sistema, lokalne samouprave, inovacijske politike in izobraževanja šele v letih 2015–2016, čeprav so bila priporočila OECD narejena bistveno prej in bi strukturne ukrepe ravno zaradi krize veljalo sprejeti čim prej. To še posebej velja za krovno razvojno strategijo Slovenije, ki je vlada še ni sprejela, čeprav je veljavnost prejšnje potekla že leta 2013. Razlog je bil v dokaj nestabilnem političnem okolju Slovenije, saj se je v obdobju 2012–2014 vlada trikrat zamenjala.

V ukrepih vlade v obdobju 2010–2016 ni vedno izrecno navedeno, da so nastali na podlagi priporočil OECD. Zato lahko sklepamo, da so nastali tudi oz. predvsem na podlagi obveznosti članstva Slovenije v EU, saj je kot članica zavezana k prenosu zakonodaje Unije v svoje zakonodajno okolje. Prav tako mora v okviru evropskega semestra svoje strukturne reforme, fiskalne politike za zagotovitev vzdržnosti javnih financ in ukrepe za preprečevanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij usklajevati s cilji in pravili, dogovorjenimi na ravni EU. Mnogokrat tudi sam OECD v svojih priporočilih poziva Slovenijo, da izvede ukrepe na določenem področju v skladu z izpolnjevanjem zavez do Unije. Z letom 2014 je pričel veljati večletni finančni okvir EU, ki za črpanje sredstev od držav zahteva sprejetje določenih razvojnih ukrepov (npr. Strategija razvoja javne uprave 2015–2020).

Medsebojni pregledi (ang. *peer reviews*), ki jih izvaja OECD, so za države, ki se zanje odločijo, zelo učinkovita etapa v procesu sprejemanja ukrepov oz. reform na določenem področju, a kažejo nekatere pomanjkljivosti. OECD ima za vsa področja vnaprej določeno matriko, po kateri izdela pregled za posamezno državo, pri tem pa se osredotoča predvsem na primerjavo z drugimi državami in predstavitev njihovih najboljših praks. Države članice si želijo aktivneje sodelovati pri pregledih (ang. *ownership*) in od OECD pričakujejo konkretne prikaze, ne le katere izboljšave je treba uvesti na določenih področjih, temveč predvsem, kako to storiti, da bodo res delovale. Pri tem se kaže razlika med manjšimi in večjimi državami članicami OECD, saj si majhne države ne morejo privoščiti, da bi imele institucijo za vse analize in so pri zahtevah o konkretnjših pristopih OECD glasnejše.

Priporočila, ki jih države prejemajo od OECD, so mehka priporočila in niso obvezujoča. Ker pa so narejena na podlagi ene izmed najboljših analitičnih organizacij na svetu, ki postavlja visoke standarde in trende prihodnjega razvoja in s pomočjo ekspertov držav članic v medsebojnih pregledih neprestano pritiska na tiste članice, ki skupnih zavez ne izvajajo, je logično sklepati, da bo država priporočilom sledila oz. jih v največji možni meri upoštevala pri oblikovanju svojih politik. Priporočila namreč sprejmejo odbori, kjer so zastopane vse države članice in Sekretariat OECD. To pomeni, da v primeru neizpolnjevanja priporočil država drugim članicam sporoča, da ne izpolnjuje tega, za kar se je kot njihova partnerica zavezala. Slovenija bi se tega morala bolj zavedati.

Ker so majhne države pri izpolnjevanju svojih zunanjepolitičnih ciljev kadrovsko in finančno omejene, je zelo pomembno, da so pri tem zelo dobro organizirane in da imajo na razpolago čim boljše vire, ki jih racionalno uporabijo. Za zagotavljanje podpore aktivnostim slovenskih predstavnikov v delovnih telesih OECD je v okviru državne uprave sicer razvita koordinacija, ki poteka med Ministrstvom za zunanje zadeve, Stalnim predstavništvom RS pri OECD v Parizu, Stalno medresorsko delovno skupino za zadeve OECD na operativni ravni ter predstavniki ministrstev in drugih organov, a je njeno optimalno delovanje kadrovsko in finančno ogroženo. Na Ministrstvu za zunanje zadeve sta za koordinacijo zadev OECD zaposlena le dva uslužbenca, na Stalnem predstavništvu v Parizu pa trenutno le veleposlanik in njegova namestnica, tretja predstavnica naj bi se jima pridružila v kratkem. Za Slovenijo kot majhno državo bi bilo potrebnih pet do šest uslužbencev na Stalnem predstavništvu, da bi lahko zadovoljivo pokrili vsa telesa OECD, podobno kot imajo urejeno primerljive države, na primer Estonija in Finska. Prav tako bi si morali prizadevati za izboljšanje kadrovske politike v državni upravi, ki bi slovenskim uradnikom omogočila dostop do najvišjih položajev v organizaciji (trenutno ima Slovenija predsedstvo le v Odboru za politiko teritorialnega razvoja in Delovni skupini o podkupovanju v mednarodnih poslovnih transakcijah, v Sekretariatu OECD pa je zaposlenih pet Slovencev) (Jarc 2016).

Za zastopanje interesov Slovenije v vsebinskih odborih OECD se v okviru koordinacije med MZZ, Stalnim predstavništvom v Parizu, stalno medresorsko delovno skupino in predstavniki ministrstev določajo stališča in prednostne naloge delovanja Slovenije v OECD. Vendar bi bilo potrebno redno in aktivnejše sodelovanje predstavnikov ministrstev in drugih organov na zasedanjih delovnih teles OECD, saj je v državni upravi še vedno premajhno zavedanje o koristih, ki jih članstvo OECD ponuja, in sprejemanje dejstva, da je Slovenija enakovreden partner drugim članicam, s katerimi lahko in mora sooblikovati najvišje standarde in

prihodnje trende razvoja sveta, ki bodo pomembno vplivali tudi na njen razvoj. Zato bi bilo v okviru Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD smiselno krepiti to zavedanje in izmenjavo informacij o sinergijah in medsebojni povezavi horizontalnih projektov, ki jih OECD obravnava celostno, saj bi se kot take morale obravnavati tudi v slovenski javni upravi.

Zaradi strukture proračuna OECD, ki pokriva le redne aktivnosti iz članstva, bi morala medresorska delovna skupina, ki jo vodi nacionalni koordinator za OECD na MZZ imeti na voljo od 5 do 10 % vrednosti zneska članarine Slovenije (v letu 2016 je članarina za Slovenijo znašala 2,8 mio. EUR) za optimizacijo aktivnosti in sinergijo izvajanja priporočil, kar bi vključevalo izvedbo različnih strokovnih dogodkov, ekspertiz in dodatnih svetovanj s strani OECD (Jarc 2016).

5.3 Priložnosti članstva v OECD

Slovenija je v primerjavi s kriznimi leti, ko je BDP padel za 26 %, bančni sektor pa se je znašel v velikih težavah, dosegla velik napredek, saj veliko dejavnikov kaže na izboljšave. Vendar pa mora Slovenija rešiti še številne težave, s katerimi se že spopada oziroma jo še čakajo. Po priporočilih OECD bi morala več sredstev nameniti aktivnim politikam zaposlovanja, izvesti dodatne dejavnosti za prestrukturiranje bančnega in drugih gospodarskih sektorjev, potrebna pa je tudi dodatna finančna konsolidacija, da bi zmanjšali javni dolg. Zato se mora Slovenija, tudi oz. predvsem zaradi hitrega staranja prebivalstva, preusmeriti k dolgoročnejšim strukturnim ukrepom na področju zdravstva, pokojninskega sistema, trga dela, izobraževanja in javne uprave.

Slovenija s članstvom v OECD daje signal poslovnemu svetu in krepí zaupanje morebitnih vlagateljev, da se država podreja pravilom te organizacije, kar s poslovnega vidika prinaša dodatne priložnosti za gospodarsko sodelovanje ne le s pomembnimi slovenskimi gospodarskimi partnericami iz EU, ki sedijo za isto mizo, temveč tudi z mnogo širšim trgom, kot je Unija. Gre predvsem za trge na Bližnjem in Daljnem vzhodu, pri čemer OECD veliko pozornost posveča regiji jugovzhodne Azije, v zadnjem času pa tudi Latinske Amerike, kjer slovenska podjetja niso tako močno navzoča, kot bi si želeli.

Priporočila, ki jih bo Slovenija dobila od OECD iz pregledov politik, ki se trenutno pripravljajo na področjih priprave strategije razvoja do leta 2030, razvoja in izrabe veščin ter aktivnega zaposlovanja, so priložnost, ki jo Slovenija lahko celostno uporabi pri oblikovanju svojih strategij in politik, saj bodo nedvomno močno vplivala na nadaljnji razvoj države.

Prav tako velja razmisliti o inovativnem načinu delovanja, ki ga OECD uveljavlja v zadnjem obdobju in ki bi lahko bil zgled za slovensko javno upravo ter priložnost za prenovu procesov njenega delovanja v smeri večjega sodelovanja in sinergije politik ter vodenja in nadzora nad izvajanjem strategij iz enega mesta.

OECD obravnava horizontalne politike, ki bodo močno vplivale na prihodnji razvoj svetovnega gospodarstva in vključujejo nove pristope k ekonomskim izzivom, vključujočo rast, prehod na nizkoogljično gospodarstvo in preprečevanje neenakih pogojev staranja, na vseh odborih in s tem preprečuje njihovo silosno delovanje ter zagotavlja celostno oblikovanje in sinergijo politik, kar bi bilo nujno uvesti tudi v slovenski javni upravi.

Državam je lahko pri tem v veliko pomoč Center vlade (ang. *Centre of Government*). Center predstavlja strateško vozlišče javne uprave, ki skrbi za koordinacijo in sodelovanje med organi javne uprave s ciljem zagotoviti skladno izvajanje strateških in horizontalnih politik oz. strateške vizije države. V Pregledu javne uprave iz leta 2012 je OECD ugotovil, da v Sloveniji center vlade sestavljajo Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za zunanje zadeve, Kabinet predsednika vlade, Generalni sekretariat vlade, Služba vlade za zakonodajo, Urad vlade za komuniciranje in Urad za makroekonomske analize in razvoj. Center vlade je torej razdrobljen, zato je treba izboljšati usmerjanje nalog, usklajevanje in sodelovanje med naštetimi organi ter okrepiti odgovornost za doseganje zastavljenih ciljev.

5.4 Nevarnosti članstva v OECD

OECD v svojih priporočilih za izvedbo pomembnih strukturnih ukrepov stavi na strokovnost odločanja, razvojni konsenz in široko politično sodelovanje. Slovenija v zadnjih letih ni uspela z reformami prav zato, ker so dosedanje vlade ponujale vse več sprememb brez prave strokovne presoje in reformnega okvira. Slovenija ima veliko število razvojnih dokumentov, a malo dolgoročnih analiz. Tako smo zdrsili na lestvici konkurenčnosti, v domači javnosti pa je zelo upadlo zaupanje javnosti v vlado in javne institucije, kar še otežuje sprejemanje potrebnih strukturnih reform.

Članstvo OECD Sloveniji ne škoduje. Priporočila Sekretariata OECD temeljijo na visoko kakovostnem analitičnem gradivu in dajejo državam možnost, da premislijo, ali so njihove politike ustrezne. S članstvom v OECD ima Slovenija možnost, da se primerja z najboljšimi, a si mora pri tem pustiti postaviti ogledalo in svetovati.

Če se država z določenimi priporočili ne strinja, jih ne sprejme. V Sloveniji je bilo v začetnem obdobju članstva v OECD predvsem pri sindikatih čutiti odpor do, po njihovem mnenju, preveč neoliberalne organizacije, ki naj bi škodila Sloveniji, kar je prišlo posebej do izraza ob priporočilih glede minimalne plače. Prav tako so se v medijih pojavljali pavšalni povzetki priporočil, ki niso prikazali celotne ocene OECD. OECD je namreč priporočil, da naj bo rast minimalne plače zmernejša, pri čemer naj država razmisli o njeni povezavi s produktivnostjo in postopnem povečanju razkoraka med minimalno in srednjo plačo. Minimalna plača je po njihovem mnenju previsoka glede na višino povprečne plače v Sloveniji, ker se porušijo ravnotežja in pride do zaviranja zaposlovanja predvsem mladih in manj kvalificiranih delavcev.

Pri sprejemanju reform je nujno zaupanje državljanov v vlado. Zato je naloga vlade, da s stalno in kakovostno komunikacijo o načrtovanih ukrepih in o umestitvah reform v celotni makroekonomski kontekst ter z doslednimi in celovitimi informacijami o razlogih za priporočila OECD to zaupanje krepí. Javnost pa mora sprejeti dejstvo, da je Slovenija del mednarodnega okolja in članica mednarodnih organizacij, ki ji, tako kot OECD, na podlagi svojih visoko kakovostnih analitičnih in strokovnih znanj ponujajo možnost, da sprejme globalizacijske priložnosti. Največja nevarnost članstva v OECD bi torej bila, če ne bi izkoristili prednosti članstva ter zaradi nizkega zaupanja v vlado in pritiska javnosti in civilne družbe ne bi upoštevali priporočil in analiz organizacije pri oblikovanju potrebnih ukrepov in politik za celostno izkoriščanje razvojnega potenciala Slovenije.

5.5 Zaključek

OECD je mednarodna medvladna organizacija, ki združuje najrazvitejše države sveta ter določa standarde in trende na številnih področjih globalnega razvoja. Pri tem sodeluje s številnimi organizacijami, kot sta na primer Mednarodni denarni sklad ali Svetovna banka, ki imajo sicer širše članstvo, a OECD kot visokokakovostni raziskovalni, svetovalni in analitični center prinaša svetu dodano vrednost.

Slovenija je od leta 2010 članica OECD, kar je še okrepilo njeno politično-ekonomsko verodostojnost in ji omogočilo, da lahko tudi sama enakopravno sodeluje pri razvoju dobrega upravljanja na številnih področjih ekonomskega in socialnega razvoja, pa tudi na zelo specializiranih področjih, kakršni sta jedrska energija in biotehnologija. Pri tem sodeluje in izmenjuje dobre prakse ter se primerja z najboljšimi državami na svetu.

Kot članica pa ne sodeluje le pri oblikovanju trendov razvoja v svetu, temveč mora tudi sama ravnati na podlagi sprejetih smernic in priporočil OECD. Slovenske vlade so v obdobju 2010–2016 sprejele vrsto ukrepov za izboljšanje gospodarskega razvoja in razvoja drugih politik, ki jih v svojih študijah priporoča OECD, saj so se izkazali za verodostojne in primerljive s priporočili drugih mednarodnih organizacij in Evropske unije. V magistrski nalogi je narejen pregled izvajanja priporočil OECD s strani Slovenije na področjih okolja, mednarodnega razvojnega sodelovanja, javne uprave, teritorialnega razvoja, inovacijske politike, bančnega sektorja, poslovnega okolja, javnih financ, trga dela in izobraževanja.

Trenutno se v okviru OECD pripravljajo pregledi politik na področjih priprave strategije razvoja Slovenije do leta 2030, razvoja in izrabe veščin in aktivnega zaposlovanja, ki so za slovensko vlado pomembna priložnost za izboljšanje njenih politik, saj bodo nedvomno močno vplivale na nadaljnji razvoj države. Prav tako bi za Slovenijo lahko bil zanimiv način delovanja OECD, ki najpomembnejše horizontalne politike s področja novih pristopov k ekonomskim izzivom, vključujoče rasti, prehoda na nizkoogljično gospodarstvo in preprečevanja neenakih pogojev staranja obravnava na vseh odborih in s tem preprečuje njihovo silosno delovanje. Slovenska javna uprava pa ima na področju celostnega oblikovanja politik in učinkovitejšega medresorskega sodelovanja še veliko izzivov, med njimi je prav gotovo vzpostavitev t. i. Centra vlade.

Da bi lahko še bolje izkoristila članstvo v OECD, bi se morala javna uprava učinkoviteje organizirati, kadrovske in finančne okrepiti ter bistveno izboljšati sodelovanje med resorji za boljši pretok informacij o aktivnostih v različnih odborih OECD in za oblikovanje ter zastopanje kakovostnih stališč na zasedanjih delovnih teles organizacije. Kot članica ima Slovenija enakovreden status drugim državam ne glede na velikost, a kot majhna država z omejenimi kadrovske in finančne viri bi dosegla v organizaciji boljši položaj, če bi se usmerila na specifične politike, kjer ima svoje primerjalne prednosti, in jih samozavestno predstavila drugim članicam OECD. Voditi bi morala bolj sistematično kadrovske politiko, da bi jo na zasedanjih delovnih teles zastopali najboljši predstavniki javne uprave in da bi slovenskim uradnikom omogočila dostop do najvišjih položajev v organizaciji.

Za lažje izvajanje potrebnih strukturnih reform, ki jih priporoča OECD, mora vlada doseči strokovnost odločanja, razvojni konsenz in široko politično sodelovanje ter okrepiti zaupanje državljanov v vlado, sicer ne bo docela izkoristila prednosti članstva in razvojnega potenciala Slovenije.

Na podlagi analize delovanja OECD in priporočil organizacije Sloveniji potrjujem tezi, da ima Slovenija od članstva v OECD koristi in priložnosti, ki bi jih lahko na nekaterih področjih bolje izkoristila in da zastopanje interesov Slovenije v vsebinskih odborih OECD temelji na določenih prednostnih nalogah in področjih delovanja Slovenije v OECD ter vzpostavljeni koordinaciji stališč znotraj javne uprave. Kar se tiče zastopanja interesov Slovenije v OECD, menim, da jih je treba bolje in predvsem bolj strateško pripravljati ob učinkovitejšem medresorskem sodelovanju in izmenjavi informacij v javni upravi.

Članstvo v OECD ne sme biti le cilj, ampak sredstvo za doseg cilja, da bolje izkoristimo razvojni potencial Slovenije. Kako bomo izkoristili prednosti članstva v OECD, je odvisno le od nas samih. Dosedanja priporočila organizacije so nam pri tem pomagala in nas spodbujala k nadaljnjemu uresničevanju zastavljenih reform. Tudi priporočila OECD iz pregledov, ki trenutno potekajo, bodo šla verjetno v smer maksimalnega spodbujanja razvojnega potenciala Slovenije. A to je že priložnost za prihodnje raziskovanje področja sodelovanja Slovenije z OECD.

Literatura

1. Archer, Clive. 1994. *Organizing Europe: The institutions of integration, second edition. Department of Politics and International Relations.* Aberdeen: University of Aberdeen.
2. AVK 2016. *O agenciji.* Dostopno prek: <http://www.varstvo-konkurence.si> (1. maj 2016).
3. Bayne, Nicholas, Stephen, Woolcoch. 2003. *The New Economic Diplomacy.* Burlington (USA): Ashgate Publishing Company.
4. Benko, Vladimir. 2000. *Sociologija mednarodnih odnosov.* Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
5. Benko, Vlado. 1997. *Znanost o mednarodnih odnosih.* Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
6. Bennett, Alvin le Roy. 2002. *International Organizations: Principles and Issues.* Upper Saddle River (NJ): Prentice - Hall International.
7. Berridge, Geoff R. 2005. *Diplomacy: Theory and Practice.* Basingstoke, New York: Palgrave Macmillan.
8. Berridge, Geoff in Alan James. 2003. *A dictionary of diplomacy.* Second edition. Basingstoke: Palgrave.
9. Bielawski, Jan. 2006. *OECD Contribution to the Systemic Breakthrough in the Countries of Central and Eastern Europe.* Dostopno prek: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download;jsessionid=363016DA10D49F0140658F6B058B9F52?doi=10.1.1.95.3123&rep=rep1&type=pdf> (11. april 2016).
10. Bourgon, Jocelyne. 2009. *Reform and Modernization of the OECD.* Working paper. International Institutions. The Centre for International governance Innovation. Dostopno prek: https://www.cigionline.org/sites/default/files/wp_42-web.pdf (19. januar 2016).
11. Brglez, Milan. 1998. Kodifikacija sodobnega diplomatskega prava. V *Diplomacija in Slovenci: Zbornik tekstov o dilomaciji in o prispevku Slovencev v diplomatsko teorijo in prakso*, 59–88, ur. Milan Jazbec. Celovec: Založba Drava.
12. BS 2016. *Sklad za reševanje bank.* Dostopno prek: <https://www.bsi.si/sklad.asp?MapaId=1758> (30. april 2016).
13. Čačinovič, Rudi. 1994. *Slovensko bivanje sveta: razvoj in praksa diplomacije.* Ljubljana: Enotnost.
14. Delo 2016. *Normativ glede števila učencev v OŠ ostaja.* Dostopno prek: <http://www.delo.si/clanek/204428> (2. maj 2016).

15. DeZPRS 1999. *Deklaracija o zunanji politiki Republike Slovenije* (DeZPRS). Ur. l. RS 108/1999. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=DEKL3> (10. januar 2016).
16. DeZPRS-1 2015. *Deklaracija o zunanji politiki Republike Slovenije* (DeZPRS-1). Ur. l. RS 53/2015. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/content?id=122555#!/Deklaracija-o-zunanji-politiki-Republike-Slovenije> (DeZPRS-1) (10. januar 2016).
17. DZ 2016a. *Sklep o soglasju k odtujitvi naložb Republike Slovenije, Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Slovenske odškodninske družbe, d. d., Modre zavarovalnice, d. d., D.S.U, družbe za svetovanje in upravljanje, d. o. o., in Posebne družbe za podjetniško svetovanje, d. d.* Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=SKLE9783> (30. april 2016).
18. DZ 2016b. *Ustavni zakon o spremembi 148. člena Ustave Republike Slovenije*. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=USTZ43> (1. maj 2016).
19. EF 2016. *Podpis sporazuma med OECD in EF – ponovno priznanje visoke kakovosti raziskovalnega in pedagoškega dela EF*. Dostopno prek: <http://efnet.si/2013/02/podpis-sporazuma-med-oecd-in-ef-ponovno-priznanje-visoke-kakovosti-raziskovalnega-in-pedagoskega-dela-ef> (17. april 2016).
20. Feltham, Ralph George. 2005. *Diplomatic Handbook*. Sixth edition. New York: Longman.
21. FURS 2016. *O finančni upravi*. Dostopno prek: <http://www.fu.gov.si> (5. maj 2016).
22. Jazbec, Milan. 2007. Postmoderna diplomacija. *Teorija in praksa* 44 (6): 877–95.
23. Javna uprava 2020. *Strategija razvoja javne uprave 2015–2020*. Dostopno prek: http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/kakovost_v_javni_upravi/strategija_razvoja_javne_uprave (16. februar 2016).
24. Jarc, Iztok. 2016. Intervju z avtorjem. Pariz, 22. maj.
25. KPK 2016. *Predlogi za soočenje s sistemsko korupcijo*. <https://www.kpk-rs.si/sl/komisija/medijsko-sredisce/arhiv-novic/12/2013/predlogi-za-soocenje-s-sistemsko-korupcijo> (19. april 2016).
26. KPV 2016. *Generalni sekretar OECD Gurría po srečanju s premierjem dr. Cerarjem: »Slovenija mora nadaljevati z reformami za vrnitev k močnejši gospodarski rasti«*. Dostopno prek: http://www.kpv.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article/225/7714/b2d4d7c66df499cf77a8409536d039fd (17. februar 2016).

27. MDDSZEM 2016a. *Modernizacija pokojninskega sistema*. Dostopno prek: http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/delovna_razmerja_in_pravice_iz_dela/pokojninsko_in_invalidsko_zavarovanje/modernizacija_pokojninskega_sistema_2012 (1. maj 2016).
28. MDDSZEM 2016b. *Bela knjiga o pokojninah*. Dostopno prek: http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/dpd/Bela_knjiga_o_pokojninah.pdf (1. maj 2016).
29. MDDSZEM 2016c. *Jamstvo za mlade. Izvedbeni načrt 2014 – 2015*. Dostopno prek: http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/zaposlovanje/Jamstvo_za_mlade.pdf (2. maj 2016).
30. MDDSZEM 2016č. *Jamstvo za mlade. Izvedbeni načrt 2016 – 2020*. Dostopno prek: http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/zaposlovanje/JAMSTVO_ZA_MLADE_2016_2020.pdf (2. maj 2016).
31. MDDSZEM 2016d. *Smernice za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja za obdobje 2016–2020*. Dostopno prek: http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti__pdf/zaposlovanje/Smernice_APZ_2016_2020__final.pdf (7. maj 2016).
32. MF 2016a. *Nacionalni reformni program 2011–2012*. 2011. Dostopno prek: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/20_scps/2011/01_programme/si_2011-04-19_nrp_sl.pdf (10. februar 2016).
33. MF 2016b. *Nacionalni reformni program 2012–2013*. Dostopno prek: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/nrp2012_slovenia_sl.pdf (10. februar 2016).
34. MF 2016c. *Nacionalni reformni program 2013–2014*. Dostopno prek: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/nrp2013_slovenia_sl.pdf (10. februar 2016).
35. MF 2016č. *Nacionalni reformni program 2014–2015*. Dostopno prek: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2014/nrp2014_slovenia_sl.pdf (10. februar 2016).
36. MF 2016d. *Nacionalni reformni program 2015–2016*. Dostopno prek: http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2015/nrp2015_slovenia_sl.pdf (10. februar 2016).
37. MF 2016e. *Program stabilnosti*. 2016. Dostopno prek: http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/EU_semester/2016-04-28_PS_2016F.pdf (10. februar 2016).
38. MGRT 2016. *Ukrepi vlade za gospodarsko rast skladni s priporočilom OECD*. Dostopno prek: http://www.mgrt.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/archive/2012/7/browse/2/article/11987/8444 (6. maj 2016).

39. MIZŠ 2016a. *Poročilo o uresničevanju Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020 za leti 2011–2012*. Dostopno prek: <http://imss.dz-rs.si/imis/4716e5f20882d3902b8d.pdf> (29. april 2016).
40. MIZŠ 2016b. *Poročilo o uresničevanju Resolucije o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020 za leto 2014*. Dostopno prek: http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/Znanost/doc/SZT/5_seja/porocilo_RISS_2014_osnutek_priloga.pdf (29. april 2016).
41. MIZŠ 2016c. *Predstavitev rezultatov delovne skupine za evalvacijo poročil Resolucije o nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020 za obdobje 2011–2015*. Dostopno prek: http://www.mizs.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_visoko_solstvo/sektor_za_visoko_solstvo/svet_rs_za_visoko_solstvo (2. maj 2016).
42. MIZŠ 2016č. *OECD Skills Strategy - Strategija razvoja in izrabe veščin v Sloveniji*. Vladno gradivo. Dostopno prek: [http://84.39.218.201/MANDAT14/VLADNAGRADIVA.NSF/18a6b9887c33a0bdc12570e50034eb54/cd21639397aee581c1257eaf001d20ae/\\$FILE/skills%20popravek.doc](http://84.39.218.201/MANDAT14/VLADNAGRADIVA.NSF/18a6b9887c33a0bdc12570e50034eb54/cd21639397aee581c1257eaf001d20ae/$FILE/skills%20popravek.doc) (16. februar 2016).
43. MJU 2016a. *OECD predstavila pregled javne uprave v Republiki Sloveniji*. Dostopno prek: http://www.mp.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/archive/2012/6/browse/1/select/sporocilo_za_javnost/article/12447/5879/ (27. april 2016).
44. MJU 2016b. *Strategija razvoja javne uprave 2015–2020 (SJU 2020)*. Dostopno prek: http://www.mju.gov.si/si/delovna_podrocja/kakovost_v_javni_upravi/strategija_razvoja_javne_uprave (27. april 2016).
45. MJU 2016c. *Funkcijska analiza subjektov javnega sektorja*. Dostopno prek: http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/SOJ/Funkcijska_analiza/Funkcijska_analiza_-_Metodolsko_porocilo_fin.pdf (27. april 2016).
46. MJU 2016č. *Strategija razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji*. Dostopno prek: http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/JAVNA_UPRAVA/BESEDIL/O-javna_razprava_25_11_2105.pdf ¹Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=102704> (28. april 2016).
47. MJU 2016d. *Teze za pripravo novele Zakona o financiranju občin*. Dostopno prek: www.mju.gov.si/fileadmin/mju.../teze_zfo_15_12_2015.doc (6. maj 2016).
48. MJU 2016e. *Enotna zbirka ukrepov*. Dostopno prek: <http://www.enotnazbirkaukrepov.gov.si> (1. maj 2016).
49. MJU 2016f. *Stop birokraciji*. Dostopno prek: <http://www.stopbirokraciji.si> (29. april 2016).

50. MKGP 2014. *Program razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020*. Dostopno prek: <http://www.program-podezelja.si/sl/prp-2014-2020/kaj-je-program-razvoja-podezelja-2014-2020> (22. april 2016).
51. MOP 2016a. *Informacija o presoji učinkovitosti okoljske politike Slovenije (EPR), ki jo je pripravil OECD, ter o javni predstavitvi in razpravi o njenih zaključkih*. Dostopno prek: <http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/028a94607ace9cf8c1257a050036ea35?OpenDocument> (22. april 2016).
52. MOP 2016b. *Okvirni program za prehod v zeleno gospodarstvo*. Dostopno prek: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/pomembni_dokumenti/opzg_akcijski_nacrt_in_nacrt_aktivnosti.pdf (22. april 2016).
53. MOP 2016c. *Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih – območjih Natura 200*. Ur. l. RS 33/2013. Dostopno prek: [https://www.uradni-list.si/1/content?id=112903#!Uredba-o-spremembah-in-dopolnitvah-Uredbe-o-posebnih-varstvenih-obmocjih-\(obmocjih-Natura-2000\)](https://www.uradni-list.si/1/content?id=112903#!Uredba-o-spremembah-in-dopolnitvah-Uredbe-o-posebnih-varstvenih-obmocjih-(obmocjih-Natura-2000)) (23. april 2016).
54. MOP 2016č. *Program upravljanja območij Natura 2000 (2015–2020)*. Dostopno prek: http://www.natura2000.si/fileadmin/user_upload/LIFE_Upravljanje/PUN__ProgramNatura.pdf (23. april 2016).
55. MOP 2016d. *Akcijski načrt za upravljanje populacije volka (canis lupus) v Sloveniji za obdobje 2013–2017*. Dostopno prek: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/velike_zveri/akcijski_nacrt_upravljanja_volk_2013_2017.pdf (22. april 2016).
56. MOP 2016e. *Uredba o načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja*. Ur. l. RS 61/11 in 49/12. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1596> (23. april 2016).
57. MOP 2016f. *Poročilo o izvajanju programa ukrepov upravljanja voda za obdobje 2011–2015*. Dostopno prek: [vrs-3.vlada.si/MANDAT13/vladnagradaiva.nsf/.../\\$FILE/Porocilo.DOC](http://vrs-3.vlada.si/MANDAT13/vladnagradaiva.nsf/.../$FILE/Porocilo.DOC) (23. april 2016).
58. MOP 2016g. *Načrt upravljanja voda*. Dostopno prek: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/voda/nacrt_upravljanja_voda (23. april 2016).
59. MOP 2016h. *Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti (NZPO Si)*. Dostopno prek: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/voda/nzpo/NZPO_SLO_2015_12_08.pdf (23. april 2016).

60. MOP 2016i. *Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020*. Dostopno prek: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/varstvo_okolja/operativni_programi/optgp2020.pdf (23. april 2016).
61. MOP 2016j. *Operativni program ravnanja s komunalnimi odpadki*. Dostopno prek: http://www.mko.gov.si/fileadmin/mko.gov.si/pageuploads/zakonodaja/varstvo_okolja/operativni_programi/op_komunalni_odpadki.pdf (23. april 2016).
62. MOP 2016k. *Prvo letno poročilo o izvajanju Operativnega programa ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020*. Dostopno prek: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/varstvo_okolja/operativni_programi/1porocilo_opuzetp_2020.pdf (23. april 2016).
63. MOP 2016l. *Program porabe sredstev sklada za podnebne spremembe v letu 2016*. Dostopno prek: http://www.uradni-list.si/files/RS_-2016-007-00001-OB~P001-0000.PDF#!/pdf (23. april 2016).
64. MOP 2016m. *Program ravnanja z odpadki in Program preprečevanja odpadkov Republike Slovenije*. Dostopno prek: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/osnutki/program_ravnanja_z_odpadki_v3.pdf (23. april 2016).
65. MOP 2016n. *Informacijski sistem javnih služb za varstvo okolja*. Dostopno prek: <http://www.ijsvo.si> (23. april 2016).
66. MOP 2016o. *Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo*. Ur. l. RS 57/2015. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=122756> (23. april 2016).
67. MOP 2016p. *Operativni program ravnanja s komunalnimi odpadki iz leta 2013*. Dostopno prek: http://www.mko.gov.si/fileadmin/mko.gov.si/pageuploads/Zakonodaja/varstvo_okolja/operativni_programi/op_komunalni_odpadki.pdf (22. april 2016).
68. MSPKOGS 2010. *Zakon o ratifikaciji Sporazuma o pogojih pristopa Republike Slovenije h Konvenciji o Organizaciji za gospodarskosodelovanje in razvoj (MSPKOGS)*. Ur. l. RS 55/2010. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=98969> (10. januar 2016).
69. MzI 2016a. *Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020*. Dostopno prek: http://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/an_ove/an_ove_2010-2020_final.pdf (23. april 2016).

70. MZI 2016b. *Akcijski načrt za energetska učinkovitost za obdobje 2008–2016*. Dostopno prek: <http://www.energetika-portal.si/dokumenti/strateski-razvojni-dokumenti/akcijski-nacrt-za-energetska-ucinkovitost> (23. april 2016).
71. MZ 2016. *Analiza zdravstvenega sistema v Sloveniji*. Dostopno prek: http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/Analiza/analiza_ZS_povzetek_in_kljucne_ugotovitve_lektorirana_verzija.pdf (2. maj 2016).
72. MZZ 2016a. *Slovenija v OECD*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/si/gospodarska_diplomacija/slovenija_v_oecd (21. februar 2016).
73. MZZ 2016b. *Slovenska zunanja politika*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/slovenska_zunanja_politika (21. februar 2016).
74. MZZ 2016c. *Slovenija: varna, uspešna in v svetu spoštovana. Zunanja politika Republike Slovenije*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/fileadmin/pageuploads/foto/1507/STRATESKI_DOKUMENT_-_KONCNO_-_PDF.pdf (21. februar 2016).
75. MZZ 2016č. *Predsednik dr. Danilo Türk na Forumu ob 50. obletnici OECD*. Dostopno prek: <http://paris.representation.si/index.php?id=3670> (17. april 2016).
76. MZZ 2016d. *Teden OECD 2014*. Dostopno prek: http://paris.representation.si/index.php?id=3606&L=1'&tx_ttnews%5Btt_news%5D=21310&cHash=ca37ba3bc1a10a473027d1c0b539e746 (17. april 2016).
77. MZZ 2016e. *Slovenija je postala 29. članica OECD DAC*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article/141/32888 (17. april 2016).
78. MZZ 2016f. *Osebjve veleposlaništva*. Dostopno prek: <http://paris.Representation.si/index.php?id=3620> (22. april 2016).
79. MZZ 2016g. *Javna predstavitev Posebnega poročila OECD o sistemu slovenskega mednarodnega razvojnega sodelovanja*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article/141/30499 (25. april 2016).
80. MZZ 2016h. *Zakon, resolucija in drugi dokumenti o razvojnem sodelovanju Slovenije*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/mednarodno_razvojno_sodelovanje_in_humanitarna_pomoc/mednarodno_razvojno_sodelovanje_rs/zakon_resolucija_in_drugi_dokumenti_o_razvojnem_sodelovanju_slovenije (25. april 2016).
81. MZZ 2016i. *Okvirni program mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije za leto 2015 – druga revizija okvirnega programa za obdobje od 2013 do 2015 in načrt izvajanja mednarodnega razvojnega sodelovanja za leto 2016*.

- Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/fileadmin/pageuploads/Zunanja_politika/ZDH/Zakoni_in_dokumenti/Okvirni_program_15-16.pdf (25. april 2016).
82. MZZ 2016j. *Mednarodno razvojno sodelovanje RS*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/mednarodno_razvojno_sodelovanje_in_humanitarna_pomoc/mednarodno_razvojno_sodelovanje_rs (25. april 2016).
83. MZZ 2016k. *Poročilo o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije za leto 2014*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/fileadmin/pageuploads/Zunanja_politika/ZDH/Ozavescanje_javnosti/Porocila_MRS/Porocilo_MRS_2014.pdf (25. april 2016).
84. MZZ 2016l. *Ozaveščanje javnosti*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/mednarodno_razvojno_sodelovanje_in_humanitarna_pomoc/ozavescanje_javnosti (25. april 2016).
85. MZZ 2016m. *Evropsko leto za razvoj 2015*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/mednarodno_razvojno_sodelovanje_in_humanitarna_pomoc/elr15 (25. april 2016).
86. MZZ 2016n. *Evalvacije mednarodnega razvojnega sodelovanja*. Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika_in_mednarodno_pravo/mednarodno_razvojno_sodelovanje_in_humanitarna_pomoc/mednarodno_razvojno_sodelovanje_rs/evalvacije_mednarodnega_razvojnega_sodelovanja (25. april 2016).
87. MZZ 2016o. Seznam pokrivanja delovnih teles OECD po ministrstvih in vladnih službah Republike Slovenije. MZZ.
88. OdsUKND 2015. *Odlok o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države (OdsUKND)*. Ur. l. RS 53/15. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=122554> (16. februar 2016).
89. OECD 1962. *OECD Economic Surveys – Yugoslavia 1962*. OECD Publishing, Paris. Dostopno prek: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/economics/oecd-economic-surveys-yugoslavia-1962_eco_surveys-yucs-1962-en#page1 (11. april 2016).
90. OECD 1992. *Termination of the 1961 agreement between the Organisation and the Former Socialist Federal Republic of Yugoslavia*. Dostopno prek: [http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=SG/PRESS\(92\)87&docLanguage=En](http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=SG/PRESS(92)87&docLanguage=En) (11. april 2016).

91. OECD 1996. Signature of an Administrative Framework Agreement between the Republic of Slovenia and OECD, C(96)61. Dostopno prek [http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=C\(96\)61&docLanguage=En](http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=C(96)61&docLanguage=En) (11. april 2016).
92. OECD 2003. Peer Review, An OECD Tool for Cooperation and Change. OECD Publishing, Paris. Dostopno prek: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/economics/peer-review_9789264099210-en-fr#page1 (10. februar 2016).
93. OECD 2004. *Strategy for Enlargement and Outreach. Report by the Chair of the Heads of Delegation Working Group on the Enlargement Strategy and Outreach, Ambassador Seiichiro Noboru.* Dostopno prek: <http://www.oecd.org/globalrelations/globalrelationsstrategy/37434513.pdf> (6. april 2016).
94. OECD 2006. *Council Resolution on a new Governance Structure for the Organisation, C(2006)78/REV1/FINAL.* Dostopno prek: <http://www.oecd.org/legal/Resolution-Governance-Structure.pdf> (3. april 2016).
95. OECD 2007a. *Council resolution on enlargement and enhanced engagement, C/MIN(2007)4/FINAL.* Dostopno prek: <https://www.oecd.org/legal/41462458.pdf> (9. april 2016).
96. OECD 2007b. *A General Procedure for Future Accessions, C(2007)31/FINAL.* Dostopno prek: [http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?docLanguage=en&cote=C\(2007\)31/Final](http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?docLanguage=en&cote=C(2007)31/Final) (7. april 2016).
97. OECD 2007c. *The OECD's Work with Non-Members in Europe, the Caucasus and Central Asia.* Dostopno prek: <http://www.oecd.org/globalrelations/regionalapproaches/38310498.pdf> (11. april 2016).
98. OECD 2007d. *Roadmap for the Accession of Slovenia to the OECD Convention, C(2007)104/FINAL.* Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/fileadmin/pageuploads/svez.gov.si/pageuploads/docs/OECD/Slovenia__OECD_Accesion_Roadmap.pdf (10. januar 2016).
99. OECD 2008a. *Initial Memorandum - The Position of Slovenia on OECD Decisions, Recommendations and other Instruments in Force as of 20. 6. 2008.* Dostopno prek: http://www.mzz.gov.si/fileadmin/pageuploads/svez.gov.si/pageuploads/docs/OECD/OECD_SI_Initial__memorandum_July2008.pdf (10. januar 2016).

100. OECD 2010. *Decision of the Council to Invite the Republic of Slovenia to Accede to the Convention on the OECD*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/newsroom/archives/45167496.pdf> (13. april 2016).
101. OECD 2011a. *Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions and Related Documents*. Dostopno prek: http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/ConvCombatBribery_ENG.pdf (15. februar 2016).
102. OECD 2011b. *OECD Economic Surveys: Slovenia 2011*. Dostopno prek: http://www.oecd-ilibrary.org/economics/oecd-economic-surveys-slovenia-2011_economic_surveys-svn-2011-en (13. februar 2016).
103. OECD 2011c. *OECD Territorial Reviews: Slovenia 2011*. Paris: OECD Publishing.
104. OECD 2011d. *Corporate Governance of State-Owned Enterprises: Change and Reform in OECD countries since 2005*. Dostopno prek: http://www.oecd-ilibrary.org/governance/corporate-governance-of-state-owned-enterprises_9789264119529-en (1. februar 2016).
105. OECD 2012a. *OECD Environmental Performance Reviews: Slovenia 2012*. Paris: OECD Publishing.
106. OECD 2012b. *OECD Reviews of Innovation Policy: Slovenia 2012*. Paris: OECD Publishing.
107. OECD 2012c. *Slovenia: Towards a Strategic and Efficient State, OECD Public Governance Review*. Paris: OECD Publishing.
108. OECD 2012d. *Special Review of Slovenia's Development Co-operation*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/dac/peer-reviews/50110911.pdf> (10. februar 2016).
109. OECD 2012e. *Better Skills, Better Jobs, Better Lives: A Strategic Approach to Skills Policies*. Paris: OECD Publishing. Dostopno prek: https://skills.oecd.org/documents/OECD_SkillsStrategyFINALENG.pdf (16. februar 2016).
110. OECD 2013a. *OECD Code of Liberalisation of Capital Movements*. Dostopno prek: http://www.oecd.org/daf/inv/investment-policy/CapitalMovements_WebEnglish.pdf (15. februar 2016).
111. OECD 2013b. *OECD Economic Surveys: Slovenia 2013*. Dostopno prek: http://mfdps.si/Files/Knjiznica/OECD_Slovenia_Survey_2013.pdf (13. februar 2016).
112. OECD 2014. *Centre Stage. Driving Better Policies from the Centre of Government*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/gov/Centre-Stage-Report.pdf> (16. februar 2016).

113. OECD 2015a. *Secretary-General's Report to Ministers 2015*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/about/secretary-general/SG-Annual-Report-to-Ministers-2015.pdf> (13. februar 2016).
114. OECD 2015b. *OECD Economic Surveys: Slovenia 2015*. Dostopno prek: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/economics/oecd-economic-surveys-slovenia-2015_eco_surveys-svn-2015-en#page1 (12. februar 2016).
115. OECD 2015c. *Public Governance Reviews: Estonia and Finland: Fostering Strategic Capacity across Government and Digital Services across Borders*. OECD Public Governance Reviews. Dostopno prek: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/governance/oecd-public-governance-reviews-estonia-and-finland_9789264229334-en#page4 (5. april 2016).
116. OECD 2015č. *Revised Resolution of the Council on a New Governance Structure for the Organisation*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/legal/Resolution-Governance-Structure.pdf> (3. april 2016).
117. OECD 2015d. *OECD Contributions to the G20, G20 Status Report, November 2015*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/g20/OECD-Contributions-to-G20.pdf> (9. april 2016).
118. OECD 2015e. *Final NAEC Synthesis. New Approaches to Economic Challenges*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/mcm/documents/Final-NAEC-Synthesis-Report-CMIN2015-2.pdf> (16. februar 2016).
119. OECD 2015f. *New Approaches to Economic Challenges*. Dostopno prek: http://www.oecd.org/naec/OECD-New-Approaches-To-Economic-Challenges_Main-Messages.pdf (16. februar 2016).
120. OECD 2015g. *Aligning Policies for a Low Carbon Economy*. Dostopno prek: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/environment/aligning-policies-for-a-low-carbon-economy_9789264233294-en#page1 (24. marec 2016).
121. OECD 2015h. *Horizontal projects*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/about/whatwedoandhow/horizontal-projects.htm> (16. februar 2016).
122. OECD 2015i. *Učinki strukturnih reform na gospodarsko rast*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/slovenia/slovenia-growth-effects-of-structural-reform-SLO.pdf> (14. februar 2016).
123. OECD 2015j. *All on Board: Making Inclusive Growth Happen*. Dostopno prek: http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/development/all-on-board_9789264218512-en#page3 (17. februar 2016).

124. OECD 2015k. *360 Slovenija 2015*. Dostopno prek: <http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/011524le.pdf?expires=1454864109&id=id&accname=guest&checksum=5B10CD8061099137BA565280099D5DAE> (19. januar 2016).
125. OECD 2016a. *About the OECD*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/about> (20. februar 2016).
126. OECD 2016b. *Members and partners*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/about/membersandpartners> (21. februar 2016).
127. OECD 2016c. *What we do and how?* Dostopno prek: <http://www.oecd.org/about/whatwedoandhow> (21. februar 2016).
128. OECD 2016č. *Organisation for European Economic Co-operation*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/general/organisationforeuropeaneconomicco-operation.htm> (1. april 2016).
129. OECD 2016d. *Convention on the Organisation for Economic Co-operation and Development*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/general/conventionontheorganisationforeconomicco-operationanddevelopment.htm> (1. april 2016).
130. OECD 2016e. *Who does what?* Dostopno prek: <http://www.oecd.org/about/whodoeswhat> (1. april 2016).
131. OECD 2016f. *Rules of Procedure of the Organisation*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/legal/Rules%20of%20Procedure%20OECD%20Oct%202013.pdf> (15. januar 2016).
132. OECD 2016g. *Internal Rules and Regulations*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/legal/internal-rules.htm> (5. april 2016).
133. OECD 2016h. *List of departments and special bodies*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/about/list-of-departments-and-special-bodies.htm> (4. april 2016).
134. OECD 2016i. *OECD Legal Instruments*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/legal/legal-instruments.htm> (5. april 2016).
135. OECD 2016j. *OLIS*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/general/olis.htm> (6. april 2016).
136. OECD 2016k. *Budget*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/about/budget> (7. april 2016).
137. OECD 2016l. *Global relations*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/globalrelations/partnershipsinoecdbodies> (8. april 2016).
138. OECD 2016m. *European Union*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/eu> (8. april 2016).

139. OECD 2016n. *OECD South East Europe. Regional programme*. Dostopno prek: <https://www.oecd.org/investmentcompact> (17. april 2016).
140. OECD 2016o. *Signing ceremony of the Accession Agreement on Slovenia's accession to the OECD, remarks by Angel Gurría*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/slovenia/signingceremonyoftheaccessionagreementonsloveniasaccessiontotheoecdremarksbyangelguria.htm> (19. januar 2016).
141. OECD 2016p. *Publishing*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/about/publishing> (12. februar 2016).
142. OECD 2016r. *List of OECD Secretaries-General and Deputies since 1961*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/about/secretary-general/listofocdsecretaries-generalanddeputiesince1961.htm> (23. februar 2016).
143. OECD 2016s. *Slovenia's Accession to the OECD*. Dostopno prek: <http://www.oecd.org/slovenia/sloveniasaccessiontotheoecd.htm> (13. februar 2016).
144. Pease, Kelly-Kate S. (2000) *International Organisations: Perspectives on governance in the twenty-first century*. Upper Saddle River (NJ): Prentice Hall.
145. Petrič, Ernest. 1996. Zunanja politika majhnih držav. *Teorija in praksa*, 33(6): 876–897. Dostopno prek: www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-VPBFGNCY/a107ac4d-6d5b-41bf/PDF (20. januar 2016).
146. PR RS 2016a. *Ukaz o postavitvi izrednega in pooblaščenega veleposlanika – vodje Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v Parizu*. Ur. l. RS 82/2010. Dostopno prek: https://www.uradni-list.si/_pdf/2010/Ur/u2010082.pdf#!/u2010082-pdf (22. april 2016).
147. PR RS 2016b. *Ukaz o postavitvi izrednega in pooblaščenega veleposlanika – vodje Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v Parizu*. Ur. l. RS 112/2013. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/content?id=115873&smode=sem> (22. april 2016).
148. ReMRS15 2008. *Resolucija o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije za obdobje do leta 2015*. Ur. l. RS 73/08. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO58> (25. april 2016).
149. URSJV 2016. *Vstop Slovenije v Nuclear Energy Agency (NEA)*. Dostopno prek: <http://www.ursjv.gov.si/nc/si/info/novica/article/12088/5633> (17. april 2016).
150. ReNPVŠ11-20. *Resolucija o visokem šolstvu*. Ur. l. RS 41/2011. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=103885> (2. maj 2016).
151. Rihar Bajuk, Katja. 2016. Intervju z avtorjem. Ljubljana, 21. april.

152. RISS 2012. *Resolucija o Raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020*. Ur. l. RS 43/2011. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=103975> (29. april 2016).
153. Saner, Raymond in Lichia Yiu. 2001. *International Economic Diplomacy: Mutations in Post-modern Times*. Netherland Institute of International Relations 'Clingendael'. Dostopno prek: http://www.clingendael.nl/sites/default/files/20030100_cli_paper_dip_issue84.pdf (16. januar 2016).
154. SDH 2016a. *Prodaje kapitalskih naložb*. Dostopno prek: <http://www.sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/prodaja-kapitalskih-nalozb> (30. april 2016).
155. SDH 2016b. *Slovenski državni holding*. Dostopno prek: <http://www.sdh.si/sl-si/o-druzbi/osebna-izkaznica> (30. april 2016).
156. SVLR 2016. *Javna predstavitev teritorialnega pregleda Slovenije*. Dostopno prek: http://www.arhiv.svlr.gov.si/nc/si/medijsko_sredisce/novica/article/585/2834/index.html (6. maj 2016).
157. SVPS 2016. *Služba Vlade RS za podnebne spremembe, arhivsko spletno mesto*. Dostopno prek: <http://www.arhiv.svps.gov.si> (23. april 2016).
158. SVRK 2016a. *Slovenska strategija pametne specializacije*. Dostopno prek: http://www.svrk.gov.si/fileadmin/svrk.gov.si/pageuploads/Dokumenti_za_objavo_na_vstopni_strani/S4_dokument_potrjeno_na_VRS_150920.pdf (17. februar 2016).
159. SVRK 2016b. *Operativni program za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020*. Dostopno prek: http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/atlas/programmes/2014-2020/Slovenija/2014si16_maop001 (22. april 2016).
160. SVRK 2016c. *Strategija razvoja Slovenije*. Dostopno prek: http://www.svrk.gov.si/si/delovna_podrocja/razvojno_nacrtovanje/strategija_razvoja_slovenije (16. februar 2016).
161. Šabič, Zlatko. 2007. Nova funkcionalnost mednarodnih vladnih organizacij. *Teorija in praksa* 44 (6): 939–60. Dostopno prek: <http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-TNTKAP95/c5771a17-7018-4bb2-9a22-481bdf082f67/PDF> (14. januar 2016).
162. Šumrada, Janez. 2016. Intervju z avtorjem. Ljubljana, 10. marec.
163. Šooš, Timotej. 2016. Intervju z avtorjem. Ljubljana, 28. april.
164. Udovič, Boštjan. 2009. *Ekonomska in gospodarska diplomacija*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
165. --- 2011. *Diplomacija med teorijo in prakso*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
166. --- 2013. *Zgodovina (gospodarske) diplomacije*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

167. US 2016. *Odločba o razveljavitvi Zakona o davku na nepremičnine in o ugotovitvi, da je Zakon o množičnem vrednotenju, kolikor se nanaša na množično vrednotenje nepremičnin zaradi obdavčevanja nepremičnin, v neskladju z Ustavo*. Ur. l. RS 22/14. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLU1611> (1. maj 2016).
168. UVHVVR 2016. *Naloge in cilji*. Dostopno prek: http://www.uvhvvr.gov.si/si/o_uvhvvr/naloge_in_cilji (5. maj 2016).
169. Vlada RS 2016a. *Sklep vlade RS št. 02401-20/2007/6 z dne 20.12.2007* (22. april 2016).
170. Vlada RS 2016b. *Delovanje Republike Slovenije v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD)*. Dostopno prek: http://webcache.Googleusercontent.com/search?q=cache:z3Q3t8gBJFYJ:www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/sklepi/seje_vlade/93_seja/93sv7.DOC+&cd=3&hl=sl&ct=clnk&gl=si (22. april 2016).
171. Vlada RS 2016c. *Poročilo o delu Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD na operativni ravni za obdobje september 2010 – november 2011 – predlog za obravnavo*. Dostopno prek: [http://vrs-3.vlada.si/MANDAT08/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/6fe6e4e4e172fc3ec1257933003b3ca9/\\$FILE/Poro%20DS%20OECD_24.10.DOC](http://vrs-3.vlada.si/MANDAT08/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/6fe6e4e4e172fc3ec1257933003b3ca9/$FILE/Poro%20DS%20OECD_24.10.DOC) (15. februar 2016).
172. Vlada RS 2016č. *Poročilo Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD na operativni ravni o sodelovanju Republike Slovenije v OECD v letu 2012 – predlog za obravnavo*. Dostopno prek: [http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/0f5a77f4c2909cd7c1257b010048531e/\\$FILE/porociloOECD.doc](http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/0f5a77f4c2909cd7c1257b010048531e/$FILE/porociloOECD.doc) (15. februar 2016).
173. Vlada RS 2016d. *Poročilo Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD na operativni ravni o sodelovanju Republike Slovenije v OECD v letu 2014*. Dostopno prek: http://www.vlada.si/delo_vlade/dnevni_redi/dnevni_redi/article/50_redna_seja_vlade_rs_dne_28_avgusta_2015_55256 (22. april 2016).
174. Vlada RS 2016e. *Poročilo o napredku Republike Slovenije glede izvajanja zavez v okviru Odbora za investicije po vstopu v OECD*. Dostopno prek: <http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/74d4291db1f6dd7fc1257b16004fca8a?OpenDocument> (19. april 2016).
175. Vlada RS 2016f. *Program ukrepov Vlade Republike Slovenije za preprečevanje korupcije*. Dostopno prek: <http://www.mnz.gov.si/fileadmin/mnz.gov.si/pageuploads/SOJ/word/MNZ-VRS-PK-marec2014.pdf> (19. april 2016).

176. Vlada RS 2016g. *Drugo vmesno poročilo Vlade RS o izvajanju programa ukrepov Vlade RS za preprečevanje korupcije – za 2015–2016. Ničelna toleranca do korupcije.* Dostopno prek: http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/IJZ/Drugo_vmesno_porocilo_Vlade_RS__nicelna_toleranca_do_korupcije_feb2016.pdf (20. april 2016).
177. Vlada RS 2016h. *Poročilo o napredku v Republiki Sloveniji po vstopu v OECD na področju finančnih trgov.* Dostopno prek: [http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/332c4cfefabf20abc1257af3004b3534/\\$FILE/CMF.doc](http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/332c4cfefabf20abc1257af3004b3534/$FILE/CMF.doc) (19. april 2016).
178. Vlada RS 2016i. *Nacionalni program finančnega izobraževanja.* Dostopno prek: <http://www.mf.gov.si/fileadmin/mf.gov.si/pageuploads/sporocila/oecd/NPFI.pdf> (19. april 2016).
179. Vlada RS 2016j. *Poročilo o napredku Republike Slovenije na področjih upravljanja podjetij in upravljanja podjetij v državni lasti v času od njenega pristopa k OECD.* Dostopno prek: [http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/aa3872cadf1c8356c1256efb00603606/0beb0e33aeaea6b8c12579ac00435fca/\\$FILE/Poro%C4%8Dilo%20OECD.DOC](http://vrs-3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/aa3872cadf1c8356c1256efb00603606/0beb0e33aeaea6b8c12579ac00435fca/$FILE/Poro%C4%8Dilo%20OECD.DOC) (19. april 2016).
180. Vlada RS 2016k. *Poročilo o napredku Republike Slovenije na področju zavarovalništva in zasebnih pokojnin v času od njenega pristopa k Organizaciji za ekonomsko sodelovanje in razvoj.* Dostopno prek: https://www.google.si/search?q=http://vrs3.vlada.si/MANDAT12/VLADNAGRADIVA.NSF/71d4985ffda5de89c12572c3003716c4/b820074e893cc99bc1257a8500358b60/%24FILE/posodobitevIPPC.pdf&ie=utf-8&oe=utf-8&client=firefox-b&gws_rd=cr&ei=PH0vV6e_EYnOgAaurp2wBA (20. april 2016).
181. Vlada RS 2016l. *Okvirni program mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije za obdobje 2013 do 2015 – Sklep vlade št. 51105-1/2013/12.* Dostopno prek: <http://vrs-3.vlada.si/MANDAT13/vladnagrada.nsf/aa3872cadf1c8356c1256efb00603606/d6c586d0b630979dc1257b4900306714?OpenDocument> (25. april 2016).
182. Vlada RS 2016m. *Sporočilo za javnost. 76. redna seja Vlade RS.* Dostopno prek: http://www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/Sporocila_za_javnost/2016/sev176-16.doc (25. april 2016).
183. Vodnik, Tina. 2016. Intervju z avtorjem. Ljubljana, 15. marec.

184. Vukadinović, Radovan. 1994/1995. *Diplomacija: strategija političnih pogajanj*. Ljubljana: Arah consulting.
185. White, Brian. 2004. Foreign Policy Analysis and the New Europe. V *Contemporary European Foreign policy*, ur. Walter Carlsnaes, Helen Sjursen in Brian White, 11–31. London: Thousand Oaks, New Delhi: SAGE.
186. ZBan-1 2010. *Zakon o bančništvu (ZBan-1)*. Ur. l. RS 99/10. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=101047> (30. april 2016).
187. ZDavPR 2015. *Zakon o davčnem potrjevanju računov (ZDavPR)*. Ur. l. RS 57/2015. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=122733> (1. maj 2016).
188. ZDR 2013. *Zakon o delovnih razmerjih (ZDR)*. Ur. l. RS 21/2013. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=112301> (2. maj 2016).
189. ZDT-1 2011. *Zakon o državnem tožilstvu (ZDT-1)*. Ur. l. RS 58/2011). Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=104629> (19. april 2016).
190. ZFPPIPP 2013. *Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP)*. Ur. l. RS 63/2013. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=114176> (4. maj 2016).
191. ZFisP 2015. *Zakon o fiskalnem pravilu (ZFisP)*. Ur. l. RS 55/2015. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=122638> (1. maj 2016).
192. ZJN-3 2011. *Uredba o zelenem javnem naročanju (ZJN-3)*. Ur. l. RS 102/2011. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=106374> (22. april 2016).
193. ZMRS 2006. *Zakon o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije (ZMRS)*. Ur. l. RS 70/06. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4396> (25. april 2016).
194. ZPIZ-2 2012. *Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)*, Ur. l. RS 96/2012. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=110802> (22. april 2016).
195. ZPKDPIZ 2010. *Zakon o preoblikovanju kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter o naložbeni politiki kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja in slovenske odškodninske družbe (ZPKDPIZ)*. Ur. l. RS 79/2010. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=100184> (16. februar 2016).
196. ZPol-H 2010. *Zakon o dopolnitvah zakona o Policiji (ZPol-H)*. Ur. l. RS 22/2010. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/content?id=96710> (19. april 2016).

197. ZSDH-1 2014. *Zakon o Slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1)*. Ur. l. RS 25/2014. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=116958> (16. februar 2016).
198. ZSRR-2 2012. *Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2)*. Ur. l. RS 20/2011. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=102704> (28. april 2016).
199. ZTFI 2010. *Zakon o trgu finančnih instrumentov (ZTFI)*. Ur. l. RS 108/2010. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=101649> (20. april 2016).
200. ZUJF 2012. *Zakon za uravnoteženje javnih financ (ZUJF)*. Ur. l. RS 40/2012. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=108751> (27. april 2016).
201. ZUJF-C 2014. *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona za uravnoteženje javnih financ (ZUJF-C)*. Ur. l. RS 95/2014. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=120022> (27. april 2016).
202. ZUKN 2010. *Zakon o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije (ZUKN)*. Ur. l. RS 38/10. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=97687> (16. februar 2016).
203. ZUKSB 2013. *Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB)*. Ur. l. RS 105/2012. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=111128> (30. april 2016).
204. ZUTD 2013. *Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (ZUTD)*. Ur. l. RS 21/2013. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=112302> (2. maj 2016).
205. ZZavar-UPB7 2010. *Zakon o zavarovalništvu (ZZavar-UPB7)*. Ur. l. RS 79/10. Dostopno prek: <https://www.uradni-list.si/1/content?id=101048> (22. april 2016).
206. ZZZ 2003. *Zakon o zunanjih zadevah (ZZZ)*. Ur. l. RS 113/2003. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2003-01-4929> (20. januar 2016).

PRILOGE

Priloga A: Vsebinske obravnave pripravljenosti Slovenije za vstop v OECD po posameznih delovnih telesih (od jeseni 2008 do pomladi 2010)

2008	
22. oktober	Odbor za javno upravo (1. obravnava)
9. december	Delovna skupina za preprečevanje podkupovanja v mednarodnih poslovnih transakcijah (1. obravnava)
2009	
4. februar	Odbor za okolje
23. marec	Odbor za investicije
25. marec	Delovna skupina za zasebne pokojnine
25. marec	Delovna skupina za mednarodno investicijsko statistiko
1. april	Odbor za potrošniško politiko
7. april	Odbor za zaposlovanje, delo in socialne zadeve
7. april	Odbor za finančne trge
16. april	Odbor za ekonomske in razvojne preglede
20. april	Delovna skupina za izvozna posojila
22. april	Usmerjevalna skupina za upravljanje podjetij
7. maj	Odbor za javno upravo
8. junij	Delovna skupina za biotehnologijo
8. junij	Odbor za kemikalije
9. junij	Odbor za konkurenco
16. junij	Delovna skupina za preprečevanje podkupovanja v mednarodnih poslovnih transakcijah (2. obravnava)
17. junij	Delovna skupina Odbora za trgovino
30. junij	Odbor za davčne zadeve
6. julij	Odbor za zavarovalništvo in zasebne pokojnine
28. september	Odbor za delo, zaposlovanje in socialne zadeve na ministrski ravni
5. oktober	Odbor za investicije (2. obravnava)
6. oktober	Delovna skupina za preprečevanje tujega podkupovanja
7. oktober	Odbor za finančne trge (2. obravnava)
14. oktober	Odbor za informacijsko, računalniško in komunikacijsko politiko
21. oktober	Odbor za konkurenco (2. obravnava)
22. oktober	Odbor za javno upravo (2. obravnava)
22. oktober	Odbor za znanstveno in tehnološko politiko
26. oktober	Odbor za statistiko
27. oktober	Odbor za trgovino
5. november	Usmerjevalna skupina za upravljanje podjetij (2. obravnava)
3. december	Odbor za zavarovanje in zasebne pokojnine (2. obravnava)
10. december	Odbor za jeklo

2010	
21. april	Usmerjevalna skupina za upravljanje podjetij (3. obravnava, pisni postopek)

Vir: MZZ (2016a).

Priloga B: Proračun OECD in delež članarine držav članic v %

Država	Delež članarine v %
ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE	21,07
JAPONSKA	11,92
NEMČIJA	7,57
FRANCIJA	5,53
ZDRUŽENO KRALJESTVO	5,21
ITALIJA	4,35
KANADA	3,87
AVSTRALIJA	3,28
ŠPANIJA	3,11
KOREJA	2,82
MEHIKA	2,71
NIZOZEMSKA	2,18
ŠVICA	2,00
TURČIJA	1,79
BELGIJA	1,56
NORVEŠKA	1,56
ŠVEDSKA	1,55
ČILE	1,43
ESTONIA	1,43
IZRAEL	1,43
POLJSKA	1,43
SLOVENIJA	1,43
AVSTRIJA	1,36
DANSKA	1,21
FINSKA	1,08
GRČIJA	1,06
PORTUGALSKA	0,99
ČEŠKA REPUBLIKA	0,96
IRSKA	0,95
NOVA ZELANDIJA	0,91
MADŽARSKA	0,81
SLOVAŠKA	0,58
LUKSEMBURG	0,48
ISLANDIJA	0,38
Skupaj	100,0

Vir: OECD (2016k).

Priloga C: Dosedanji generalni sekretarji OECD

Generalni sekretar	Narodnost	Obdobje mandata
Angel GURRÍA	Mehika	06/2006–
Donald J. JOHNSTON	Kanada	06/1996–06/2006
Jean-Claude PAYE	Francija	10/1984–05/1996
Emile VAN LENNEP	Nizozemska	10/1969–09/1984
Thorkil KRISTENSEN	Danska	09/1961–09/1969

Vir: OECD (2016r).

Priloga Č: Seznam pokrivanja delovnih teles OECD po ministrstvih in vladnih službah Republike Slovenije

Delovno telo OECD	Resor
Council	MPA
Executive Committee	MPA
Budget Committee	MPA
External Relations Committee	MPA
Audit Committee	MPA
Evaluation Committee	MPA
Pension Budget and Reserve Fund Management Board	MPA
Governing Board of the Development Centre	MPA
<i>Global Forum on Development</i>	MPA
Liaison Committee with International Non-Governmental Organisations	MPA
Liaison Committee between the Russian Federation and the OECD	MPA
Global Strategy Group	KPV
SCIENCE, TECHNOLOGY AND INDUSTRY	
Committee on Industry, Innovation and Entrepreneurship (CIIE)	MGRT
Working Party on SMEs and Entrepreneurship (WPSMEE)	MGRT
Working Party on Industry Analysis (WPIA)	MGRT
Working Party on Globalisation of Industry (WPGI)	MGRT
OECD Global Forum on the Knowledge Economy	MGRT
Committee on Digital Economy Policy (CDEP)	MGRT
Working Party on Communication Infrastructures and Services Policy (WPCISP)	MGRT
Working Party on Security and Privacy in the Digital Economy (WSPDE)	MGRT
Working Party on Measurement and Analysis of the Digital Economy (WPMADDE)	MGRT
OECD Global Forum on the Knowledge Economy	MGRT
Committee on Consumer Policy (CCP)	MGRT
Working Party on Consumer Product Safety	MGRT
Steel Committee (STEEL)	MGRT
Council Working Party on Shipbuilding (COUNCILWP6)	MGRT
Committee for Scientific and Technological Policy (CSTP)	MGRT/MIZŠ
Working Party of National Experts on Science and Technology Indicators (NESTI)	MGRT/MIZŠ
OECD Global Science Forum (GSF)	MIZŠ
Working Party on Innovation and Technology Policy (TIP)	MGRT/MIZŠ
Working Party on Biotechnology, Nanotechnology and Converging Technologies	MGRT/MIZŠ
<i>OECD Global Forum on Biotechnology</i>	MIZŠ
EDUCATION	
Education Policy Committee	MIZŠ
Global Forum on Education	MIZŠ
Network on Early Childhood Education and Care	MIZŠ
Group of National Experts on Vocational Education and Training	MIZŠ
Working Party on Indicators of Educational Systems (INES)	MIZŠ

<i>INES Network for the collection and the adjudication of system-level descriptive information on educational structures, policies and practices</i>	MIZŠ
<i>INES Network for Data Development on labour market and social outcomes of education</i>	MIZŠ
INES Advisory Group	MIZŠ
PIAAC - Board for the Programme for the International Assessment of Adults Competencies	MIZŠ
Group of National Experts on Evaluation and Assessment	MIZŠ
Group of National Experts on Effective Learning Environments	MIZŠ
Group of National Experts on School Resources	MIZŠ
Centre for Educational Research and Innovation Governing Board (CERI)	MIZŠ
Institutional Management in Higher Education Governing Board (IMHE)	MIZŠ
Programme for International Student Assessment Governing Board (PISA)	MIZŠ
<i>PISA Strategic Development Group</i>	MIZŠ
<i>Group of PISA National Project Managers</i>	MIZŠ
<i>PISA Analysis and Dissemination Group</i>	MIZŠ
TALIS - Board of Participating Countries of the Teaching and Learning International Survey	MIZŠ

STATISTICS

Committee on Statistics and Statistical Policy (CSSP)	SURS
Working Party on National Accounts (WPNA)	SURS
OECD Expert Group on Statistical Data and Metadata Exchange (SDMX)	SURS
Working Party on International Trade in Goods and Services Statistics (WPTGS)	SURS
Working Party on Financial Statistics	SURS
Expert Group for International Collaboration on Microdata Access	SURS

TRANSPORT

Joint OECD/ITF Transport Research Committee	MZI
Working Group on Safe System Implementation	MZI
Working Group on the Liberalisation of Air Transportation	MZI
Working Group on Public Transport	MZI
Working Group on Infrastructure Governance	MZI
Working Group on Big Data and Open Data	MZI
Working Group on Infrastructure Adaptation to Climate Change	MZI

OECD NUCLEAR ENERGY AGENCY (NEA)

Steering Committee for Nuclear Energy	UJV
Committee on the Safety of Nuclear Installations (CSNI)	UJV
<i>CSNI Programme Review Group (CSNI PRG)</i>	UJV
<i>Working Group on Risk Assessment (WGRISK)</i>	UJV
<i>Working Group on Analysis and Management of Accidents (WGAMA)</i>	UJV
<i>Working Group on Integrity of Components and Structures (IAGE)</i>	UJV
<i>Working Group on Human and Organisational Factors (WGHOE)</i>	UJV
<i>Working Group on Fuel Safety (WGFS)</i>	UJV
<i>Working Group on Fuel Cycle Safety (WGFC)</i>	UJV
<i>Senior Expert Group on Safety Research Opportunities Post-Fukushima</i>	UJV
<i>Task Group on Natural External Events</i>	UJV
Committee on Nuclear Regulatory Activities (CNRA)	UJV
<i>Working Group on Operating Experience (WGOE)</i>	UJV

<i>Working Group on Public Communication of Nuclear Regulatory Organisations (WGPC)</i>	UJV
<i>Working Group on Inspection Practices (WGIP)</i>	UJV
<i>Working Group on the Regulation of new Reactors (WGRNR)</i>	UJV
Radioactive Waste Management Committee (RWMC)	UJV
<i>Expert Group on Preservation of Records, Knowledge and Memory across Generations</i>	UJV
<i>Integration Group for the Safety Case (IGSC)</i>	UJV
<i>Expert Group on Operational Safety</i>	UJV
<i>RWMC Regulators' Forum (RWMC-RF)</i>	UJV
<i>Forum on Stakeholder Confidence (FSC)</i>	UJV
<i>Working Party on Decommissioning and Dismantling (WPDD)</i>	UJV
Committee on Radiation Protection and Public Health (CRPPH)	UJV
<i>Expert Group on the Implications of Recommendations (EGIR)</i>	UJV
<i>Working Party on Nuclear Emergency Matters (WPNEM)</i>	UJV
<i>Expert Group on Radiological Protection Aspects of the Fukushima Accident</i>	UJV
<i>Expert Group on Radiological Protection Science (EGRPS)</i>	UJV
Nuclear Science Committee (NSC)	UJV
<i>Working Party on International Nuclear Data Evaluation Co-operation (WPEC)</i>	UJV
<i>Working Party on Scientific Issues of Reactor Systems (WPRS)</i>	UJV
<i>Working Party on Nuclear Criticality Safety (WPNCSS)</i>	UJV
<i>Working Party on Scientific Issues of the Fuel Cycle (WPFC)</i>	UJV
<i>Working Party on Multi-scale Modelling of Fuels and Structural Materials for Nuclear Systems (WPMM)</i>	UJV
<i>Executive Group of the NSC (Data Bank Management Committee) (DB)</i>	UJV
Committee for Technical and Economic Studies on Nuclear Energy Development and the Fuel Cycle (NDC)	UJV
<i>High-Level Group on the Security of Supply of Medical Radioisotopes</i>	UJV
<i>Ad hoc Expert Group on the Role and Economics of Nuclear Co-generation in a Low-carbon Energy Future</i>	UJV
<i>Joint NEA/IAEA Group on Uranium (UG)</i>	UJV
<i>Working Party on Nuclear Energy Economics (WPNE)</i>	UJV
<i>Ad hoc Expert Group on Costs of Decommissioning</i>	UJV
<i>Ad hoc Expert Group on Climate Change: Assessment of the Vulnerability of Nuclear Power Plants and Cost of Adaptation</i>	UJV
<i>Ad hoc Expert Group on Cost of Nuclear Accidents, Liabilities Issues and Their Impact on Electricity Costs</i>	UJV
Nuclear Law Committee (NLC)	UJV

FINANCIAL AND ENTERPRISE AFFAIRS

Investment Committee	MGRT
Global Forum on International Investment	MGRT
Working Group on International Investment Statistics	MGRT
Annual Meeting of the National Contact Points for the OECD Guidelines for Multinational Enterprises	MGRT
Advisory Group on Investment and Development	MGRT
Advisory Task Force on the OECD Codes of Liberalisation	MGRT
Global Forum on Responsible Business Conduct	MGRT

Working Party on Responsible Business Conduct	MGRT
Insurance and Private Pensions Committee	MF
Working Party of Governmental Experts on Insurance	MF
Working Party on Private Pensions	MF
Task Force on Pension Statistics	MF
Task Force on Insurance Statistics	MF
Global Forum on Finance (GFF)	MF
Advisory Task Force on the OECD Codes of Liberalisation	MF
Joint Task Force on Institutional Investors and Long-Term Financing	MF
Committee on Financial Markets	MF
Working Party on Financial Statistics	MF
Working Party on Debt Management	MF
Task Force on Financial Consumer Protection	MF
Advisory Task Force on the OECD Codes of Liberalisation	MF
Joint Task Force on Institutional Investors and Long-Term Financing	MF
Competition Committee	MGRT
Global Forum on Competition	MGRT
Working Party No. 2 on Competition and Regulation	MGRT
Working Party No. 3 on Co-operation and Enforcement	MGRT
Corporate Governance Committee	MF
Working Party on State Ownership and Privatisation Practices	MF
Working Group on Bribery in International Business Transactions	MP

EMPLOYMENT, LABOUR AND SOCIAL AFFAIRS

Health Committee	MZ
OECD Health Data National Correspondents Expert Group	MZ
OECD Health Care Quality Indicators Expert Group (HCQI)	MZ
OECD Health Accounts Experts Group	MZ
OECD Expert Group on the Economics of Prevention	MZ
Employment, Labour and Social Affairs Committee (ELSAC)	MDDSZ
Working Party on Migration	MDDSZ
Working Party on Employment	MDDSZ
Working Party on Social Policy	MDDSZ
Board of Participating Countries for the Programme for the International Assessment of Adults Competencies (PIAAC)	MIZŠ/MDDSZ

ENVIRONMENT

Environment Policy Committee (EPOC)	MOP
Joint Working Party on Agriculture and the Environment	MOP/MKGP
Joint Working Party on Trade and Environment	MOP/MGRT
Joint Meetings of Tax and Environment Experts	MOP/MF
Working Party on Environmental Performance	MOP
Working Party on Chemicals, Pesticides and Biotechnology	MOP/Kemikalje
<i>Working Group of National Co-ordinators of the Test Guidelines Programme (WNT)</i>	MOP
<i>Working Group on Good Laboratory Practice</i>	MOP
<i>Working Group on Pesticides</i>	MOP
<i>Working Group on the Harmonisation of Regulatory Oversight in Biotechnology</i>	MOP
<i>Task Force for the Safety of Novel Foods and Feeds</i>	MOP

<i>Working Group on Chemical Accidents</i>	MOP
<i>Task Force on Pollutant Release and Transfer Registers</i>	MOP
<i>Task Force on Biocides</i>	MOP
<i>OECD Global Forum on Biotechnology</i>	MOP
Global Forum on Environment (GFENV)	MOP
Working Party on Biodiversity, Water and Ecosystems (WPBWE)	MOP
Working Party on Climate, Investment and Development (WPCID)	MOP/MZZ
Working Party on Environmental Information (WPEI)	MOP
Working Party on Integrating Environmental and Economic Policies (WPIEEP)	MOP
Working Party on Resource Productivity and Waste (WPRPW)	MOP
Chemicals Committee	Kemikalije
Working Party on Manufactured Nanomaterials	Kemikalije
Task Force on Hazard Assessment	Kemikalije
Task Force on Exposure Assessment	Kemikalije
Working Group of National Co-ordinators of the Test Guidelines Programme (WNT)	Kemikalije
Working Group on Good Laboratory Practice	Kemikalije

PUBLIC GOVERNANCE AND TERRITORIAL DEVELOPMENT

Public Governance Committee (PGC)	MJU
Global Forum on Public Governance	MJU
Working Party of Senior Budget Officials (SBO)	MF
<i>Network on Financial Management</i>	MF
<i>Network of Parliamentary Budget Officials and Independent Fiscal Institutions</i>	DZ RS
<i>Network on Performance and Results</i>	MF
Senior Officials from Centres of Government (CoG)	GSV
Working Party on Public Employment and Management (PEM)	MJU
Working Party of Senior Public Integrity Officials	MJU
Working Party of Senior Digital Government Officials (E-Leaders) (SDGOs)	MJU
High Level Risk Forum	GSV/MJU
Working Party of the Leading Practitioners on Public Procurement	MJU
Regional Development Policy Committee (RDPC)	SVRK
Working Party on Urban Policy	SVRK
Working Party on Rural Policy	SVRK
Working Party on Territorial Indicators	SVRK
Regulatory Policy Committee	MJU
Network of Economic Regulators	MJU/MF

ECONOMIC POLICY

Economic Policy Committee	MF
Working Party No. 1 on Macro-Economic and Structural Policy Analysis	MF/UMAR
Working Party No. 3 on Policies for the Promotion of Better International Payments Equilibrium	MF
Working Party on Short-Term Economic Prospects	MF/UMAR
Economic and Development Review Committee (EDRC)	MF

TRADE AND AGRICULTURE

Trade Committee	MGRT
------------------------	------

Global Forum on Trade	MGRT
Working Party of the Trade Committee	MGRT
Working Party on Export Credits and Credit Guarantees	MGRT
Joint Working Party on Agriculture and Trade	MGRT
Joint Working Party on Trade and Environment	MGRT
Committee for Agriculture (COAG)	MKGP
Global Forum on Agriculture. 550	MKGP
Working Party on Agricultural Policies and Markets (APM) 552	MKGP
Joint Working Party on Agriculture and Trade. 554	MKGP
Joint Working Party on Agriculture and the Environment 555	MKGP
Group on Commodity Markets. 557	MKGP
OECD Scheme for the Application of International Standards for Fruit and Vegetables	MKGP
<i>OECD Scheme for the Application of International Standards for Fruit and Vegetables - Meeting of Heads of National Inspection Services 560</i>	MKGP
OECD Seed Schemes	MKGP
<i>Scheme for Grass and Legume Seed</i>	MKGP
<i>Scheme for Crucifer Seed and other Oil or Fiber Species</i>	MKGP
<i>Scheme for Cereals</i>	MKGP
<i>Scheme for Beet</i>	MKGP
<i>Scheme for Maize and Sorghum</i>	MKGP
<i>Scheme for Subterranean Clover and Similar Species</i>	MKGP
<i>Scheme for Vegetables</i>	MKGP
OECD Scheme for the Certification of Forest Reproductive Material Moving in International Trade	MKGP
OECD Standard Codes for the Official Testing of Agriculture and Forestry Tractors	MKGP

ENTREPRENEURSHIP, SMES AND LOCAL DEVELOPMENT

Co-operative Action Programme on Local Economic and Employment Development	MGRT
Tourism Committee	MGRT
Global Forum on Tourism Statistics	MGRT

DEVELOPMENT

Development Assistance Committee	MPA
Global Forum on Development	MPA
DAC Working Party on Development Finance Statistics	MZZ
DAC Network on Development Evaluation	MZZ
DAC Network on Gender Equality	MZZ
DAC Network on Environment and Development Co-operation	MZZ
DAC Network on Governance	MPA
DAC International Network on Conflict and Fragility	MZZ
Advisory Group on Investment and Development	MZZ
DAC Peer Reviews	MPA

TAX POLICY AND ADMINISTRATION

OECD Network on Fiscal Relations Across Levels of Government	MF
Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes	MF

Global Forum Steering Group	MF
Global Forum Peer Review Group	MF
Global Forum AEOI Group	MF
Committee on Fiscal Affairs	MF
Joint Meetings of Tax and Environment Experts	MF
Working Party No. 1 on Tax Conventions and Related Questions	MF
<i>Steering Group on the Revision of the Model Tax Convention</i>	MF
<i>Working Party No. 2 on Tax Policy Analysis and Tax Statistics</i>	MF/SURS
<i>Working Party No. 6 on the Taxation of Multinational Enterprises</i>	MF
<i>Working Party No. 9 on Consumption Taxes</i>	MF
<i>Forum on Harmful Tax Practices</i>	MF
Forum on Tax Administration	MF
<i>Forum on Tax Administration SME Compliance Sub-Group</i>	MF
<i>Forum on Tax Administration Taxpayer Services Sub-Group</i>	MF
Advisory Group for Co-operation with Partner Economies	MF
Working Party No. 10 on Exchange of Information and Tax Compliance	MF
<i>Expert Sub-Group on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters</i>	MF
Task Force on Tax Crimes and Other Crimes	MF
Global Forum on Tax Treaties	MF
Global Forum on Transfer Pricing	MF
Working Party No. 11 on Aggressive Tax Planning	MF
Task Force on the Digital Economy	MF

Vir: MZZ (2016o).